

సంపుటి : 73 సంచిక : 35 పుటలు : 52

జాగృతి

కలి 5123 - శ్రీ పవ ఆపాధ శుద్ధ విదియ

12-18 జూలై 2021

వెల : ₹15/-

నింగికి చేరిన నీచబుద్ధి

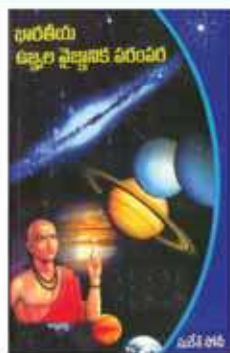
అభినరేఖ వద్ద అమలవుతున్న కాల్పుల విరమణ భగ్నం కావాలన్నదే పాకిస్తాన్ కోరిక.
దానితో కశ్మీర్‌లో రాజకీయ ప్రక్రియకు ఆదిలోనే అడ్డుకట్ట వడుతుందని ఆశ.
అందుకే పాకిస్తాన్ జన్మలో ద్రోష్ల దాడికి దిగిందని ప్రపంచం నమ్మకం.

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌లో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 60/-

వెల : ₹. 300/-

వెల : ₹. 60/-

వెల : ₹. 120/-

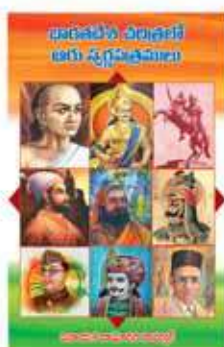
వెల : ₹. 160/-

వెల : ₹. 40/-

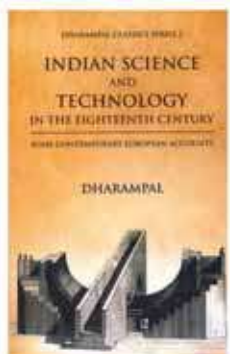
వెల : ₹. 90/-

వెల : ₹. 250/-

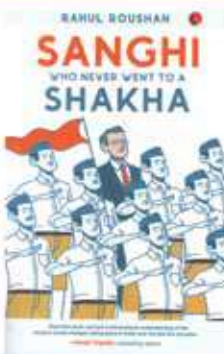
వెల : ₹. 250/-

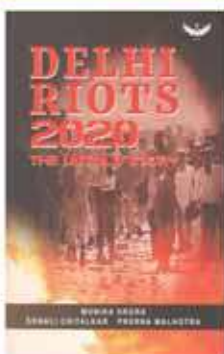
వెల : ₹. 1225/-
(5 పుస్తకాల సెట్)

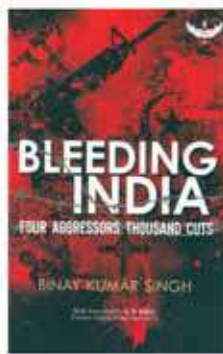
వెల : ₹. 300/-

వెల : ₹. 395/-

వెల : ₹. 299/-

వెల : ₹. 399/-

క్రిత్ర, పాత నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సంప్రదించండి

ఫోన్ ద్వారా మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! రిజిస్టరు పోస్టులో అందుకోండి!!

040-27563236, 9290127329

సాహిత్య నికేతన్ : 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ -27.

నవయుగభారతి 'అక్షయపాత్ర' పథకానికి పోషకులుగా ముందుకురండి తెలుగుపాఠకులకు ఉత్తమ సాహిత్యాన్ని అందించటంలో భాగస్వాములు కండి

కొన్ని పుస్తకాలు చిన్నవి కావచ్చు. కాని చదివిన వారిలో మంచి ఆలోచనలను ప్రవేశపెట్టి వారి జీవితాలను సక్రమపథంలో నడిపించగలవు. అటువంటి పుస్తకములు

ఎక్కువ సంఖ్యలో ముద్రితమై, తక్కువధరకు నిరంతరంగా లభిస్తూ ఉండాలి. ఇది జరగాలంటే మార్కెట్ ఆర్థికసూత్రాలకు అతీతంగా ఆ పుస్తకాల ముద్రణకు ప్రత్యేక పోషణ ఉండాలి. ఎంపిక చేయబడిన పుస్తకములకు దాదాపుగా 50% శాతం వ్యయాన్ని తిరిగితిసుకొనని పెట్టుబడిగా సమకూర్చాలని, తద్వారా పుస్తకం వెలను 30 శాతంవరకు తగ్గించాలని నవయుగభారతి ఆలోచిస్తున్నది.

కొన్ని పుస్తకాలు బృహత్తరమైనవి. తగినంత సంఖ్యలో అమ్ముడుపోగలవని నమ్మకం కలిగితే వాటిని అనువదింపజేయటమూ, ముద్రించి మార్కెట్లోకి తీసికొనిరావటమూ సాధ్యమవుతుంది. ఆ నమ్మకం లేకపోతే ఆ పుస్తకాలను తెలుగులో ప్రచురింపజేయటం దుష్కరమవుతుంది. కాబట్టి ఎంత బరువైన పుస్తకమైనా, కొనేందుకు తగినంత సంఖ్యలో సిద్ధంగా ఉన్నవారిని సమకూర్చుకోవాలని ఆలోచిస్తున్నది. **ఈ రెండు ఆశయాల సమన్వయరూపం ఈ అక్షయపాత్ర పథకం.**

ప్రతి తెలుగు కుటుంబం నుండి కనీసం ఒక్కరైనా ముందుకు రావాలని మా విన్నపం. మీరు చేయవలసింది. 10,116 రూ.లు పోషకసభ్యత్వంగా చెక్కు ద్వారాగానీ, బ్యాంకు (ఆన్లైన్) ద్వారాగానీ చెల్లించటం. మీ ఫోటోను, చిరునామా, ఫోను నెంబరు మొదలైన వివరాలను తెలియజేయటం. దీనికి నవయుగభారతినుండి రశీదు పంపబడుతుంది. పది సంవత్సరములలోగా 15 వేల రూపాయల వెలగల్గిన క్రొత్తగా ప్రచురింపబడే పుస్తకాలు అనేక విడతలుగా 3 లేదా 4 నెలల వ్యవధితో రిజిష్టరుపోస్టులో మీకు పంపబడుతాయి.

అదనంగా ప్రతులు కావాలని మీరు కోరుకుంటే 25% తగ్గింపుతో మీకు అందజేయబడతాయి (రవాణావ్యయం మీరే భరించవలసి ఉంటుంది). ఒకవేళ 15వేల రూపాయల వెలగల కొత్త పుస్తకాల ప్రచురణ పదిసంవత్సరాలకంటే ముందుగానే పూర్తయి, అవి మీకు అందజేయటం జరిగినప్పుడు మీ పోషక సభ్యత్వాన్ని నవీకరించుకోవలసిందిగా కోరగలము.

ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో కనీసంగా వేయిమందిని పోషక సభ్యులుగా చేర్చుకోగలమన్న విశ్వాసంతో ఈ విజ్ఞప్తి వెలువరిస్తున్నాం. మధ్యలో విరమించుకోవటం ఉండదని, మీకు ఏవిధమైన నష్టం కలగనిరీతిలో, మీ సంతృప్తిని చూరగానేలా ఉత్తమగ్రంథాలను వెంటవెంటనే ప్రచురించి అందీయగలమని హామీ ఇస్తున్నాము.

ఇప్పటివరకు పోషకసదస్యులుగా చేరనివారు ఇప్పుడైనా త్వరపడండి. ఎందుకంటే ఇది మీ విజ్ఞతకు గీటురాయి. మీరు సభ్యులు అయితేనే మరో పదిమందికి చెప్పగలరు.

రండి ! భారతి సేవలో కదలిరండి !!

డా. వడ్డి విజయసారథి
సమన్వయకర్త-సంపాదకుడు
9493173187

నేతి క్షీరసాగర్
కార్యదర్శి
9440543725

ఓంప్రకాశ్ ఝాఝర్
కోశాధికారి
9247114011

చెక్కులు పంపడానికి, ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలకు చిరునామా :
నవయుగభారతి, జాగృతి భవనం,
3-4-288/4/1, లింగంపల్లి, కాశీగూడ, హైదరాబాద్ - 27
nksagar@gmail.com

సేబింగ్స్ బ్యాంకు అకౌంట్ నెం : 0418408438
IFSC Code : IDIB000B052,
Indian Bank, Barakathpura, Hyderabad
చెక్కులు/నగదుబదిలీ 'నవయుగభారతి' పేరున పంపాలి.

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం|| చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రస్సులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

‘ఇవాళ బెంగాల్ ఏమి ఆలోచిస్తుందో, రేపు భారతదేశం అదే ఆలోచిస్తుంది’... ఇలాంటి ఉల్లేఖనకు సంతోషించాలి, సిగ్గుతో కుంగిపోవాలి తెలియని పరిస్థితిలో నేడు భారతీయులు ఉన్నారు. గత కాలపు బెంగాల్ దేశానికి ‘చందేమాతరం’ నేర్పింది. జనగణమన అంటూ జాతీయగీతం పాడించింది. మాతృభూమికి విధేయంగా ఉండడం నేర్పింది. బంకింబాబునీ, రవీంద్రుడినీ, వివేకానందుడినీ, అరవిందుడినీ, సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీనీ, బోస్నీ.. ఇంకా ఎందరినో ఇచ్చింది. ఇందుకు భారతీయులంతా సంతోషిస్తున్నారు. కానీ ఇవాళ (పశ్చిమ) బెంగాల్ ఆలోచిస్తున్న తీరులో రేపు కాదు, ఎప్పటికీ ఈ దేశం ఆలోచించదని కచ్చితంగా చెప్పవచ్చు. ఇలా ఆలోచించిన దాఖలాలు చరిత్రలోనూ లేవు. ఇందుకు కచ్చితంగా సంతోషించవలసిందే. కానీ, మొన్నటి ఎన్నికల తదనంతర హింస, అక్కడి అధికార టీఎంసీ వైఖరి, జాతీయ మానవహక్కుల కమిషన్ మీద దాడి, పాలకుల నోటి దురుసు గమనిస్తే అంత గొప్ప బెంగాల్ ఎంతటి నీచుల చేతికి చిక్కిందో గమనిస్తే, ఆ నీచత్వం సాగిస్తున్న రాజకీయం చూస్తే సిగ్గుతో కుంగిపోక తప్పదు.

మా మీద లైంగిక అత్యాచారం జరిగిందంటూ ఇద్దరు మహిళలు సాక్షాత్తు దేశ అత్యున్నత న్యాయస్థానంలో భోరున విలపిస్తే, అదంతా కట్టుకథేనంటూ అడ్డగోలు వాదనకు దిగిన మహిళా ముఖ్యమంత్రి అక్కడి గద్దె మీద అఘోరించడం ఈ దేశ నేటి దౌర్భాగ్యం. 7000 మంది మహిళల మీద లైంగిక అత్యాచారాలు జరిగాయని ఒక నిజ నిర్ధారణ సంఘం ఆరోపించినా కాస్త కూడా చలనం లేని ముఖ్యమంత్రిని చూడవలసిరావడం రాజ్యాంగకర్తల అత్యున్నత వేధింపు పరిణామమే. ఎన్నికల సమయంలో, తదనంతరం 15,000 హింసాత్మక ఘటనలు జరిగాయని నిజ నిర్ధారణ సంఘం చెబుతోంది. ఇందుకు ప్రాథమిక సాక్ష్యాధారాలు ఉన్నాయని కలకత్తా హైకోర్టు కూడా చెప్పింది. అయినా... అయినా.. ఏమీ జరగలేదని వాదిస్తూ దున్నపోతు మీద వర్షం కురిసినట్టు అన్న సామెత కూడా సిగ్గుతో చచ్చిపోయే విధంగా వ్యవహరిస్తున్న పాలకులు ఆ రాష్ట్రానికి దాపురించడం ఎంత విషాదం! స్వతంత్ర భారతం

శాలివాహన 1941 శ్రీ ఘన ఆషాఢ శుద్ధ విదియ

6వో

ముఖపత్ర కథనం
నింగికి చేరిన నీచబుద్ధి

లోపలి పేజీలలో...

జాతీయం
ఆక్సిజన్ దొంగ

12వో

20వో

నేతాజీ - ధారావాహిక
సాగరగర్భంలో సాహస యాత్ర -2
- ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

జాగృతి

సంపాదక్రియం

ఎన్నో ఎన్నికలు చూసింది. వాటిలో అభూయిత్యాలనూ చూసింది. కానీ నేటి రికార్డుకు అవేమీ దరిదాపులకు రాలేవు. దీనికి తలదించుకోవలసింది పోయి, ఇప్పటికీ అదే అరాచకత్వం, అదే రాక్షసత్వం, అదే గూండాగిరి కొనసాగడానికి వీలైన తీరులోనే ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తోంది.

ఎన్నికలు, ఫలితాల నేపథ్యంలో చెలరేగిన హింస, అందులో పోలీసుల ఉదాసీన తల మీద దర్భాప్తు కోసం వచ్చిన జాతీయ మానవ హక్కుల కమిషన్ (ఎన్ హెచ్ఆర్సీ) బృందానికి ఎదురైన ఘోర అవమానం ఎలాంటిది? ఎలాంటిదో హైకోర్టు రాష్ట్ర అధికారులకు వేసిన మొట్టికాయలే చెబుతాయి. ఆ బృందానికి రక్షణ కల్పించడంలో విఫలమైనందుకు ఎందుకు చర్యలు తీసుకొనకూడదో సంజాయిషీ ఇవ్వవలసిందని

అది కృతజ్ఞతా పూర్వక హింస

డిప్యూటీ పోలీస్ సూపరింటెండెంట్ (దక్షిణ కోల్ కతా) రషీద్ మునీర్ఖాన్ కు ఆ రాష్ట్ర హైకోర్టు జూలై 2న తాఖీదు ఇచ్చింది. నిజానికి ఇది కోర్టు ధిక్కార తాఖీదు. జాతీయ మైనారోలీ కమిషన్ ఉపాధ్యక్షుడు, ఎన్ హెచ్ఆర్సీ ఏడుగురు సభ్యుల బృందంలో ఒకరు ఆతిఫ్ రషీద్ మీద జూన్ 29న జాదవ్ పూర్ దగ్గర దొంపారాలో జరిగిన దాడికి సంబంధించి హైకోర్టు ఈ నోటీసు ఇచ్చింది. కోర్టు ఆదేశాల మేరకు ఇంటెలిజెన్స్ బ్యూరో మాజీ అధిపతి రాజీవ్ జైన్ నాయకత్వంలో దర్భాప్తు బృందం ఏర్పాటుయింది. చిత్తం ఏమిటంటే, జాదవ్ పూర్ లో జరిగినదాని గురించి నివేదిక అందిందని, కొంతమంది ఆతిఫ్ కు వ్యతిరేకంగా నివాదాలు చేశారనీ, కొందరు మద్యం మత్తులో ఉన్నారనీ మునీర్ఖాన్ తేల్చిపడేశారు.

రాజ్యాంగ బాధ్యత నిర్వర్తిస్తున్న ఒక బృందం మీద జరిగిన అంతపెద్ద దాడిని చెదురుమదురు ఘటనగా చూపాలన్న ప్రయత్నమే ఇందులో కనిపిస్తుంది. ఇలాంటి ధిక్కార నోటీసులు కొందరు కలెక్టర్లకు, పోలీసు ఉన్నతాధి కారులకు కూడా వెళ్లాయి. ఎన్నికల అనంతర హింస గురించి దర్భాప్తు చేయడానికి పర్యటిస్తున్నట్లు ముందస్తు సమాచారం ఇచ్చినప్పటికీ ఎలాంటి బందోబస్తు ఏర్పాటు చేయలేదని ఎన్ హెచ్ఆర్సీ బృందం కోర్టుకు తెలియచేసింది. ప్రధాన న్యాయమూర్తి రాజేష్ బిందల్ నాయకత్వంలోని ఐదుగురు సభ్యుల ధర్మాసనం ఎన్ హెచ్ఆర్సీ బృందానికి రక్షణ కల్పించాలని జూన్ 18న ఆదేశాలు ఇచ్చినా, అవి గాలికి కొట్టుకుపోయాయి. కానీ ఎన్ హెచ్ఆర్సీ వారికి పోలీసు బందోబస్తు ఏర్పాటు యిందని అడ్డంగా అబద్ధం ఆడాడు మునీర్ఖాన్. ఇక ముఖ్యమంత్రి మమత వైఖరి ఈ పోలీసు అధికారి వైఖరి కంటే నీచం. జాదవ్ పూర్ లో ఏం జరిగింది? ఏమీ జరగలేదు. లాఠీచార్జి జరిగిన తరువాత ప్రజలు అందోళన చేశారు. ప్రజలనెందుకు కొట్టాలి? ఇదీ జూలై 1న ఆమె అన్నమాట. ఆ మరునాడే హైకోర్టు ఎన్ హెచ్ఆర్సీ ఇచ్చిన తాత్కాలిక నివేదిక మేరకు, 'హింసాకాండ నిజమని చెప్పే ప్రాథమిక ఆధారాలు ఉన్నాయి. ఈ వాస్తవాన్ని మొదటి నుంచి నిరాకరిస్తూ అవాంఛనీయ పరిస్థితిని నివారించడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైంది. ఈ హింసలో చాలామంది చనిపోయారు, లైంగిక హింసకు గురయ్యారు. క్షతగాత్రులయ్యారు. మైనర్ బాలికలను కూడా వదిలిపెట్ట లేదు' అని కోర్టు నిర్ధారించింది. ఇవన్నీ మే 2 తరువాత బీజేపీ వెల్లడించిన వాస్తవాలు కావా?

టీఎంసీ గూండాల నాయకత్వంలో బంగ్లా వలసదారులు, రోహింగ్యాలు, ముస్లిం మతోన్మాదులు యధేచ్ఛగా సాగిస్తున్న ఈ రక్తపాతానికి మమత అంగీకారం నిజం. బీజేపీ జాతీయ అధ్యక్షుడి మీద దాడి మొదలు ఎన్ హెచ్ఆర్సీ బృందం మీద దాష్టికం వరకు ఇదే రుజువు చేస్తున్నాయి. కాబట్టి తీవ్ర చర్యల గురించి కేంద్రం ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే ఆమె ఈ హింసాకాండను నివారించలేదు. అంత పోటీలోనూ గెలిపించినందుకు ఆ నెత్తుటి మూకలు ఆమె నుంచి అశించిన కృతజ్ఞత, ప్రత్యుపకారం ఇవే మరి!

12 జూలై 2021, సోమవారం

అసతోమా సద్గమయ తమసోమా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్నా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ప్రత్యేక వ్యాసం
ఎవరు గురువు?
ఏది సమర్పణ?

ధారావాహిక నవల
ఆమె మారింది
- గంటి భానుమతి

కథ
పుత్రాదిచ్ఛేత్ పరాజయం
- ఎమ్. సుగుణరావు

ప్రత్యేక వ్యాసం-1
జయ 'జగ'దీశహరే

మాతృ 'శ్రీమంతురాలు' జిల్లెళ్లమూడి అమ్మ స్మృతిలో.. (మహిళ) -	10
ఆర్థిక వ్యవస్థకు అత్యునిర్భర టీకా (ప్యాకేజీ) -	14
అది కాంగ్రెస్ సహజ స్వభావం (తెలంగాణ) -	17
ప్రజల భావోద్వేగాలతో ఆటలు! (ఆంధ్రప్రదేశ్) -	18
రథం ఆగింది... రక్తం చిందింది (చరిత్ర) -	29
భారతీయతే ఆయన స్ఫూర్తిమంత్రం (నేపథ్యం) -	36
ఇది తెలుగువారి జ్ఞాన సంపద (లోలకం) -	40

సంఖ్యామంత్రం -	42
మల్టీప్లెసికి అరుదైన గౌరవం! (క్రీడ) -	43
ఆధ్యాత్మికం -	44
బాలజాగృతి -	46
వారఫలాలు -	48
పదరసం -	49
సిని మేధావుల చిత్త చాంచల్యం! (సినిమా) -	50

మళ్లీ అదే వ్యూహం. కశ్మీర్‌లో శాంతి, ప్రజాస్వామిక రాజకీయ ప్రక్రియల ప్రతిష్ఠాపనకు భారత్ ఎప్పుడు ప్రయత్నం చేసినా ఉగ్రవాదుల ద్వారా పాకిస్తాన్ భయోత్పాతం సృష్టించే పనికి పూనుకుంటుంది. అధీన రేఖ వెంబడి కాల్పుల విరమణ ఒప్పందం అమలులో ఉన్న కాలంలో డ్రోన్ల కలకలం ఇందులో భాగమే. కానీ ఈసారి కొత్త వ్యూహంతో, తొలిసారి డ్రోన్లతో జమ్మూలోని వైమానిక స్థావరం మీద దాడి చేశారు. ఇది అనేక ప్రశ్నలకు తావిచ్చింది. 370 అధికరణ ఎత్తివేసిన తరువాత కశ్మీర్‌లకు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీకి మధ్య జరిగిన తొలి సమావేశం తరువాత ఈ దాడి జరగడం కశ్మీర్‌లో రాజకీయ ప్రక్రియకు విఘాతం కల్పించడమే ధ్యేయంగా జరిగిందని చాలామంది రక్షణ అధికారుల, నిపుణుల ఉద్దేశం. ఇలాంటి దాడులు కూడా జరపగలమని ఉగ్రవాదులు పంపిన సంకేతంగా కూడా భావించవలసి ఉంటుందని కొందరి అభిప్రాయం. అఫ్ఘానిస్తాన్ నుంచి అమెరికా దళాల నిష్క్రమణ నేపథ్యంలో తాిబన్‌కు పెరిగిన నైతికబలం కోణం నుంచి కూడా ఈ దాడి నేపథ్యాన్ని చూడడం అవసరమన్న అభిప్రాయం ఉంది. మరొక ముఖ్య అంశం కూడా రక్షణ నిపుణులలో అనుమానాలు రేకెత్తిస్తున్నది. ఇటీవల కాలంలో పాకిస్తాన్ చేపట్టిన డ్రోన్ అభివృద్ధి పథకం ఫలితాలు పరీక్షించుకోవడానికే ఈ డ్రోన్లు ప్రయోగించారా? ఇంకొందరు పరిశీలకుల అనుమానాలు వేరే విధంగా ఉన్నాయి. 1989 నుంచి చేస్తున్న పరోక్ష యుద్ధానికి పాకిస్తాన్ స్వస్తి పలికి, నేరుగా యుద్ధానికి సంకేతాలు ఇస్తోందా?

అధీన రేఖ దగ్గర లవ్హర్ ఏ తాయిబా డ్రోన్లు ఉపయోగిస్తున్న సంగతి 2018లోనే బయటపడింది. అప్పుడే ఆయుధాలను పంపడానికి చిన్న చిన్న డ్రోన్లను ఉపయోగించింది. 2019లో పాకిస్తాన్ కేంద్రంగా పనిచేస్తున్న లవ్హర్ ఏ తాయిబా డ్రోన్లతో దాడికి ఒక ప్రయత్నం చేసింది. తరువాత ఉగ్రవాద మూకలు డ్రోన్లు ఐదు కిలోల వరకు పదార్థాలను మోసుకుపోయే విధంగా ఆధునికీకరించారు. తాజా దాడితో కశ్మీర్ ప్రజాస్వామిక ప్రక్రియను భగ్నం చేయడం, అధీన రేఖ వెంబడి ఫిబ్రవరి నుంచి పాటిస్తున్న కాల్పుల విరమణకు విఘాతం కలిగించడం కోసం పాకిస్తాన్ ఎదురు చూస్తున్న సంగతి అర్థమవుతున్నది. లేదా ఆ దేశం పెంచి పోషిస్తున్న ఉగ్రవాద మూకల తక్షణాశయం అని కూడా నమ్మవచ్చు. జమ్మూలోని వైమానిక కేంద్రం మీద జూన్ 27 నాటి డ్రోన్ల దాడి ఇందులో భాగమేనని అంటున్నాయి అధికార వర్గాలు. భారతీయులు మాత్రమే కాదు, అంతర్జాతీయ

సమాజం కూడా ఇటీవలి డ్రోన్ల కలకలం వెనుక ఉన్నది పాకిస్తాన్ అని గట్టిగా నమ్ముతున్నది.

రాజకీయ ప్రక్రియకు అడ్డుపుల్ల

జమ్మూ-కశ్మీర్‌లో శాంతిస్థాపన పాకిస్తాన్‌కు సుతారామూ ఇష్టం లేని విషయం. ఇక పాక్ నిఘా సంస్థ ఐఎన్‌ఐ (ఇంటర్ సర్వీసెస్ ఇంటెలిజెన్స్) నిత్యం కశ్మీర్‌లో అస్థిర పరిస్థితులు సృష్టించే అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉంటుంది. ఇప్పుడూ ఈ దిశగానే ప్రయత్నించి అంతర్జాతీయంగా అభాసు పాలైంది. జమ్మూలో డ్రోన్ దాడులకు పాల్పడటం ద్వారా దాని అసలు నైజం మరొకసారి అంతర్జాతీయ సమాజానికి స్పష్టమైంది. ఇక పాకిస్తాన్‌కు, వేర్పాటు వాదులకు వంత పాడటానికి, పరోక్షంగా వారిని వెనకేసు కొచ్చేందుకు కొన్ని పార్టీలు కశ్మీర్‌లో పని చేస్తున్నాయన్నది బహిరంగ రహస్యం. మెహబూబా ముష్తీ సారథ్యంలో పీడీపీ (పీపుల్స్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ), ఇతర ఛాందసవాద పార్టీలు గత నెల 24న ప్రధాని

నరేంద్రమోదీ సారథ్యంలో జరిగిన అఖిలపక్ష సమావేశంలో అనూహ్యమైన డిమాండ్లను తెరపైకి తీసుకువచ్చి తమ వక్రబుద్ధిని చాటుకున్నాయి. వేర్పాటువాదులతోనూ చర్చలు జరపాలన్నది వాటి డిమాండ్. పాక్‌తో చర్చలు జరపాలన్న డిమాండ్‌ను కొంతవరకు అర్థం చేసుకో వచ్చు. కానీ భారత్ ఉనికిని, దాని సార్వభౌమత్వాన్ని గుర్తించని శక్తులతో చర్చలు జరపాలన్న వాదన అర్థరహితం. ఇది భారత

రాజ్యాంగానికి, దేశ సమగ్రత, సార్వభౌమత్వానికి విఘాతం కలిగించే అంశం.

కశ్మీర్‌కు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కల్పించే 370 అధికరణ వల్ల రాష్ట్రం ప్రగతికి దూరంగా ఉంది. పెరిగినదేమిటీ అంటే ఉగ్రవాదం, వేర్పాటువాదం. అందుకే ఆ అధికరణ తొలగింపును పాకిస్తాన్ వ్యతిరేకిస్తున్నది. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించి సంక్షుభిత రాష్ట్రాన్ని జనజీవన ప్రపంతిలోకి తెచ్చే ప్రయత్నంలో భాగంగా నరేంద్ర మోదీ నాయకత్వంలోని నేషనల్ డెమోక్రటిక్ అలయన్స్ ప్రభుత్వం 370 అధికరణను రద్దు చేసింది. పాలనలో ప్రజల భాగస్వామ్యాన్ని

ప్రోత్సహించేందుకు జిల్లా అభివృద్ధి మండళ్ల (డీడీసీ-డిస్ట్రిక్ డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిల్) ఎన్నికలు నిర్వహించింది. అసెంబ్లీ ఎన్నికలకూ పావులు కదిపింది. ఇందుకే అఖిలపక్ష సమావేశాన్ని నిర్వహించింది. సమావేశంతో ఒక మంచి వాతావరణం ఏర్పడుతుందనుకుంటున్న తరుణంలో జరిగిన డ్రోన్ దాడులు పరిస్థితిని మళ్లీ వెనక్కు తెచ్చాయి. ఈ నేపథ్యంలో రాష్ట్రంలో శాంతియుత పరిస్థితులు నెలకొల్పడం

సృష్టమవుతుంది. కేవలం ఒక్క ఘటనతోనే దాడులు ఆగలేదు. తరువాత కూడా వరుస దాడులు జరిగాయి. గత నెల 30 న జమ్మూ సైనిక స్థావరంలో మూడు డ్రోన్లను భద్రతా సిబ్బంది గుర్తించారు. కాలుచౌక్ కంటోన్మెంట్ వద్ద ఒక డ్రోన్ ను గుర్తించారు. రత్నచౌక్ సమీపంలో మరొకదానిని కనుగొన్నారు. మూడోది కుంజనీ ఎయిర్ ఫోర్స్ స్టేషన్ వద్ద కనిపించింది. ఇవి రాత్రిపూట దూసుకువచ్చాయి. వీటి కదలికలను

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ప్రథమ ప్రాధాన్యంగా మారింది.

అందరి చూపు అటే

జమ్మూ వైమానిక స్థావరంలో చోటుచేసుకున్న డ్రోన్ దాడి సంచలనం కలిగించింది. భద్రతాదళాల అప్రమత్తతతో పెద్దగా నష్టం వాటిల్లేదు. ఈ దాడి ఎవరు చేశారో ప్రత్యేకంగా పేర్కొనాల్సిన అవసరం లేదు. దాడి ఘటన జరిగిన ప్రాంతం పాకిస్తాన్ అంతర్జాతీయ సరిహద్దుకు కేవలం 14 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉండటం గమనార్హం. దీనిని బట్టి ఇందులో పాక్ ప్రమేయం ఉందన్న విషయం

గుర్తించిన సైన్యం వెంటనే అప్రమత్తమై వాటికి తగిన బుద్ధి చెప్పింది. దాదాపు పాతిక రౌండ్లు కాల్పులు జరపడంతో డ్రోన్లు చీకట్లో మాయమయ్యాయి. సైన్యం అప్రమత్తతతో భారీ ముప్పు తప్పిందని లెఫ్టినెంట్ కర్నల్ దేవేంద్ర ఆనంద్ చెప్పారు కూడా. జమ్మూలోని ఆర్మీయా సెక్టార్ లోనూ డ్రోన్ సంచరించింది. తెల్లవారు జామున వచ్చిన ఈ డ్రోన్ ను పసిగట్టిన సరిహద్దు భద్రతాదళం (టీఎస్ఎఫ్ -బోర్డర్ సెక్యూరిటీ ఫోర్స్) కాల్పులు జరపడంతో వెనుదిరిగింది. ఇప్పటివరకు ఏడు డ్రోన్లు భారత్ గగనతలంపై సంచరించడం ఆందోళన కలిగించే అంశం.

దౌత్య కార్యాలయాలనూ వదలడం లేదు

దాయాది దేశం కేవలం సరిహద్దుల్లోనే కాదు, దౌత్య కార్యాలయాలపైనా బరితెగింపులకు పాల్పడుతోంది. పాకిస్తాన్ లోని భారత దౌత్య కార్యాలయంపైనా డ్రోన్లు సంచరించినట్లు వచ్చిన వార్తలు ఆందోళన కలిగించాయి. గతనెల 26న ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది. రాజధాని ఇస్లామాబాద్ లోని భారత రాయబార కార్యాలయంలో ఓ కార్యక్రమం జరుగుతుండగా డ్రోన్ కనపడింది. దీనిపై ఆగ్రహించిన భారత్ తన నిరసనను పాక్ ప్రభుత్వానికి అధికారికంగా తెలియజేసింది. సమగ్ర విచారణకు డిమాండ్ చేసింది. భారత విదేశీ వ్యవహారాల శాఖ అధికార ప్రతినిధి అరవిందమ్ బాగ్చీ ఈ విషయాన్ని వెల్లడించారు. దేశాల మధ్య ఎన్ని విభేదాలు ఉన్నప్పటికీ, ఎన్ని తగాదాలు ఉన్నప్పటికీ ప్రతి దేశం కొన్ని దౌత్య మర్యాదలను, సంప్రదాయాలను కచ్చితంగా పాటించి తీరాలి. రాయబార కార్యాలయాలకు, దౌత్యవేత్తలకు రక్షణ కల్పించడం ఆయా దేశాల ప్రధాన బాధ్యత. ఈ విషయంలో అలక్ష్యం వహించడమంటే అంతర్జాతీయ సంప్రదాయాలను, పద్ధతులను అగౌరవపరిచినట్లే. ఎప్పటిలాగే డ్రోన్ దాడి అవాస్తవమని పాక్ ఖండించింది. భారత్ తగిన సాక్ష్యాలు చూపలేదని బుకాయించింది. ఇది కేవలం విష ప్రచారమని పేర్కొంది. అయితే జూన్ 26న పాక్ లోని భారత్ రాయబార కార్యాలయంపై డ్రోన్ సంచరించిన కొద్ది గంటలకే జమ్మూ వైమానిక స్థావరంపై దాడి జరగడం గమనార్హం.

లష్కర్ ఉగ్రవాది లరెన్సు..

దాడులకు సంబంధించి లష్కర్ ఏ తాయిబా అగ్రశ్రేణి కమాండర్ నదీమ్ అబ్రార్ ను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. దుండగుడి నుంచి కొన్ని ఆయుధాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. వివిధ సందర్భాల్లో సైన్యం, ప్రజలపై జరిగిన దాడుల్లో ఇతని ప్రమేయం ఉన్నట్లు గుర్తించారు. దాడుల్లో ఉగ్రవాదులు ఆర్డీఎక్స్ పేలుడు పదార్థాలను వాడినట్లు అనుమానాలు ఉన్నాయి. ఈ దిశగా పోలీసులు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. జాతీయ దర్యాప్తు సంస్థ (ఎన్ఐఏ - నేషనల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ ఏజెన్సీ) రంగంలోకి దిగి లోతుగా దర్యాప్తు జరుపుతోంది. దాడి జరిగిన జమ్మూలోని వైమానిక స్థావరాన్ని ఎన్ఐఏ అధికారులు సందర్శించారు. సైనిక స్థావరాలపై సరిహద్దులకు అవతలి నుంచి దాడులు జరగడం దేశ చరిత్రలో ఇదే ప్రథమం. దీంతో ఈ ఘటనను కేంద్రం తీవ్రంగా తీసుకుంది. ఘటన జరిగిన వెంటనే రక్షణమంత్రి రాజనాథ్ సింగ్ జాతీయ భద్రతా సలహాదారు అజిత్ ధోవల్ ఇతర ఉన్నతాధికారులు పరిస్థితిని సమీక్షించారు. భద్రతా పరంగా ఎదురయ్యే సవాళ్లను అధిగమించేందుకు బలగాలకు అధునాతన ఆయుధాలను అందజేయాలని నిర్ణయించారు. వీటి తయారీలో అంకుర సంస్థలు,

శ్రీశైలంలోను చక్కర్లు

జమ్మూలో డ్రోన్ల కలకలం నేపథ్యంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ప్రముఖ జ్యోతిర్లింగ క్షేత్రమైన శ్రీశైలంలో మూడు రోజులుగా రాత్రివేళల్లో డ్రోన్లు సంచరిస్తున్నాయంటూ వచ్చిన వార్తలు ఆందోళన కలిగిస్తున్నాయి. పురవీధుల్లో డ్రోన్లు చక్కర్లు కొట్టడాన్ని స్థానికులు ప్రత్యక్షంగా గుర్తించారు. దేవస్థాన భద్రతా, అటవీశాఖ సిబ్బంది దీనిని గుర్తించేందుకు ప్రయత్నించారు. దేవస్థాన కార్య నిర్వహణ అధికారి కె.ఎస్. రామారావు ఈ మేరకు ఫిర్యాదు చేసినట్లు పట్టణ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ బి.వి.రమణ తెలిపారు. శ్రీశైలం ఆలయం మీద ముస్లిం మతస్థాన ఉగ్రవాదుల కన్ను ఉన్నదని ఎప్పుడో నిఘా వర్గాలు హెచ్చరించిన సంగతి తెలిసిందే.

వ్యూహాత్మక సంస్థలను భాగస్వాములను చేయాలని నిర్ణయించినట్లు సమాచారం. సవాళ్లను ఎదుర్కొనేందుకు సరికొత్త విధానాన్ని రూపొందించాల్సిన అవశ్యకతను గుర్తించారు. రక్షణ మంత్రిత్వశాఖ, త్రివిధ దళాలు విధానాల రూపకల్పన, కార్యాచరణలో కీలకపాత్ర పోషించనున్నాయి. నానో టెక్నాలజీ, క్యాంటమ్ కంప్యూటింగ్, రోబోటెక్స్ ను వినియోగించుకోనున్నారు.

వైమానిక స్థావరంపై జరిగింది ఉగ్రదాడినని ఎయిర్ ఫోర్స్ చీఫ్ ఆర్.కె. ఎస్. బధౌరియా స్పష్టం చేశారు. మొత్తం పరిస్థితిని సునిశితంగా పరిశీలించాం. కూలంకషంగా విశ్లేషించాం. దాడులు జరిగినప్పుడు తీసుకోవలసిన చర్యలపై ఓ అంచనాకు వచ్చామని ఆయన వెల్లడించారు. దాడిని తీవ్రంగా పరిగణించాలని సరిహద్దు భద్రతా దళం (బీఎస్ఎఫ్-బోర్డర్ సెక్యూరిటీ ఫోర్స్) డైరెక్టర్ జనరల్ రాకేశ్ ఆస్థానా పేర్కొన్నారు. ఈ ముప్పును ఎదుర్కొనేందుకు యాంటీ డ్రోన్ టెక్నాలజీని అభివృద్ధి చేయాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. డ్రోన్ ఫుటన పాకిస్తాన్ పాపమేనని జమ్మూ-కశ్మీర్ డీజీపీ (డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్) దిల్ బాగ్ సింగ్ స్పష్టం చేశారు. గతంలో పాక్ నుంచి వచ్చిన డ్రోన్ల పది నుంచి పదిహేను కిలోమీటర్లు దూరంగా ఉంటే తెలిపారు. ఈ ఫుటన

వెనక లక్ష్యం ఏ తాయిబా హస్తం ఉందన్న అనుమానాన్ని ఆయన వ్యక్తం చేశారు.

ఐక్యరాజ్య సమితి దృష్టికి

డ్రోన్ల దాడులకు సంబంధించి పాక్ నిర్వాకాన్ని అంతర్జాతీయ వేదికపై భారత్ ఎండగట్టింది. ఐక్యరాజ్య సమితి సాధారణ సమావేశంలో ప్రస్తావించింది. ఉగ్రవాద ముప్పుపై ఐరాస నిర్వహించిన ఉన్నత స్థాయి సదస్సులో కేంద్ర హోంశాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి వీఎస్కే కౌముది మాట్లాడారు. ఉగ్రదాడుల కోసం సాంకేతికతను వినియోగించడం తీవ్రమైన విషయమని, ఇవి చాలా ప్రమాదకరమని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. కౌముది తెలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన ఐపీఎస్ అధికారి. ఇటీవల కీలకమైన సీబీఐ డైరెక్టర్ పదవికి ఆయన పేరును ప్రధాని నాయకత్వంలోని త్రిసభ్య కమిటీ పరిశీలించింది.

ఈ ఫుటనపైన ప్రజల నుంచి సైతం నిరసన వ్యక్తం అయ్యింది. డ్రోన్ దాడి, పుల్వామాలో పోలీస్ అధికారి కుటుంబాన్ని హతమార్చిన ఫుటనకు నిరసనగా శివసేన, డోగ్రా ఫ్రంట్ కార్యకర్తలు జమ్మూలో ప్రదర్శన నిర్వహించారు. స్థానిక రాణి పార్క్ దగ్గర కార్యకర్తలు పాక్ పతాకాన్ని దహనం చేశారు. ఉగ్రవాదులకు, వేర్పాటువాదులకు, పాకిస్తాన్ కు వ్యతిరేకంగా నివాదాలు చేశారు.

తక్కువ లంచనా వేయలేం

సంప్రదాయ పద్ధతుల్లో యుద్ధమన్నది పాత విషయమని భవిష్యత్తు యుద్ధ తంత్రాల్లో డ్రోన్లే కీలకమని భారత సైన్యాధిపతి జనరల్ ఎం.ఎం.నరవణ వివిధ సందర్భాల్లో పేర్కొన్నారు. జమ్మూ వైమానిక స్థావరంపై డ్రోన్ల దాడితో ఇప్పుడు ఆయన మాటలు అక్షర సత్యాలయ్యాయి. రాడార్ల కన్నుగప్పి జమ్మూ వైమానిక స్థావరంపై దాడులు చేసిన డ్రోన్ల లక్ష్యం ఎంబ -17 హెలికాప్టర్ కావడం గమనార్హం. డ్రోన్లతో దేశ భద్రతకు ముప్పు పొంచి ఉన్న విషయాన్ని రెండేళ్ల క్రితమే గుర్తించినట్లు కేంద్రం పార్లమెంటులో ప్రకటించింది. ఆ మేరకు తగిన చర్యలూ తీసుకుంటున్నట్లు స్పష్టం చేసింది. యాంటీ డ్రోన్ పరిజ్ఞానాన్ని డీఆర్డివో (డిఫెన్స్ రీసెర్చ్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ ఆర్గనైజేషన్) ఏడాది క్రితమే అభివృద్ధి చేసింది. అయితే దీనిని ప్రధాని సరేంద్రమోది భద్రతకు ఉపయోగించారు. డ్రోన్లను అడ్డుకునే ఇజ్రాయేల్ కు చెందిన 'స్పైక్ -2000' ప్లస్ సాంకేతికత సకాలంలో అందుబాటులోకి రాలేదు.

మానవ రహిత విమానాలు, డ్రోన్ల ద్వారా శత్రువుల పీఠమణచడంలో అగ్రరాజ్యమైన అమెరికా, బ్రిటన్, యూదు రాజ్యమైన ఇజ్రాయేల్ ముందంజలో ఉన్నాయి. గత దశాబ్ద కాలంలో దాదాపు 14వేలకు పైగా దాడులు వాషింగ్టన్ చేసినట్లు అంచనా. ఈ దాడుల్లో రహస్యమి 17వేల మంది హతలయ్యారు. ఆరేళ్ల క్రితం ఉత్తర వజిరిస్తాన్ లో ఈ పరిజ్ఞానంతోనే ఒక ఉగ్రవాదిని పాకిస్తాన్ హతమార్చింది. ఆ తరువాత అనేక దేశాలు ఈ సాంకేతికతను సమకూర్చు కున్నాయి. ఆర్యేనియా సైన్యంపై అజర్ బైజాన్ దళాలు, సిరియా అంతర్ముద్దంలో టర్కీ సైన్యం వీటిని వినియోగించాయి. ఆర్యేనియా, అజర్ బైజాన్ మధ్య యుద్ధం రెండుదేశాల మధ్య ప్రత్యక్షంగా జరిగినది. ఉగ్రవాద సంస్థ అయిన ఐఎస్ఐఎస్ (ఇస్లామిక్ స్టేట్ ఆఫ్ ఇరాక్ అండ్ సిరియా) సైతం ఈ సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకుని మారణ హోమానికి పాల్పడుతోంది. సిరియాలో అది వేల మంది ప్రాణాలను కడతెచ్చింది. ఇప్పటికీ అదే పనిలో ఉంది. రెండేళ్ల క్రితం సౌదీ అరేబియాలోని కీలక చమురు శుద్ధి కేంద్రాలపై హైతీ తిరుగుబాటు వర్గాలు ఈ సాంకేతికతతోనే దాడులకు దిగాయి. పంజాబ్, కశ్మీర్ లో తిష్టవేసిన ఉగ్రవాద

ఉగ్రవాద సంస్థలకు డ్రోన్లు అందుబాటులోకి రావడం 2013- 15 ప్రాంతంలోనే మొదలయింది. అగ్రదేశాలకు దీటుగా తమకూ తగిన సాంకేతికత గల డ్రోన్లు ఉండాలని ఐఎస్ఐఎస్ అప్పట్లోనే ఆలోచన చేసింది. అందుకు అనుగుణంగా ఇరాక్, సిరియాల్లోని యుద్ధక్షేత్రాల్లో గల తుక్కును ఉపయోగించి వీటిని తయారు చేయడం దాని పట్టుదలకు నిదర్శనం. క్రమంగా వాణిజ్యపరంగా అందుబాటులో ఉన్న క్యాడ్ కాప్టర్లను ఆధునికీకరిస్తూ ఐఈటీలు, ఇతర పేలుడు పదార్థాలను మోయడానికి వినియోగించారు. 2018లో వెనెజులా అధినేత నికొలస్ మదురో మీద హత్యాయత్నం ఈ సాంకేతికత ఆధారంగానే జరిగింది. మనదేశంలోని మావోయిస్టులు సైతం ఈ సాంకేతికతను సమకూర్చుకున్నట్లు నిఘా వర్గాలు చెబుతున్నాయి. ఫత్తీగర్ ఘోషా మోయిస్టులు ఆ రాష్ట్రంలోని బస్తర్ లో పరామిలటరీ క్యాంపుపై నిఘాకు డ్రోన్లను వాడినట్లు సమాచారం.

ఇజ్రాయెల్ సాయంతో ద్రోష్ కట్టడి?

ఇటీవల ఒక దక్షిణాసియా దేశం తమ వద్ద నుంచి యాంటీ ద్రోన్ వ్యవస్థను కొనుగోలు చేసినట్లు ఇజ్రాయెల్ వెల్లడించింది. తద్వారా ఆ దేశం భారత్ అన్నది పరోక్షంగా చెప్పకనే చెప్పింది.

ద్రోన్ దాడులను సమర్థంగా ఎదుర్కొనేందుకు భారత ప్రభుత్వం గట్టి కసరత్తు చేస్తోంది. పశ్చిమాసియా దేశమైన ఇజ్రాయెల్ నుంచి యాంటీ ద్రోన్ వ్యవస్థను కొనుగోలు చేస్తోంది. తన చుట్టూ పక్కల గల ఇస్లామిక్ దేశాల నుంచి ముఖ్యంగా పాలస్తీనా నుంచి ఎదురయ్యే దాడులను ఎదుర్కొనేందుకు ఇజ్రాయెల్ దీనిని తయారు చేసింది. ఇజ్రాయెల్ మనకు మిత్రదేశం. ముస్లిం దేశాల నుంచి ముఖ్యంగా పాలస్తీనా నుంచి వచ్చే ఒత్తిడులను కాదని ఇజ్రాయెల్ తో భారత్ దౌత్య సంబంధాలను కొనసాగిస్తోంది. ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మూడేళ్ల క్రితం ఆ దేశాన్ని సందర్శించి వచ్చారు. ఇటీవల ఒక దక్షిణాసియా దేశం తమ వద్ద నుంచి యాంటీ ద్రోన్ వ్యవస్థను కొనుగోలు చేసినట్లు ఇజ్రాయెల్ వెల్లడించింది. తద్వారా ఆ దేశం భారత్ అన్నది పరోక్షంగా చెప్పకనే చెప్పింది. భారత్ కాక మరే దేశం ఈ ఆయుధ వ్యవస్థను కొనుగోలు చేసే అవకాశం లేదు. దక్షిణాసియాలో ఏకైక పెద్ద దేశం భారత్ మాత్రమే కావడం గమనార్హం.

మిగిలిన దేశాలన్నీ చిన్నవే. వాటికి ఆ యూదు రాజ్యంతో అంత గొప్ప సంబంధాలు లేవు. ఆయుధాల అవసరం కానీ, కొనుగోలు చేసేంత శక్తి కూడా వాటికి లేదు. ఈ నేపథ్యంలో యాంటీ ద్రోన్ వ్యవస్థను కొనుగోలు చేసేది భారత్ అన్న ప్రచారం అంతర్జాతీయ దౌత్య వర్గాల్లో జరుగుతోంది. ఈ ఆయుధం పేరు ఈఎల్ఐ - 4030 (సీ- యుఎస్). దీనిని భారత్ కు విక్రయించనున్నట్లు ఇజ్రాయెల్ కు చెందిన ఏరో స్పేస్ ఇండస్ట్రీ (ఈఎస్ఎస్) ఈ నెల 2న ప్రకటించింది.

ఇంకా ఆయుధాల అప్పగింత జరగలేదు. వీటి పట్ల భారత్ ఆసక్తి ప్రదర్శిస్తోంది. ప్రస్తుతానికి భారత్ వద్ద యాంటీ ద్రోన్ వ్యవస్థ లేదు. ద్రోన్లు వచ్చినప్పుడు వాటిపై కాల్పులు జరపడం తప్ప మరో ప్రత్యామ్నాయం లేదు. ఆకాశంలో సంచరించే వీటిపై గురి చూసి కాల్పులు జరపడం అంత తేలికైన విషయం కాదు. గురి చూసి లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించుకునే సమయంలోనే అవి వాటి గమనాన్ని మార్చుకుంటాయి. అందువల్ల ద్రోన్లు తప్పించుకునే అవకాశమే ఎక్కువ. అంతర్జాతీయంగా ఆయుధాల కొనుగోలుకు సహజంగా రష్యా, అమెరికా, ఇజ్రాయెల్ పై భారత్ ఆధార పడుతుంది. ఆయుధాలకు సంబంధించి ఇజ్రాయెల్ మనకు మొదటి నుంచీ నమ్మకమైన భాగస్వామి. యాంటీ ద్రోన్ లో షార్ట్, లాంగ్, మీడియం వేరియంట్లు ఉన్నాయి. వీటిల్లో కొన్ని 3.45 కిలోమీటర్లు, మరికొన్ని ఆరు కిలోమీటర్లు ప్రయాణించగలవు. వివిధ మార్గాలు, వైపుల నుంచి దూసుకువచ్చే ద్రోన్లను విజయవంతంగా ఎదుర్కొనే శక్తి ఇజ్రాయెల్ కు చెందిన యాంటీ ద్రోన్ వ్యవస్థకు ఉంది. వీటి నాణ్యత, పనితీరుపై ఎవరికీ ఎలాంటి అనుమానాలు లేవు. భారీ అంచనాలే ఉన్నాయి. భారత్ వద్ద యాంటీ ద్రోన్ వ్యవస్థ లేని మాట నిజమేనని రక్షణ రంగ నిపుణుడు అభిజిత్ అయ్యర్ వెల్లడించారు. ఇజ్రాయెల్ నుంచి యాంటీ ద్రోన్ వ్యవస్థ కొనుగోలుకు సంబంధించి అధికారికంగా ప్రకటన లేనప్పటికీ, కొనుగోలు వాస్తవమేనన్న ప్రచారం దౌత్య వర్గాల్లో ఉంది. ★

మూకలకు ఆయుధాలను, మాదక ద్రవ్యాలను ద్రోష్ ద్వారానే పాకిస్తాన్ సమకూరుస్తున్నట్లు ఆరోపణలు లేకపోలేదు. ద్రోష్ తో కేవలం సరిహద్దుల్లోనే కాకుండా చమురు శుద్ధి కేంద్రాలు, పౌర వ్యవస్థలపైనా దాడులు జరిగే ప్రమాదం లేకపోలేదు. 2018లో రష్యా నిర్వహణలో గల సిరియాలోని హుమాయ్ మిమ్ వైమానిక స్థావరంపై ద్రోన్ దాడి జరిగింది. దీంతో స్థావరంలోని రష్యా విమానాలు, ఇతర పరికరాలకు నష్టం వాటిల్లింది. ఇప్పుడు జమ్ములో జరిగిన దాడి నాటి హుమాయ్ మిమ్ దాడిని పోలి ఉందని భద్రతా అధికారులు గుర్తు చేసుకుంటున్నారు. పేలుడు పదార్థాలను మోసుకుపోయేలా రూపొందించిన ద్రోన్లు భారీ నష్టం కలిగించగలవు.

మేల్కొనాలి

మారుతున్న పరిస్థితుల్లో తక్షణమే యాంటీ ద్రోన్ వ్యవస్థ రూపకల్పనకు భారత్ చర్యలు చేపట్టాల్సి ఉంది. కేవలం ఇజ్రాయెల్ దిగుమతులపైనే ఆధారపడకుండా తన కాళ్లపై తాను నిలబడటం అవసరం. రక్షణ రంగానికి చెందిన వివిధ పరిశోధన సంస్థలకు

ఇందులో భాగస్వామ్యం కల్పించాలి. వాటికి తగిన మేరకు నిధులు, ఇతర సౌకర్యాలు సమకూర్చడం తక్షణావసరం. సరేంద్రమోదీ నాయకత్వంలోని నేషనల్ డెమోక్రటిక్ అలయన్స్ సర్కారు గత ఏడేళ్లుగా ఈ దిశగా అనేక చర్యలకు ఉపక్రమించింది. కేవలం సరిహద్దులను సంరక్షించుకునేందుకు భారీగా బలగాలను మోహరించడమే కాకుండా శత్రువుల ఆట కట్టించేందుకు అత్యంత ఆధునిక ఆయుధాలను సమకూర్చుకోవడం నేటి అవసరం. 2014 నుంచి ఎన్డీఏ సర్కారులో రక్షణ మంత్రులుగా పనిచేసిన అరుణ్ జైన్, మనోహర్ పారికర్, నిర్మలా సీతారామన్, ప్రస్తుత రక్షణ మంత్రి రాజనాథ్ సింగ్ ఈ దిశగా కసరత్తు చేశారు. ఫలితంగా హైదరాబాద్ లోని రక్షణ పరిశోధన అభివృద్ధి సంస్థ (డీఆర్డీవో) పరిశోధనల్లో కొంత పురోగతి కనబడింది. డీఆర్డీవో అభివృద్ధి చేసిన కౌంటర్ సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి ద్రోష్ ను తుదముట్టించే శక్తి ఉందని ఆ సంస్థ చైర్మన్ డాక్టర్ జి.నతీష్ రెడ్డి తాజాగా వెల్లడించారు. దీనిని సాఫ్ట్ కిల్, హార్డ్ కిల్ రూపంలో సాంకేతికతను అందుబాటు

లోకి తీసుకువచ్చారు. చిన్న మైక్రో ద్రోష్లను సైతం రాడార్ సాయంతో గుర్తించే సమగ్ర వ్యవస్థ ఇది. ఎలక్ట్రో ఆప్టికల్, ఇన్ ఫ్రారెడ్ సెన్సర్ల ఆధారంగా ఇది ద్రోష్లను గుర్తిస్తుంది. 300 డిగ్రీల కోణంలో లక్ష్యాలను గుర్తిస్తుంది. దీనికి సంబంధించి వ్యవస్థలన్నీ కమాండ్ పోస్టుతో అనుసంధానించి ఉంటాయి. ఈ యాంటీ ద్రోన్ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని రక్షణశాఖకు చెందిన భెల్ (బీఈఎల్- భారత్ ఎలక్ట్రానిక్స్ లిమిటెడ్)కు బదిలీ చేశారు. సాయుధ దళాలు ఆర్డర్లు పెట్టి వాటిని పొందే అవకాశం ఉంది. డీఆర్డీవో తయారు చేసిన ఈ యాంటీ ద్రోన్ పరిజ్ఞానం ఏ ఇతర దేశాలకు చెందిన పరిజ్ఞానానికి ఎంత మాత్రం తీసిపోదు. కేవలం డీఆర్డీవో పరిశోధనలకే పరిమితం కాకుండా ఈ దిశగా మరింత వేగంగా అడుగులు వదాలి. శత్రుదేశాల నుంచి మనల్ని మనం కాపాడుకునేందుకు తగిన అవసరమైన అధునాతన ఆయుధాలను సమకూర్చుకోవడం ప్రభుత్వం ముందున్న నేటి కర్తవ్యం.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మాతృ 'శ్రీమంతురాలు' జిల్లెళ్లమూడి అమ్మస్మృతిలో..

మాత అంటే భాగ్యదాత లక్ష్మి యోగప్రదాయక పార్వతి. విద్యాబుద్ధుల సరస్వతి, భోజనదాయిని అన్నపూర్ణతో పాటు సనాతని, సర్వమంగళ అనీ వివిధ ఆర్థాలున్నాయి. 'శ్రీ' పదానికి వృద్ధి, శోభ, కీర్తి, కాంతి, దీప్తి, ప్రతిభ, శుభ, ప్రసిద్ధి, పనితా రత్నమంటూ మరెన్నో తాత్పర్యాలు. వీటన్నింటినీ మించి శక్తి సంపన్నగా 'మాతృశ్రీ' నిత్య ఆరాధనీయ. ఆ మాతాతత్వమే జగతికి సత్యధర్మ శాంతి ప్రేమ ప్రబోధకమనేవారు జిల్లెళ్లమూడి అమ్మ. అనుదిన పఠనానికి వీలుగా మంత్రోపదేశం కోరిన ఒక వృద్ధురాలికి 'మంత్రం కాదు కానీ, ఓ సూత్రం చెబుతా. ఇంట్లోని వారినైనా, నీ ఇంటికి వచ్చిన వారితోనైనా సమానతగా వ్యవహరించు. చదవడం, చెప్పడం కాకుండా ఆచరించి మరీ చూపించు' అని ముందడుగు వేయించారు. సరిగ్గా ఆ సమానత్వమే అమ్మ ఊరులోనూ ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తుంది. ఎవరు ఎప్పుడు వెళ్లినా, మొదట ఆదరించి అన్నం పెడతారు. వారూ వీరనే తేడాలుండవు. ఉన్నవారు, లేనివారన్న అంతరాలు మచ్చుకైనా కనిపించవు. అసలు ఆ ప్రాంతమే అన్నపూర్ణాలయం. సుమారు ఆరున్నర దశాబ్దాలుగా ప్రతిరోజూ భోజన వడ్డన, నిరంతర సమాధరణ. జీవనయానంలో ఏం చెప్పారో, ఆమె అదే చేశారు. చేసినంత మేరూ కరుణామృత ధారలే. చల్లని చూపు, చక్కని నవ్వు ఎందరెందరి హృదయ మందిరాల్లోనో పండువెన్నెలలు కురిపించాయి. మూడున్నర దశాబ్దాల కిందట ఒకరోజున కడసారిగా ఆమె దర్శనం! తలచిన ప్రతి ఒక్కరికి కడసారిగా ఆమె దర్శనం! తలచిన ప్రతి ఒక్కరి గుండె బరువెక్కుతుంది. 'అమ్మా, అమ్మా' అంటూ పనిజడ్డలా ఇప్పటికీ రోదిస్తూనే ఉంటుంది. 'నిన్ను వీడి వెళ్లగలనా నేను? నీ మనసంతా నిండి ఉన్నది నేను కానా?' అన్నట్లనిపించి, కొత్తద్వార్యం గూడు కట్టుకుంటుంది. అమ్మ కాకుంటే ఇంకెవరు మనకు తోడూ నీడూ!!

తెలుగునాట జిల్లెళ్లమూడి పేరు తెలియని వారుండరు. ఆ అమ్మ గుర్తుకొచ్చి రెండుచేతులూ జోడించని వ్యక్తి కనిపించరు. ఎందుకంటే, ఎవరి కళ్ల చెమ్మగిల్లినా ఊరడించింది మాతృశ్రీనే! నాలుగక్షరాల 'అనసూయ' తన అసలుపేరు. స్వస్థలం అదే గుంటూరు జిల్లాలోని మన్నవ. వివాహానంతర జీవితమంతా బాపట్లకు సమీపంలో ఉన్న జిల్లెళ్ల మూడి గ్రామంలోనే. తనదైన దీవెనతో మొట్టమొదట విద్యాపరిషత్ రూపొందింది. ఆ రోజునే ఓరియంటల్ కళాశాల ఆరంభోత్సవం. సంస్కృత విద్యాసంస్థలూ విస్తరించాయి. వైద్య కేంద్రమూ అక్కడే ఏర్పాటైంది. పిల్లల్లో ఏ ఒక్కరికి కష్టమొచ్చినా అప్పటికప్పుడే పసిగట్టేది జననీ కదా. ప్రతిచోటా తానే ఉండటం ఎలా అనుకున్నాడేమో భగవానుడు. అందుకే ఆ లోకం నుంచి ఈ లోకానికి పంపించాడమెను. తానూ ఒక్కడే ఉండలేకనేనా అమ్మను తిరిగి అక్కడికి పిలిపించు కున్నాడని బిడ్డలందరూ అనుకుంటూ ఉంటారు. ప్రసిద్ధులనేకులు ఆ అమ్మపూర్ణ కోసమే అప్పట్లో ఆ కుగ్రామానికి బారులు తీరారు. ప్రసిద్ధులు కానివారూ లక్షల సంఖ్యలో అన్నపూర్ణ నిలయం ముంగిట వరసకట్టారు. ఎంతెంత ఘనచరిత అయినా పూర్తి కాలం చిరునామా జనయిత్రే కాబట్టి సర్దులూ అట చేరాల్సిందే. ఆ జీవిత మహోదధి తరంగాల వారికి కాక మరెవరికి కనిపిస్తాయి చెప్పండి?

కేవలం వందలమంది ఉంటుండే పల్లెటూరు విశ్వఖ్యాతి గడించినదంటే అదంతా అమ్మమహిమే. వేదసారమంతా తనలోనే నిండి ఉందని ప్రతివారికీ అనిపించక మానదు. వినాయక నవ నాగేశ్వరాలయం, హనుమాన్ మందిరం కూడా తన సంకల్ప ఫలితాలే. అందుకేనేమో పండిత ప్రకాండాలకు బోధపడని వాటిని సైతం పిల్లల ఎదుట అలవోకగా విడమరచి చెబుతుండే వారు. ఆశ్రమాన్ని తలపించే ప్రాంతంలో, దైవీ గుణవతి అయిన మాతృదేవత సమక్షంలో కాలం పరుగులు తీయడూ మరి? ఆ సందర్భనమే మదినీ, బుద్ధిని పునీతం చేసే తీరుతుంది. 'జయహో మాతా శ్రీ అనసూయా రాజరాజేశ్వరీ శ్రీ పరాత్పరీ' నామస్మరణ ఆరాధక జనకోటి నోట తారకమంత్రమై అలరారుతుంది. లలితా సహస్ర నామంలో ముందు 'మాతా' అనే కదా వస్తుంది. అక్కడ శ్రీమాత, ఇక్కడైతే జయహో.

జంధ్యాల శరత్బాబు
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తపస్వి, యశస్వి సమదర్శి

‘శ్రీ’లో ‘శ’కార, ‘ర’కార, ‘ఈ’కారాలున్నాయి. ఈ మూడూ పరమానంద, మహాజ్ఞాన, అపారశక్తి సూచికలు. అంతా నేనేనని ప్రవచించే మాతృశ్రీలో అమృతత్వం నిండిన కారణంగానే, అసూయాది భావనలకు ఎక్కడా చోటన్నదే లేనందునే శ్రీ అనసూయ అయ్యారు. ఆ అమృతే సదా తలచినవారికి శక్తియుక్తులు వాటికి అవే సమకూరతాయి. తలపు అంటే నామస్మరణే. అఖండ నామస్మరణ కార్యక్రమ మది. అమ్మ స్మరణా ప్రక్రియ మొదలై ఇప్పటికే అర్థశతాబ్ది దాటింది. నేను నేనైన నేను అంటూ ఆమె పలికింది మహాకావ్యం. ధ్యాసే ధ్యానం అనేది విశేష వచనం. ఈ అన్నిటినీ మించినటువంటిది ‘అనుక్కుది జరగదు - తనకున్నది తప్పదు’ అన్నది. అవి నా - భావ సంబంధం అని ఇంకొక సందర్భంలో ప్రకటించి అవి, నా భావ సంబంధమనే పదానికి సరికొత్త అర్థ తాత్పర్యమిచ్చారు. ఏది మాట్లాడినా సంపూర్ణ అర్థవంతం, పరమభావ గాంభీర్యం. తృప్తి చెందటమే ముక్తి పొందడం అనే మాటల్లోనూ తత్వ రహస్యం పుష్పం.

‘ఎవరిని చూసినా బిడ్డగానే అనిపిస్తుంది’ అని తెలిపిన జిల్లెళ్లమూడి అమ్మ విశ్వ జనని. ఆమె మూర్తిభవించిన ప్రేమదేవత. ఆత్మ స్వరూపాన్ని సమగ్రంగా అవగతం చేసుకున్నందునే ‘మీరు కానిది నేను ఏదీ కాదు’ అని ఏనాడో ప్రకటించారు. అధ్యయన పరిషత్తు సంస్థను 1974 ప్రాంతంలో ఆరంభించారు. సకలజన హితకర ప్రయోగాలు చేయడంలో ఎప్పుడూ ముందే ఉండేవారు. అందరూ కలిసి భోజనాలు చేసేలా, అటు తర్వాత కొంత కాలానికే శ్రీకారం చుట్టారు. ఏ పని చేపట్టినా అతిలోక మాతృత్వమే వ్యక్తమవుతుండేది. అన్నపూర్ణ మందిరంలో ఉన్న

గాడి పొయ్యిని గుండె సమంగా పరిగణించేవారు. పిడికెడు బియ్యంతో ఎంతైనా చేయవచ్చని తన భావం, అనుభవం. ప్రతివారు నిత్యమూ వండుకునే గిన్నెనుంచి కొంత తీసి ఉంచాలి. ఆమె దృష్టిలో అదే ధాన్యాభిషేకం. ఎప్పుడూ పరిశ్రమించడమే తప్ప విశ్రాంతి అనేదే తెలియదు. కష్ట సుఖాలను సమంగా చూడటమే మొదటినుంచీ అలవాటు. పాతికేళ్ల వయసైనా రాకుండానే తిరిగిరాని లోకాలకు మరలివెళ్లిన తనయురాలి పేరిట హైమాలయం నిర్మింప జేశారు. ‘ఇచ్చే అమ్మనే కానీ తీసుకునే అమ్మను కానని’ మరో సందర్భంలో ఒక చలనచిత్ర అభినేత్రికి బదులిచ్చారు. మానవ విలువకు కొలమానం పవిత్రతే తప్ప పాండిత్య ప్రదర్శనం కాదు. మానవతకు దైవీతత్వానికి అసలైన నిర్వచనాలిచ్చారు మాతృశ్రీ. భవిష్యత్ కాలంలో తన చరిత్రను పామరుడైన పండితుడు రాస్తాడని భావిదర్శనం చేశారు. ఇక్కడ మనకు అగుపించేది సమదర్శిత్వం. ఏకత్వాన్ని చూడగలిగినంత జ్ఞానసంపన్న స్వభావం. ప్రపంచంలో అనేకం ఉంటుంటాయి. వాటన్నింటి లోనూ ఏకతను దర్శించగలగడమే బ్రహ్మత్వమన్నది

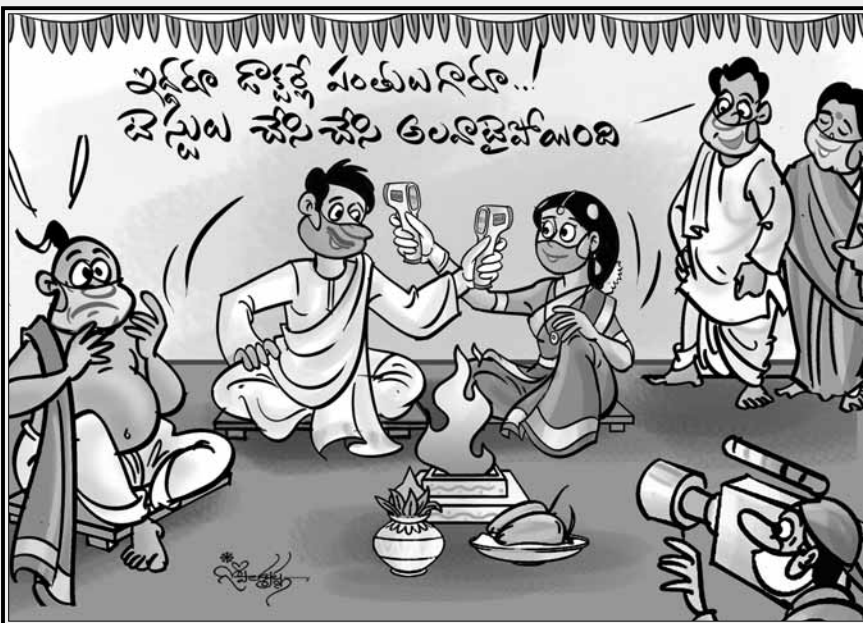
అమ్మ వేరొక అమృతవాక్కు సాధనే అన్నిటికన్నా మిన్న అని విడమరిచి వివరించారామె.

అన్నపూర్ణా ! వందనమ్మా

భక్తికి, ప్రేమకు తేడాలంటూ ఉండవు. లీనమవడమే వీటి ప్రధాన ధర్మం. దైవం, భక్తి వశంకరుడైనట్లే, దైవ స్వాభావికత ప్రేమాభిమానాల వశం. ఆరాధనంటూ నెలకొంటే చాలు. ప్రత్యేకించి పూజా పునస్కారాలేవీ అక్కర్లేదు. ప్రతిభా సామర్థ్యాల ప్రదర్శనలూ అవసరం లేదు. కవి, కళాకారుడు, ఉన్నవాడు... ఏదీ కాకున్నా భక్తిప్రేమ తత్పరుడైతే అదే వదిలేలు. అమ్మ పొందిన, ఎదుర్కొన్న అనుభవాలు వెల్లడించినవీ ఇవే. ఆ జీవితం మహాసముద్రమైతే, అందులోని తరంగాలు ఏ కొలమానానికీ అందనివి. మాటలైనా, రాతలైనా వేదాంత అంశాలనూ సుబోధకం చేస్తాయి. భగవానుడు అన్ని రూపాలూ కలవాడు కాబట్టి రూపరహితుడని, అన్నిపేర్లూ ఆయనవే కనుక నామ రహితుడనీ విశదపరిచారు. దైవ రూపంగా భావించి తరించిన ఆరాధకుల్లో ఒకరి ప్రకారం - నన్ను గాలివాటున పెట్టి, నీవు కొనసు చేతను పట్టి / మబ్బు చాటున నుండి నవ్వుతుంటావు, గాలివాటున వచ్చి తాకుతుంటావు / కనులు మూసుకుంటే ఎదుట నిలుచుంటావు, రెప్ప విచ్చుకుంటే శూన్యమై ఉంటావు / ఎంత కాలమమ్మా నాతో ఈ అటలు, ఎందుకమ్మా నీకీ దొబూచులు’. మీరంతా నేనే, మీదంతా నేనే అని తెలియజెప్పిన సర్వాత్మ భావుకురాలికి ఇదొక కైమోడ్లు.

ఏది జరిగినా దైవం చేశాడనుకోవడమే సుఖానికి మార్గమని; అందరూ ఇక్కడ ఉండాలని, ఇక్కడినుంచి వెళ్లాలని ఎవరినీ అడగను, ఎవరి అనుభవం వారిదేననీ అంటుండే వారు.

తిథులకన్నా విధులు ప్రధానమని సందర్భాను సారంగా తేటతెల్లం చేస్తుండేవారు. జీవిత పరమార్థ సాధనను ఆచరించి చూపిన జిల్లెళ్లమూడి అమ్మ... అందరికీ అన్నంపెట్టి సమాదరించిన అన్నపూర్ణగానే కాక మాతృత్వ మధురిమలను భక్త నిఖిలానికి ప్రసాదించిన అమ్మపూర్ణగా అనుదిన వంద నీయూరాలు.

ప్రాణవాయువు అందక దేశవ్యాప్తంగా జనం చస్తే మాకేం! అసలు ఢిల్లీ ఆసుపత్రుల ప్రాణవాయువు అవసరాలు ఏపాటివో ప్రభుత్వానికే తెలియకపోతేనేం! కోర్టును కూడా పెడతేవ పట్టించి సాధించుకున్న అదనపు ఆక్సిజన్ రోగులకు అందక ఢిల్లీలో మరణ మృదంగం మోగితేనేం! ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అపకీర్తి పాలైతే చాలు- కరోనా రెండోదశ ఉత్పాతంలో ఢిల్లీ ముఖ్యమంత్రి అరవింద్ కేజ్రీవాల్ ప్రదర్శించిన నీచబుద్ధి సాక్షాత్తు ఇదే. అవసరాలకు మించి నాలుగు రెట్లు ఆక్సిజన్ను పోగేసింది ఢిల్లీ ప్రభుత్వం. సుప్రీం కోర్టును కూడా తప్పుదోవ పట్టించింది. ధర్మాసనం ఆదేశాలతో కేంద్రం ఢిల్లీకి 700 మెట్రిక్ టన్నుల ఆక్సిజన్ సరఫరా చేసింది. దీనితో మహారాష్ట్ర సహా సమస్య తీవ్రంగా ఉన్న పన్నెండు రాష్ట్రాలకు తగినంత ఆక్సిజన్ సరఫరా జరగలేదు. ఇదంతా సుప్రీం కోర్టు ఆడిట్ ప్యానల్ నివేదిక బయటపెట్టింది.

కరోనా రెండోదశలో మెడికల్ ఆక్సిజన్ దొరక్క దేశవ్యాప్తంగా రోగులు, వారి బంధువులు ఎంతగా తల్లడిల్లిపోయారో చూశాం. కష్టకాలంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని రాష్ట్రాలకు ఆక్సిజన్ అందించేందుకు భారీ ఎత్తున కనరత్తు చేసింది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో దేశమంతా ఏకతాటిపై నిలిచి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సహకరించాలి. కానీ కేజ్రీవాల్ ఆక్సిజన్ను అడ్డుపెట్టు కొని నడిపిన క్షుద్ర రాజకీయాలు ఇప్పుడు బయటపడి, దేశం ముందు దోషిగా నిలబడ్డారు. కేజ్రీవాల్ కేంద్రంపై ఒత్తిడి రాజకీయాలు చేసి అవసరానికి మించి ఆక్సిజన్ సాధించారని సుప్రీం కోర్టు ఆక్సిజన్ ఆడిట్ ప్యానల్ కమిటీ నివేదిక నిగ్గు తేల్చింది.

ఢిల్లీ నేషనల్ క్యాపిటల్ రీజియన్ కు 289 మెట్రిక్ టన్నుల మెడికల్ ఆక్సిజన్ చాలు. కానీ నాలుగు రెట్లు అధికంగా, 1,140 మెట్రిక్ టన్నుల ఆక్సిజన్ ఢిల్లీ ప్రభుత్వం తీసుకుందని ఆ నివేదిక వెల్లడించింది. ఆ సమయంలో ఢిల్లీ నగలు మెడికల్ ఆక్సిజన్ వినియోగం 284 టన్నుల నుంచి 372 టన్నుల మధ్యే ఉందని కూడా నివేదిక పేర్కొంది.

లన్నీ తప్పుడు లెక్కలే..

అవసరానికి మించి మెడికల్ ఆక్సిజన్ రాబట్టేందుకు ఢిల్లీ ప్రభుత్వం కేంద్రానికి సమర్పించిన లెక్కలన్నీ తప్పేనని నబీ కమిటీ కనుగొంది. కేంద్రం, ఢిల్లీ, ఆసుపత్రులు, పీఈఎస్ఎఫ్, ఆక్సిజన్ తయారీ సంస్థల నుండి పత్రాలు సేకరించింది. ఆక్సిజన్ వినియోగం, పడకల సామర్థ్యం ఫార్ములా ఆధారంగా లెక్కించినప్పుడు అవసరానికి, డిమాండ్ కీ మధ్య చాలా వ్యత్యాసం ఉందని ఆడిట్ కమిటీ గుర్తించింది. ఢిల్లీ పరిధిలోని ఆసుపత్రుల్లో 5,500 ఐసీయూ, 18,000 నాన్ ఐసీయూ పడకలు ఉన్నట్లు రికార్డులు చెబుతున్నాయి. కానీ ప్రభుత్వం, ఆసుపత్రులు పంపిన డేటాలో ఎక్కువ పడకలు చూపి అధిక ఆక్సిజన్ను డిమాండ్ చేసిపట్టు తేలింది. నాలుగు ఆసుపత్రులు - సింఘల్ హాస్పిటల్, అరుణా అసఫ్ అలీ హాస్పిటల్, ఈఎన్ఐఐ మోడల్ హాస్పిటల్, లైఫ్ లైన్ హాస్పిటల్ పడకలు తక్కువే అయినా ఎక్కువ ఆక్సిజన్ తీసుకున్నాయి. ఇంకొన్ని ఆసుపత్రులూ తప్పుడు

సమాచారమే ఇచ్చాయి. తప్పుడు లెక్కలే కాక, కేంద్ర ఫార్ములా ఆధారంగానే ఈ లెక్కలు కట్టామని బుకాయస్తోంది ఢిల్లీ సర్కారు. కేంద్రప్రభుత్వ ఫార్ములాను తీసుకున్నా ఢిల్లీలో ఆక్సిజన్ డిమాండ్ తక్కువగానే కనిపిస్తోంది. వాస్తవ డిమాండ్ 209 మెట్రిక్ టన్నులు మాత్రమే.

ఢిల్లీలో కేసులు వెల్లువెత్తిన మే 2న కేంద్ర ఫార్ములా ప్రకారం 289 మెట్రిక్ టన్నుల ఆక్సిజన్ అవసరమైంది. కానీ దీనిని ఢిల్లీ ప్రభుత్వం 391 మెట్రిక్ టన్నులుగా చూపింది. ఆసుపత్రుల్లో పడక కేటాయించినా, కొవిడ్ రోగులందరికీ ఆక్సిజన్ అవసరం రాదు. ఆక్సిజన్ అవసరం తీరిన తర్వాత కూడా పేషెంట్ అదే పడక మీద కొనసాగే అవకాశాలున్నాయి. ఐసీయూతో పాటు నాన్ ఐసీయూ పడకలన్నింటికీ ఆక్సిజన్ అవసరమని తప్పుడు లెక్క కట్టింది ఢిల్లీ ప్రభుత్వం.

న్యాయస్థానం ఆదేశాలతో..

ఢిల్లీ ఆసుపత్రుల వాస్తవ అవసరాల మేరకే కేంద్రం 250 మెట్రిక్ టన్నుల మెడికల్ ఆక్సిజన్ ఇచ్చేందుకు సిద్ధమైంది. తమకు 700 మెట్రిక్ టన్నులు కావాల్సిందేనంటూ కేజ్రీవాల్ ప్రభుత్వం ఢిల్లీ హైకోర్టును ఆశ్రయించింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం అత్యవసరంగా ఆక్సిజన్ సరఫరా చేయాలని న్యాయస్థానం ఆదేశించింది. ఇందుకోసం ఏర్పాట్లు జరుగుతుండగానే మే 4వ తేదీన ఢిల్లీ హైకోర్టు కేంద్రం మీద ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. తమ ఆదేశాలను అమలు చేయడంలో విఫలమైనందుకు వ్యక్తిగతంగా హాజరై సంజాయిషీ చెప్పాలని కేంద్ర ఉన్నతాధికారులను ఢిల్లీ హైకోర్టు ఆదేశించింది.

ఈ తీర్పును నవాలు చేస్తూ కేంద్రం సుప్రీంకోర్టులో అత్యవసర పిటిషన్ దాఖలు చేసింది. దీనిపై మే 5న జస్టిస్ డి.వై.చంద్రచూడ్, జస్టిస్ ఎం.ఆర్.షాల ధర్మాసనం విచారణ చేపట్టి హైకోర్టు ఆదేశాలను నిలిపివేసింది. 'కరోనా యావద్దేశ విపత్తు, ప్రభుత్వం తాను చేయాల్సింది చేస్తోంది. అయినా ప్రజలు చనిపోతున్నారు. వీటినిపూర్తిగా ప్రశ్నించజాలరు. అయితే ప్రాణవాయువు అందించే విషయంలో

సహకారం అవసరం. అధికారులను జైల్లో పెట్టినంత మాత్రాన ఆక్సిజన్ రాదు' అని వ్యాఖ్యానించింది. అయితే ఢిల్లీ పరిస్థితులను బట్టి 700 మెట్రిక్ టన్నుల మెడికల్ ఆక్సిజన్ను అందించాలని కేంద్రాన్ని ఆదేశించింది. ఈ విషయంలో తాము కఠిన చర్యలు తీసుకునే పరిస్థితిని రానివ్వద్దనీ హెచ్చరించింది.

సుప్రీంకోర్టు ఏర్పాటు చేసిన కమిటీ

ఈ సందర్భంగా దేశ వ్యాప్తంగా ఆక్సిజన్ సరఫరా సవ్యంగా, శాస్త్రీయంగా, సమాన ప్రాతిపదికన జరిగేలా చూసేందుకు ప్రధాన ధర్మాసనం స్వయంగా రంగంలోకి దిగింది. జస్టిస్ డీవై చంద్రమూడ్ నేతృత్వంలో 12 మంది సభ్యులతో మే 28న జాతీయ టాస్క్ ఫోర్స్ ఏర్పాటైంది. ఢిల్లీ ఎయిమ్స్ చీఫ్ రణ్ దీప్ గులేరియా నేతృత్వంలో ఆక్సిజన్ ఆడిట్ ప్యానల్ ఏర్పాటు చేశారు. ప్రతి రాష్ట్రానికి సరఫరా అవుతున్న ఆక్సిజన్ పై నిపుణుల కమిటీ ఆడిట్ నిర్వహించాలని సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించింది. ఇందులో భాగంగానే ఢిల్లీ ఎన్ సీఆర్ పరిధిలో పరిస్థితిని అంచనా వేసేందుకు ఐదుగురితో ఉపసంఘం నియమించారు.

ఢిల్లీ తీరుతో మహారాష్ట్రకు అన్యాయం

వాస్తవానికి రెండోదశ తీవ్రంగా ఉన్న ఏప్రిల్, మే మాసాల్లో ఢిల్లీ కన్నా మహారాష్ట్రలో దారుణ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఢిల్లీ ఎన్ సీఆర్ తో సమానంగా ముంబైలో 9,000 యాక్టివ్ కేసులు నమోదు కాగా

ఆక్సిజన్ దొంగ

అక్కడ 250 మెట్రిక్ టన్నుల ఆక్సిజన్ వినియోగించారు. కానీ ఢిల్లీ ప్రభుత్వం నాలుగు రెట్లు అధికంగా 976 మెట్రిక్ టన్నుల ఆక్సిజన్ డిమాండ్ చేసింది. పైగా తమకు ఆక్సిజన్ సరిపోదం లేదని రోజుకు 700 టన్నుల ఆక్సిజన్ కావాలని కేజ్రీవాల్ ప్రభుత్వం సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించింది. ఆ మేరకే సుప్రీం కేంద్రాన్ని ఆదేశించింది. వాస్తవానికి ఆ సమయంలో ఢిల్లీలో సగటు వినియోగం 284-372 టన్నుల మధ్య ఉంది.

కేజ్రీవాల్ బాధ్యత వహించాలి

కేజ్రీవాల్ ప్రభుత్వ కక్కుర్తిని ఆడిట్ ప్యానల్ బయట పెట్టడంతో బీజేపీ విమర్శలు గుప్పించింది. ఈ కమిటీ నివేదికపై బీజేపీ అధికార ప్రతినిధి సంబిత్ పాత్ర నృంధిస్తూ.. 'ఇది పూర్తిగా నేరపూరిత నిర్లక్ష్యమే. కేజ్రీవాల్ ఘోరమైన నేరానికి పాల్పడ్డారు. దీని మూల్యం ఎంతో మనం ఊహించుకోవచ్చు. కావిడ్ నియంత్రణలో తమ ప్రభుత్వ వైఫల్యాన్ని కేంద్రంపై మోపేందుకు కేజ్రీవాల్ రాజకీయాలకు పాల్పడ్డారని ఈ నివేదిక చూస్తే అర్థమవుతోంది' అని ధ్వజమెత్తారు. ఆక్సిజన్ కొరత కారణంగా ఎంతోమంది ప్రాణాలు కోల్పోయారని, దానికి కేజ్రీవాల్ బాధ్యత వహించాలని అన్నారు. మరో బీజేపీ నేత బీఎల్ సంతోష్ ట్వీట్ చేదికగా స్పందిస్తూ వేలమంది ప్రాణాలను ప్రమాదంలో పడేసిన

కేజ్రీవాల్ దేశానికి క్షమాపణలు చెప్పాలని కోరారు. అయితే ఆప్ సర్కారు మాత్రం తాము పట్టిన కుందేలుకు మూడే కాళ్లు అన్నట్లుగా తమ చర్యలను సమర్థించుకుంది. ఆడిట్ కమిటీనే తప్పు పట్టింది. అలాంటి నివేదిక ఏదీ రాలేదనీ అవన్నీ బీజేపీ లెక్కలని వ్యాఖ్యానించింది.

ఆక్సిజన్ చోరీ

అవసరానికి మించి మెడికల్ ఆక్సిజన్ పోగేయడమే కాదు, పొరుగు రాష్ట్రానికి వెళ్లాల్సిన అక్సిజన్ను దొంగచాటుగా ఎత్తుకెళ్లిన అవవాదును కూడా ఎదుర్కొంది ఢిల్లీ సర్కారు. ఏప్రిల్ 20వ తేదీన హరియాణాలోని ఫరీదాబాద్ కు వెళుతున్న ఆక్సిజన్ ట్యాంకర్ ను ఢిల్లీ అధికారులు దారి మళ్లించారని హరియాణా ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి అనిల్ విజ్ ఈ సంచలన ఆరోపణలు చేశారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల్లో ఇలాంటి పనులకు పాల్పడితే ఆరోగ్య వ్యవస్థ దెబ్బతింటుందని వ్యాఖ్యానించారు. తమ రాష్ట్రానికి ఆక్సిజన్ తీసుకొస్తున్న వాహనాలక పోలీసు భద్రత కల్పిస్తున్నట్లు అనిల్ విజ్ చెప్పడం ఢిల్లీకి చెంపపెట్టు.

ఢిల్లీలో రోగుల బలి

అవసరానికి మించి ఢిల్లీకి మెడికల్ ఆక్సిజన్ను అందించినా, దాన్ని నకాలంలో ఆనుత్రులకు చేరవేయడంలో కేజ్రీవాల్ సర్కారు విఫలమైంది. ఈ

కారణంగా రోగులు బలైపోయారు. ఏప్రిల్ 22వ తేదీన గంగారామ్ ఆసుపత్రిలో ఆక్సిజన్ సరిపడా లేక 25 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. తమ వద్ద కేవలం రెండు గంటలకు సరిపడా ఆక్సిజన్ మాత్రమే ఉందని, అదీ అయిపోతే రోగుల ప్రాణాలు ప్రమాదంలో పడిపోతాయని ఆసుపత్రి అత్యవసర సందేశం పంపింది. ప్రభుత్వం రెండు ట్యాంకర్లు పంపింది. ఆక్సిజన్ నిండుకోక ముందే పంపి ఉంటే మరి కొన్ని ప్రాణాలు దక్కేవని ఆసుపత్రి వర్గాలు చెప్పాయి. ఆ మరునాడే, ఏప్రిల్ 23వ తేదీ రాత్రి ఢిల్లీలోనే జైపూర్ గోల్డెన్ ఆస్పత్రిలో 20 మంది కొవిడ్ రోగులు మృత్యువాత పడ్డారు. 'ఆరోజు సాయంత్రం 5 గంటల వరకే 3,600 లీటర్ల ఆక్సిజన్ ఆసుపత్రికి చేరాల్సి ఉంది. కానీ అర్ధరాత్రి 12 గంటలకు 1500 లీటర్ల ఆక్సిజన్ మాత్రమే ఆసుపత్రికి చేరింది. 7 గంటలు ఆలస్యంగా ప్రాణవాయువు రావడంతో రోగులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు' అని ఆసుపత్రి మెడికల్ డైరెక్టర్ డా.బలూజా పేర్కొన్నారు.

మోదీ ఆగ్రహం.. కేజ్రీ క్షమాపణ

ప్రచార కండూతితో కేజ్రీవాల్ ప్రధాని మోదీ ఆగ్రహానికి గురి కావలసి వచ్చింది. కరోనా కట్టడికి తీసుకోవాల్సిన చర్యలపై ప్రధాని ఉన్నత స్థాయి సమీక్ష నిర్వహించారు. కరోనా తీవ్రంగా ఉన్న రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులతో వర్చువల్ సమావేశం జరిపారు. ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ దీన్ని ప్రత్యక్ష ప్రసారం చేసింది. ఈ విషయం తెలుసుకున్న ప్రధాని మోదీ కేజ్రీవాల్ పై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. అసలు ఏం జరుగుతోంది. ఇన్ హాస్ మీటింగ్ ను ప్రత్యక్ష ప్రసారం చేయడం ప్రాటోకాల్ ను ఉల్లంఘించడమే. ఇది సంప్రదాయానికి విరుద్ధం కదా!' అన్నారు మోదీ. దీనితో కేజ్రీవాల్ ఇబ్బందుల్లో పడ్డారు. తప్పు జరిగితే క్షమించాలని, ఇకపై జాగ్రత్తగా ఉంటామని కేజ్రీవాల్ వివరణ ఇచ్చుకున్నారు.

పెద్ద ఎత్తున ఆక్సిజన్ సరఫరా

రెండోదశలో వచ్చిన వేరియంట్ గతంలో కన్నా ఎక్కువ ప్రమాదకారి కావడంతో మరిన్ని సమస్యలు వచ్చి పడ్డాయి. ఊపిరితిత్తులు, శ్వాస వ్యవస్థపై ఈ వేరియంట్ అధిక ప్రభావం చూపింది. కృత్రిమంగా మెడికల్ ఆక్సిజన్ అందించాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. ఒక్కసారిగా ఆసుపత్రుల్లో రోగులు పెరిగిపోవడంతో ఆక్సిజన్ను కొరత ఏర్పడింది. డాక్టర్లు రాత్రింబవళ్లు శ్రమించినా ఆక్సిజన్ తగినంత అందుబాటులో లేక ఎంతో మంది ప్రాణాలు పోయాయి. ఇదే అదనుగా ప్రతిపక్షాలు కేంద్రం మీద విమర్శల దాడిని పెంచాయి.

నిజానికి కరోనా రెండోదశను ముందే అంచనా వేసిన కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ దేశంలో అదనంగా ఆక్సిజన్ ఫ్లాంట్లు ఏర్పాటు చేయడానికి గత ఏడాది అక్టోబర్ లో బిడ్స్ ఆహ్వానించింది. ఎన్నో

ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. 162 సంస్థలకు కేంద్రం అనుమతులు కూడా ఇచ్చింది. అన్ని రాష్ట్రాలను కూడా ఆక్సిజన్ ఫ్లాంట్లు ఏర్పాటు చేసుకోవాలని ముందుగానే హెచ్చరించింది. కానీ చాలా రాష్ట్రాలు ఆశ్రద్ధ చేయడంతో ఎంతో ప్రాణనష్టం జరగింది.

ఆక్సిజన్ కొరతను అధిగమించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం యుద్ధ ప్రాతిపదికన చర్యలు చేపట్టింది. దేశంలోని తొమ్మిది పరిశ్రమలు మినహా మిగతావి ఆక్సిజన్ వినియోగించడంపై ప్రభుత్వం ఎంపవర్డ్ గ్రూప్-2 నిషేధం విధించింది. మరో మూడు నెలలపాటు ఆక్సిజన్, దానికి సంబంధించిన పరికరాల దిగుమతులపై పన్ను మినహాయింపు ఇవ్వాలని కూడా నిర్ణయించింది. విదేశాల నుంచి కూడా ఆక్సిజన్ను దిగుమతి చేసుకోవాలని నిర్ణయించింది. మొత్తం 50 వేల మెట్రిక్ టన్నుల ఆక్సిజన్ దిగుమతులకు చర్యలు తీసుకుంది. మెడికల్ ఆక్సిజన్ను అన్ని రాష్ట్రాలకు వేగంగా సరఫరా చేసేందుకు కేంద్రం 'ఆక్సిజన్ ఎక్స్‌ప్రెస్' రైళ్లు కూడా నడుపుతోంది. ఖాళీ కంటైనర్లను త్వరగా ఫ్లాంట్ దగ్గరకు చేర్చడానికి వైమానిక దళం సాయం కూడా తీసుకుంటోంది.

లిక్విడ్ ఆక్సిజన్ నీలిరంగులో ఉండే తేలికపాటి వాయువు. చాలా చల్లగా ఉండే క్రయోజెనిక్ గ్యాస్. 183 సెంటీగ్రేడ్ ఉష్ణోగ్రతలో ఉంటుంది. దీనిని ప్రత్యేక సిలిండర్లలో, ట్యాంకర్లలో నిల్వ చేస్తారు. దేశవ్యాప్తంగా సుమారు 500 పరిశ్రమలు గాలి నుంచి ఆక్సిజన్ తయారీ, శుద్ధి చేస్తున్నాయి. తర్వాత దానిని ద్రవరూపంలోకి మార్చి అనుపత్రులకు పంపిస్తాయి. దీనిని ఎక్కువగా ట్యాంకర్ల ద్వారా సరఫరా చేస్తున్నారు. అనుపత్రుల్లోని ఆక్సిజన్ ట్యాంకర్లలో దీనిని నింపి రోగుల పడకల వరకూ పైపుల ద్వారా సరఫరా చేస్తారు.

అనుపత్రుల్లో పర్యవేక్షణ కమిటీలు

భవిష్యత్తులో పెరిగే ఆక్సిజన్ అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, అందుకు తగ్గట్టు సమూహత్వం కావాలని కేంద్రం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సుప్రీంకోర్టు ఏర్పాటు చేసిన జాతీయ టాస్క్ ఫోర్స్ (ఎన్టీఎఫ్) సూచించింది. పెట్రోలియం ఉత్పత్తుల తరహాలో దేశంలో 2-3 వారాలకు సరిపడా వ్యూహాత్మక నిల్వలను ఏర్పాటు చేసుకోవాలని సిఫార్సు చేసింది. అనుపత్రుల్లో ప్రాణవాయువు పర్యవేక్షణ కమిటీలను ఏర్పాటు చేయాలని సూచించింది. భవిష్యత్తులో ప్రాణవాయువు సంబంధిత సమస్యలు తలెత్తకుండా నివారించేందుకుగాను పలు సిఫార్సులతో నివేదికను రూపొందించింది. ఆ నివేదికను కేంద్రం సుప్రీంకోర్టుకు సమర్పించింది. దేశంలో గత ఏడాది ఏప్రిల్‌లో రోజుకు సగటున 902 మెట్రిక్ టన్నుల ఆక్సిజన్ అవసరం ఏర్పడిందని నివేదికలో ఎన్టీఎఫ్ పేర్కొంది. ఈ ఏడాది ఏప్రిల్‌లో మాత్రం రోజువారీ అవసరం 4,923 మెట్రిక్ టన్నులకు పెరిగిందని తెలిపింది. మే 9 నాటికి అది గరిష్ఠంగా 8,943 మెట్రిక్ టన్నులను తాకినట్లు వెల్లడించింది. ప్రాణవాయువు కొరతను అధిగమించేందుకు కేంద్రం వ్యవహరించిన తీరును అభినందించడం దీనికి కొనమెరుపు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఆర్థిక వ్యవస్థకు ఆత్మనిర్భర్ టీకా

- రూ.6.29 లక్షల కోట్లతో భారీ ఆర్థిక ప్యాకేజీ
- పిల్లల ఆరోగ్యం, వైద్యరంగాలకు అగ్రస్థానం
- రూ.1.10 లక్షల కోట్లు వైద్య సదుపాయాలకే
- అప్పు తీసుకున్న వారి తరపున ప్రభుత్వం పూచీ
- 'మైక్రోఫైనాన్స్'కు రూ. 1.25 లక్షల కోట్ల రుణం
- విస్తృతమైన అత్యవసర పరపతి హామీ పథకం
- ఎరువుల సబ్సిడీ పెంపుతో రైతుకు చేయూత

కొవిడ్ వల్ల దేశ ఆర్థిక పరిస్థితి ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలకు పరిష్కారాలు కనుగొనే ప్రయత్నంలో భాగంగా ఆత్మనిర్భర్ భారత్ ప్యాకేజీ అనంతరం మరో భారీ ప్యాకేజీని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. 17 అంశాలతో కూడిన 6.29 లక్షల కోట్ల రూపాయల ప్యాకేజీ కేంద్ర క్యాబినెట్ ఆమోదం తెలిపింది. ఇంత భారీ ఉద్దేశన ప్యాకేజీని కేంద్రం ప్రకటించినప్పటికీ దీనికి రావాల్సినంత ప్రాచుర్యం రావటంలేదు. ప్రచార మాధ్యమాల కూడా తగినంత ప్రాధాన్యం ఇవ్వలేదు. దీనికి అనేక కారణాలు ఉండవచ్చు. పాలకపక్షం నాయకులు కూడా దీని గురించి ఆశించినంతమేర మాట్లాడటం లేదు, ప్రజలకు ఈ ప్రత్యేక ప్యాకేజీ గురించి వివరించే ప్రయత్నం చేయట్లేదనే వాదన బలంగా వినిపిస్తున్నది.

జూన్ 28న ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటించిన ప్యాకేజీ ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్న వర్గాలకు ఒకింత ఉపశమనం కల్పించి, దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను ఉత్తేజపరిచి, ఉపాధి అవకాశాలను, ఉత్పత్తిని పెంచే దిశగా చేసిన ప్రయత్నం. దీనికి సాధారణంగా మంచిస్పందన రావాలి. కానీ దేశంలో నెలకొన్న ప్రత్యేక వాతావరణం వల్ల ఆశించిన మేర ప్రచారం, స్పందన లభించలేదు. ప్రభుత్వం ఏం చేసినా విమర్శించే, అందులో లోపాలు వెతికి అనవసర రాద్ధాంతం చేసే వర్గాలు కూడా ఈ ప్యాకేజీ విషయంలో ఘాటైన విమర్శలు చేయలేదనే విషయాన్ని గమనించాలి. విషయాన్ని లోతుగా పరిశీలించకుండా ప్రజాకర్షక సలహాలను ఇచ్చే మేధావులు, ఆర్థికవేత్తలు కొందరు ఈ ప్యాకేజీ పట్ల పెదవి విరిచారు.

ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ఈ ప్యాకేజీ వైద్యరంగం, ముఖ్యంగా పిల్లల ఆరోగ్యం పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధతో అవసరమైన సదుపాయాలను పటిష్టపరచటానికి

ఉద్దేశించినది. ఇందులో ఆవశ్యక వర్గాలకు బ్యాంకులు, ఇతర ఆర్థికసంస్థల ద్వారా రుణ సౌకర్యం కల్పించటానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. కేవలం రుణాలు ఇవ్వమని బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థలకు ఆదేశాలు ఇవ్వలేదు. రుణగ్రహీతల పక్షాన 1.10 లక్షల కోట్లకు పూచీకత్తు ఇచ్చారు. అంటే, ఈ 1.10 లక్షల కోట్ల రూపాయలను బ్యాంకులు అర్హులకు అప్పు ఇచ్చినప్పుడు ఏ కారణం చేతనైనా అప్పు తీసుకున్నవారు తిరిగి బ్యాంకుకు/ఆర్థికసంస్థకు చెల్లించలేకపోతే వారి పక్షాన ఆ అప్పును ప్రభుత్వం చెల్లిస్తుందని హామీ ఇచ్చారు. ఈ లక్షా పదివేల కోట్లలో 50వేల కోట్లు కేవలం వైద్యరంగానికి కేటాయించారు. దేశంలో 8 ప్రధాన మెట్రోపాలిటన్ నగరాలు మినహా మిగతా ప్రాంతాల్లో వైద్యసౌకర్యాలు కల్పించటానికి ఈ రుణం పొందవచ్చు. ఈ సౌకర్యం కేవలం నూతన సంస్థలకే కాక, ఇప్పటికే వైద్యరంగంలో సేవలందిస్తున్న సంస్థలు తమ సేవల విస్తరణకు కూడా పొందవచ్చు. ఈ పథకం కింద దాదాపు 100 కోట్ల వరకు అప్పు తీసుకోవచ్చు. ప్రభుత్వం తన హామీని మూడు సంవత్సరాల వరకు కొనసాగిస్తుంది. అప్పు తీసుకునేవారి నుంచి సంవత్సరానికి 7.95 శాతం వడ్డీ మాత్రమే వసూలు చేయాలని కూడా ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. మిగిలిన 60వేల కోట్లు ఇతర రంగాల వారికి 8.25 శాతం వడ్డీకి అప్పులు ఇవ్వాలని నిర్దేశించారు. దీనివల్ల తక్కువ వడ్డీకి అప్పు లభ్యమౌతుంది. కాబట్టి ఆయా రంగాల్లో సదుపాయాలు పెరుగుతాయి. సదుపాయాలు పెరిగితే మరికొంత మంది పనిచేసేవారు అవసరం అవుతారు. దానివల్ల ఉపాధి అవకాశాలు మెరుగుపడతాయి. ప్రజలకు నాణ్యమైన సేవలు తక్కువ ధరకు లభించే అవకాశం ఉంటుంది.

అంతేకాదు, గతంలో ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజీలో ప్రవేశపెట్టిన అత్యవసర పరపతి హామీ పథకాన్ని కూడా ప్రభుత్వం మరింత విస్తృతపరిచి దాని కింద మరో 1.50 లక్షల కోట్ల రూపాయలను పారిశ్రామిక, వ్యాపారరంగాల వారికి రుణ సౌకర్యం కల్పించే ఏర్పాటుచేసింది. ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజీలో ఈ పథకానికి మంచి స్పందన వచ్చిన నేపథ్యంలో దీనిని మరింత పెంచారు. ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజీ ప్రకటించిన స్వల్పకాలంలోనే దీనికింద అనేక దరఖాస్తులు వచ్చాయి. వాటిని త్వరితగతిన పరిశీలించి ఇప్పటికే 2.73 లక్షల కోట్ల రూపాయల రుణాలు మంజూరు చేశారు. ప్రభుత్వ పథకాలను ఆక్షేపించేవారు మొదట్లో ఈ పథకం అమలుకు చాలా సమయం పడుతుందని ప్రచారం చేశారు. అయితే వారి అంచనాలకు విరుద్ధంగా అది త్వరితగతిన అమలు జరగటం, 2.73 లక్షల కోట్లకు మంజూరు కూడా లభించటంతో ఖంగుతిన్నారు. తమ విమర్శలను కొనసాగిస్తూ ఇవి కేవలం మంజూరుకే పరిమితమవుతాయని ప్రజలను

తప్పుదోవ పట్టించే ప్రయత్నంచేశారు. అయితే వారి ప్రచారానికి జవాబుగా ఇప్పటికే 2.10 లక్షల కోట్ల రూపాయల రుణాలు వితరణ చేసి డబ్బును రుణగ్రహీతల ఖాతాలకు బదిలీచేయటం, వారు దానిని వినియోగించుకుని తమ కార్యకలాపాలను కొనసాగించటం జరిగింది. అంతేకాదు, గతంలో ఉన్న మూడు కోట్ల గరిష్ట పరిమితిని కూడా 4.50 కోట్లకు పెంచారు. దీనివల్ల దేశంలో 1.10 కోట్లమంది లబ్ధి పొందారు. అయితే, ఈ లబ్ధిదారుల సంఖ్యను దేశ జనాభాతో పోల్చి తక్కువగా చూపించి, దీనిని అల్పమైన పథకంగా చూపించే ప్రయత్నం కూడా చేశారు. ఇటువంటి విషయాలలో అర్హులైన వాణిజ్య, పారిశ్రామిక సంస్థలు ఎన్ని? ఎంతమందికి ఈ పథకం ద్వారా లబ్ధి చేకూరింది? వంటి విషయాలనే పరిగణనలోనికి తీసుకోవాలన్న విషయం

వారికీ తెలుసు. కానీ అలా చేస్తే తమ విమర్శ పనలేనిదిగా తేలిపోతుంది.

ప్రభుత్వం ప్రకటించే హామీ పథకాలు కేవలం ఒక స్థాయి ఉన్న పారిశ్రామిక వర్గాలకే వర్తిస్తాయి. సామాన్య, చిరువ్యాపారులకి వర్తించవని, చిరు వ్యాపారులు అనేకమంది ప్రైవేటు వడ్డీ వ్యాపారుల వద్ద అప్పు చేస్తారు. లేదా సూక్ష్మరుణ సంస్థల నుంచి అప్పు తీసుకుంటారు. అటువంటి వారికి ప్రభుత్వ తోడ్పాటు అవసరం కాబట్టి వారికోసం 1.25 లక్షల కోట్ల రూపాయల హామీ పథకాన్ని కేంద్రం ప్రకటించింది. మైక్రో ఫైనాన్స్ సంస్థలు చిరువ్యాపారులకి అందించే రుణాలకు ప్రభుత్వం హామీ ఇవ్వటానికి 1.25 లక్షల కోట్ల రూపాయల పథకాన్ని ప్రకటించారు. ఈ పథకం వల్ల చిరు వ్యాపారులకి తక్కువ వడ్డీకి రుణసౌకర్యం కలిగి అవకాశం ఉంది. ఇప్పటికే అనేక గ్రూపులు తమ సభ్యులికి అప్పులిచ్చి వారిలో కొంతమంది తిరిగి చెల్లించలేకపోవటం వల్ల

కొన్ని మైక్రోఫైనాన్స్ సంస్థలు ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో చిక్కుకుని అవసరమైన వారికి రుణాలు ఇవ్వలేక పోతున్నాయి. జాతా నిర్ణయంతో అటువంటి సంస్థలు కూడా ఆర్థిక వనరులను సమకూర్చుకుని అవసరమైన వారికి రుణసౌకర్యం కల్పించవచ్చు.

గతంలో MSME సంస్థలను గుర్తించటంలో కూడా అనేక ఇబ్బందులు ఉండేవి. వీటిని, ముఖ్యంగా చిన్న, సూక్ష్మ సంస్థలను ప్రత్యేకంగా రిజిస్టర్ చేసుకునే నిబంధన కాని, చట్టంకాని లేదు. ఈ సంస్థలను గుర్తించి, నమోదు చేసుకోవటానికి ప్రత్యేక వ్యవస్థ లేదు. ఈ సంస్థల సమగ్ర సమాచారం ప్రభుత్వాల వద్ద లేదు. అయితే ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజీ ప్రకటించిన తర్వాత ఈ సంస్థల గుర్తింపు, నమోదుకు MSME Udyam అనే పోర్టల్‌ను ప్రభుత్వం రూపొందించి, ఇటువంటి సంస్థలను నమోదు చేయటమే కాక వాటికి

అందుతున్న వివిధ రకాల సబ్సిడీలు, ప్రోత్సాహకాలు, రుణసౌకర్యం తదితర అంశాలను సేకరిస్తున్నది. సమగ్ర సాధికార సమాచారం లేకపోవటం వల్ల నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి ఎక్కువగా సర్వేలపై ఆధారపడవలసి వస్తున్నది. రకరకాల సంస్థలు అనేక సర్వేలు చేసి నివేదికలు సమర్పించాయి. కాని వాటిలోని గణాంకాల విశ్వసనీయత మాత్రం ప్రశ్నార్థకంగానే మారింది. ఉదాహరణకి ఇటీవల ఒక సంస్థ జరిపిన సర్వేలో చిన్న, సూక్ష్మ సంస్థల ఉత్పత్తి కొవిడ్ వల్ల సగటున 75 శాతం నుంచి 13 శాతానికి తగ్గిపోయిందని తెలియజేశారు. దాదాపు 11 కోట్లమందికి పైగా ఉపాధి కల్పించే రంగంలో ఉత్పత్తి ఇంతగా తగ్గిపోయిందంటే ఆందోళన చెందవలసిన అంశమే. మనదేశంలో జరిగే మొత్తం వస్తువుల ఉత్పత్తిలో ఈ రంగం నుంచే 45 శాతం వస్తుంది. అలాగే మన దేశం నుంచి విదేశాలకు ఎగుమతి చేసే వస్తువులలో 48 శాతం చిన్న, సూక్ష్మ

సంస్థల నుంచే ఎగుమతి అవుతున్నాయి. ఇంత కీలక రంగం ఇంతటి సంక్షోభం ఎదుర్కొంటున్నదంటే నమ్మకశ్యం కాదు. ఎందుకంటే కొవిడ్ సమయంలో కూడా మన వినిమయం ఇంత భారీగా తగ్గలేదు. అలాగే ఎగుమతులు కూడా మరీ భారీగా తగ్గిపోలేదు. దేశంలోను, అంతర్జాతీయ మార్కెట్లలోనూ వినిమయం, డిమాండ్ తగ్గనప్పుడు ఉత్పత్తి అంతగా ఎలా పడిపోతుంది? అందుకని సర్వే ఎప్పుడు చేశారు, ఏ సంస్థ చేసింది, వారు తీసుకున్న నమూన ఎటువంటిది. ఏ లక్ష్యంతో ఈ సర్వే నిర్వహించారు. సమాచారాన్ని ఎలా, ఎవరి వద్ద నుంచి సేకరించారు? తదితర అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవలసి ఉంటుంది. ఇటువంటి ఇబ్బందులు ఉంటాయని గుర్తించే ప్రభుత్వం నేరుగా ఈ సంస్థల నుంచి సమాచారం సేకరించటానికి ఒక పోర్టల్ ను రూపొందించింది. ప్రస్తుతానికి దీనిలో నమోదు చేసుకోవటం ఈ సంస్థలకి కచ్చితం కానప్పటికీ ఈ దిశగా ఒక ప్రయత్నం మాత్రం మొదలైంది.

చిన్న సంస్థలకు చెల్లించవలసిన బకాయిలు త్వరితగతిన చెల్లించటానికి, వారికి తక్కువ వడ్డీకి రుణాలు కల్పించటానికి ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజీలో తగు చర్యలు తీసుకున్నారు. చిన్న, సూక్ష్మ సంస్థలకు అవసరమైన రుణ సౌకర్యం కల్పించటానికి గత సంవత్సరం 3 లక్షల కోట్ల రూపాయలు ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజీ కింద, ఈ సంవత్సరం మరో 2.6 లక్షల కోట్ల రూపాయలు.. మొత్తం 5.6 లక్షల కోట్ల రూపాయల రుణ సౌకర్యం కల్పించటానికి బ్యాంకులకి ఈ సంస్థల పక్షాన ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది. అయితే ప్రభుత్వం తన ఖజానా నుంచి ఖర్చుపెట్టకుండా బ్యాంకులను ఆదేశించి ప్యాకేజీ ప్రకటించటం సరైనది కాదని కొంతమంది వాదన. అయితే అవసరమైన వారికి సాయం ఏ రూపంలో అందించాలో ఆలోచించి, దీర్ఘకాల ప్రయోజనాల దృష్ట్యా ఏది ఉపయుక్తమో ఆ పద్ధతిలో ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. బ్యాంకులలోని సొమ్ము కూడా ప్రజలదే, కాబట్టి వాటిని కాపాడటం కూడా ప్రభుత్వ బాధ్యతే.

నిల్వలు పేరుకు పోకుండా వినిమయం ఉన్న వస్తువుల ఉత్పత్తిని పెంచటానికే రుణ సౌకర్యం కల్పించి అందులో భాగంగానే ఎగుమతి ప్రాధాన్య సంస్థలకు రుణవితరణలో ప్రాధాన్యం కల్పించింది. అంతేకాదు, చాలామంది ఎగుమతిదారులు ముఖ్యంగా చిన్న, మధ్యతరహా సంస్థలు తమ ఉత్పత్తులను ఎగుమతి చేసిన అనంతరం విదేశాల నుంచి చెల్లింపులు నిలిచిపోయి నష్టపోవటం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి సంస్థల ఇబ్బంది కనిపెట్టి వారు చేసిన ఎగుమతులకు చెల్లింపులు రానిపక్షంలో వారికి నష్టం వాటిల్లకుండా ఈ ప్యాకేజీలో జాతీయ ఎగుమతి బీమా పద్దు కింద 33 వేల కోట్లు, ఎగుమతి బీమా కింద 80వేల కోట్లు ప్రకటించారు.

అలాగే ప్రభుత్వ ఖజానాకి కూడా ప్రజల నుంచే డబ్బు వస్తుంది. దానిని సక్రమంగా వినియోగించటం కూడా ప్రభుత్వ బాధ్యతే. అందుకని అవసరమైన సంస్థలకు అప్పురూపంలో సాయం అందేలా నిర్ణయం తీసుకుంది. బ్యాంకులను పరిరక్షించవలసిన బాధ్యత గుర్తించింది కాబట్టే ప్రభుత్వం హామీ ఇస్తున్నదని గ్రహించాలి.

బ్యాంకులను తక్కువ వడ్డీకి అప్పులు ఇవ్వమని ఆదేశించటం వల్ల బ్యాంకులకు ఆదాయం తగ్గుతున్న

దెబ్బతిన్నప్పుడు ఉత్పత్తి పెంచటం వల్ల వస్తునిల్వలు పెరుగుతాయి, దానివల్ల వ్యాపారులు నష్టపోయి అసలుకే మోసం వస్తుందనే మొండివాదన కూడా కొంతమంది చేస్తున్నారు. ఇటువంటివారి వాదనలను ప్రభుత్వం ముందుగానే ఊహించింది కాబోలు, నిల్వలు పేరుకు పోకుండా వినిమయం ఉన్న వస్తువుల ఉత్పత్తిని పెంచటానికే రుణ సౌకర్యం కల్పించి అందులో భాగంగానే ఎగుమతి ప్రాధాన్య సంస్థలకు రుణవితరణలో ప్రాధాన్యం కల్పించింది. అంతేకాదు, చాలామంది ఎగుమతిదారులు ముఖ్యంగా చిన్న, మధ్యతరహా సంస్థలు తమ ఉత్పత్తులను ఎగుమతి చేసిన అనంతరం విదేశాల నుంచి చెల్లింపులు నిలిచిపోయి నష్టపోవటం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి సంస్థల ఇబ్బంది కనిపెట్టి వారు చేసిన ఎగుమతులకు చెల్లింపులు రానిపక్షంలో వారికి నష్టం వాటిల్లకుండా ఈ ప్యాకేజీలో జాతీయ ఎగుమతి బీమా పద్దు కింద 33 వేల కోట్లు, ఎగుమతి బీమా కింద 80వేల కోట్లు ప్రకటించారు. దేశీయ ఉత్పత్తుల వినిమయం పెంచడానికి ప్రభుత్వ ప్రైవేటు భాగస్వామ్య ప్రాజెక్టులను వేగవంతం చేసే ప్రక్రియను ప్రకటించారు. కొవిడ్ సమయంలో పిల్లల ఆరోగ్యానికి అత్యంత ప్రాధాన్యం ఇచ్చి, ఆ విభాగంలో అనుపమాలి మౌలిక సదుపాయాలు మెరుగుపరచటానికి 23,220 కోట్ల రూపాయల పథకాన్ని ప్రకటించారు. వ్యవసాయ రంగాన్ని విస్తరించకుండా, పోషక ఆధారిత సబ్సిడీ కింద DAP, ఇతర ఎరువులకు ఇచ్చే సబ్సిడీ మొత్తాన్ని 27,500 కోట్ల రూపాయల నుంచి 42,275 కోట్లకి పెంచారు. వీటితోపాటు విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థల ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచటానికి, అవసరమైన సంస్కరణలు అమలు చేయటానికి 3.03 లక్షల కోట్లతో పథకాన్ని ప్రకటించారు. ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వ సాయం 97,631 కోట్ల రూపాయలు. ఇటువంటి పథకాలు ప్రకటిస్తూనే కేంద్రప్రభుత్వ అంతర్గత అప్పులు అదుపు తప్పకుండా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. ఒడ్డున ఉండి సలహాలు ఇవ్వటం తేలిక, వాస్తవానికి ప్రభుత్వ ఆదాయం అంతంత మాత్రంగా ఉన్న సమయంలో భారీ ప్యాకేజీలతో ఆర్థిక రంగాన్ని ఉత్తేజపరచటం అంత తేలికైన పని కాదని గ్రహించాలి.

వ్యాసకర్త: ఆర్థికరంగ నిపుణులు

కాంగ్రెస్ పార్టీ పరాజయాలకు, అంతర్గత కుమ్ములాటలకు బయటిశక్తులు కాదు, సొంత పార్టీ నేతలే కారణమని రాజకీయ విశ్లేషకులు తరచూ విమర్శిస్తుంటారు. టీపీసీసీ కార్యవర్గ నియామకంలో అది మరోసారి రుజువయింది. తెలంగాణ ఆవిర్భావంలో కీలకపాత్ర పోషించిన కాంగ్రెస్ పార్టీ.. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో దయనీయ స్థితిలో ఉండటానికి ఆ ఆధిపత్యపోరే కారణమని ఎవరైనా చెబుతారు.

అది కాంగ్రెస్ సహజ స్వభావం

తెలంగాణ ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కమిటీ (టీపీసీసీ) నూతన కార్యవర్గం నియామకాన్ని ఏఐసీసీ అధిష్టానం అనేకసార్లు వాయిదా వేసింది. కమిటీ నియామకం ఆలస్యానికి ఎన్ని రకాలుగా అవకాశాలుంటే అన్ని అవకాశాలనూ వినియోగించుకుంది. సుమారు ఏడాది కాలంగా ఈ ప్రక్రియను కావాలనే వాయిదా వేసింది. టీపీసీసీ అధ్యక్ష పదవికి చాలామంది నేతలు పోటీపడ్డారు. ఎవరికి వారు తమకున్న మార్గాల్లో ప్రయత్నాలు చేశారు. ప్రాంతీయ ముఖ్యనేతలే కాదు.. పక్క రాష్ట్రాల ముఖ్యనేతలతోనూ జాతీయస్థాయి నేతలకు సిఫార్సులు చేయించుకున్నారు. నియామక ప్రక్రియ ఏఐసీసీ కేంద్ర కమిటీ ఇష్టమని చెబుతూనే పలువురు నేతలు తమనే పీసీసీ చీఫ్గా ప్రకటించాలంటూ అధిష్టానానికి మీడియా ముందు ఓ రకంగా హుకుం జారీచేశారు. అంతేకాదు, ఎవరికి టీపీసీసీ చీఫ్ పదవి ఇస్తే తాము సహకరిస్తామో, ఎవరికి ఇస్తే సహాయ నిరాకరణ చేస్తామో కూడా జాబితాలు మీడియా ముందు వెల్లడించారు. అసలే జాతీయ స్థాయిలో ప్రాభవం కోల్పోయి.. పలు రాష్ట్రాల్లో అధికారం చేజారిపోతూ తలలు పట్టుకుంటున్న అధిష్టానానికి.. ఈ కారణాలతో టీపీసీసీ నియామక ప్రక్రియ తల బొప్పి కట్టించడంలో సందేహం లేదు.

అయితే, ఎట్టకేలకు జూన్ 27న ముహూర్తం కుదిరింది. రేవంత్ రెడ్డికి తెలంగాణ పీసీసీ పగ్గాలు అప్పగించింది. ఈ ప్రకటన వెలువడగానే ఇన్నాళ్లు ఈ ప్రక్రియ ఎందుకు ఆలస్యమైందో అర్థమైపోయింది. అంటే, జాతీయ నాయకత్వం రేవంత్ రెడ్డి నియామకాన్ని ఫైనల్ చేసి ఉంటుందని, అది ప్రకటిస్తే ప్రతికూలతలు చవిచూడాల్సి వస్తుందని, అలాగే, పలు ఉపఎన్నికలు, జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల సమయంలో వెలువరిస్తే సొంత పార్టీలోనే వ్యతిరేకత ఉద్భావం తుండన్న ఆలోచనతో ఇన్నాళ్లు ఏఐసీసీ నాన్పిందన్న విశ్లేషణలు వినిపించాయి. కొంతకాలంగా పరిస్థితులను జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తున్న ఏఐసీసీ ఇదే

సరైన సమయమన్న భావనకు వచ్చిందని, అందుకే ఈ ప్రకటన చేసిందని అంటున్నారు.

కాంగ్రెస్ పార్టీలో ప్రతి సంవత్సరంలోనూ అంతర్గత ప్రజాస్వామ్యానికి సంబంధించిన ఆసవాళ్లు బాహోటమవుతూ ఉంటాయి. ఇప్పుడు కూడా పీసీసీ పేరుతో పార్టీలో ప్రకంపనలు కొనసాగాయి. వాస్తవానికి పార్టీలో మొదటినుంచీ ఉన్న సీనియర్లు, ఆయా సామాజిక వర్గాలకు చెందినవాళ్లు టీపీసీసీ చీఫ్ బరిలో నిలిచారు. వారిలో రేవంత్ రెడ్డి వేరే పార్టీ నుంచి ఇటీవలే కాంగ్రెస్లో చేరిన నాయకుడు. పోటీలో ఉన్న అందరిలోనూ అత్యంత జూనియర్, అతిపిన్న వయస్కుడు రేవంత్.

సాధారణంగా రేవంత్ రెడ్డి దూకుడుగా వ్యవహరిస్తారు. ముఖ్యంగా సీఎం కేసీఆర్ పై దూకుడుగా విమర్శలు చేయడంలో దిట్టగా పేరొందారు. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీలో ఉన్న సమయంలోనూ ఈ వ్యవహార శైలితోనే తనదైన ప్రత్యేకతను చాటుకున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేరిన తర్వాత కూడా ఆ జోరును కొనసాగిస్తున్నారు. దీంతో అధిష్టానం రేవంత్ పై మొగ్గు చూపింది.

రేవంత్ రెడ్డిని టీపీసీసీ చీఫ్గా ప్రకటించిన వెంటనే కాంగ్రెస్ పార్టీలో ప్రకంపనలు చెలరేగాయి. సీనియర్ నేత కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి బాహోటంగానే తీవ్రస్థాయిలో విమర్శలు చేశారు. దబ్బులు తీసుకొని పీసీసీ చీఫ్ పదవి అమ్ముకున్నారంటూ ఘాటైన ఆరోపణలు చేశారు. అంతేకాదు, ఇకపై గాంధీభవన్ మెట్లు కూడా ఎక్కబోనని శపథం చేశారు. మరికొందరు నేతలు కూడా బాహోటంగానే కాకున్నా అంతర్గతంగా అసంతృప్తిని వ్యక్తంచేశారు. నిన్నా మొన్నా కాంగ్రెస్లో చేరిన వ్యక్తికి పీసీసీ చీఫ్ పదవి ఎలా ఇస్తారంటూ చర్చను లేవనెత్తారు. కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఇలాంటి విమర్శలు సర్వసాధారణమే అయినా ఈసారి మాత్రం అధిష్టానం రోటీనకు భిన్నంగా స్పందించింది. టీపీసీసీ కార్యవర్గం నియామకం

తర్వాత బాహోటంగా విమర్శలు చేసిన కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి విషయంలో సీరియస్గా స్పందించింది. కోమటిరెడ్డి వ్యాఖ్యల్ని ఖండించింది. వార్నింగ్ కూడా ఇచ్చింది. దీంతో.. ఆయన సైలెంటుయిపోయారు. గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా గంటల వ్యవధిలోనే విమర్శలు చేసిన వారికి సంబంధించిన నివేదిక తెప్పించుకోవడం, ఆ వెంటనే స్పందించడంతో ఏఐసీసీ చర్యల పట్ల తెలంగాణ కాంగ్రెస్లో ఓ రకమైన గంభీర వాతావరణం నెలకొంది. ఈ వ్యవహారం తర్వాత రేవంత్ నియామకాన్ని వ్యతిరేకించే ప్రయత్నం ఎవరూ బాహోటంగా చేయలేదు. అయితే, అంతర్గతంగా మాత్రం ఇంకా సెగలు రేగుతూనే ఉన్నాయని విశ్లేషకులు అంటున్నారు.

తన నియామకంతో పార్టీలో అసంతృప్తి సెగలు రేగుతాయని ముందుగానే ఊహించిన రేవంత్.. తనదైన శైలిలో వ్యూహాలు రూపొందించుకున్నారు. టీపీసీసీ చీఫ్గా ప్రమాణ స్వీకారం చేయకముందే తన ముద్రను వేసుకునే ప్రయత్నాలు చేశారు. గాంధీభవన్లో వాస్తవ మార్పులు చేశారు. తన నియామకాన్ని వ్యతిరేకించిన వాళ్లు, తనకు పీసీసీ చీఫ్ పదవి ఇవ్వవద్దంటూ అధిష్టానానికి లేఖలు రాసిన వాళ్లందరినీ స్వయంగా ఇళ్లకు వెళ్లి మరీ కలుస్తున్నారు. అయితే.. తనపై వస్తున్న అసంతృప్తిని చల్లార్చడంలో రేవంత్ వ్యూహం సఫలమవుతుందా? లేక కాంగ్రెస్ పార్టీ సహజ స్వభావం ముందు ఆయనే కుదేలైపోతారా? చూడాలి.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఏపీ ముఖ్యమంత్రి జగన్, తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్లు కృష్ణా, గోదావరి సాగునీటి ప్రాజెక్టులపై ప్రజల్లో భావోద్వేగాలు సృష్టించి రాజకీయలజ్జ పొందాలనుకుంటున్నారు. రాయలసీమ పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు గాలేరు-నగిరి, హంద్రీ-నివాను ఏమాత్రం చేపట్టని జగన్మోహన్రెడ్డి ప్రజలను మాయచేసేందుకు రాయలసీమ ఎత్తిపోతల పథకాన్ని ప్రారంభిస్తున్నట్లు నాటకం ఆడుతున్నారు. హుజురాబాద్ ఎన్నికల్లో లజ్జ పొందేందుకు కేసీఆర్ రాయలసీమ ఎత్తిపోతల పథకంపై తెలంగాణ ప్రజల్లో విద్వేషం నింపుతున్నారు.

తమపై ప్రజల్లో వచ్చిన వ్యతిరేకతను దారిమరల్చేందుకు ఇద్దరు ముఖ్యమంత్రులు సాగునీటి పథకాలపై అనవసర రాద్ధాంతం చేస్తున్నారనే విషయాన్ని ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. రెండు రాష్ట్రాల మధ్య నదీజలాల పంపిణీ విషయంలో తలెత్తిన వివాదం రోజురోజుకూ ముదురుతోంది. ప్రభుత్వాల

నీటిని 14 లక్షల ఎకరాల వ్యవసాయ అవసరాలకు మాత్రమే వినియోగించాలి. వ్యవసాయ అవసరాలకు నీరు విడుదల చేసినప్పుడే విద్యుదుత్పత్తి చేయాల్సి ఉండగా ఇప్పుడు తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏపీని ఖాతరు చేయకుండా నీటిని విడుదలచేసి విద్యుదుత్పాదన చేపట్టడంతో ఆ నీరంతా అట్టడుగున ఉన్న ప్రకాశం బ్యారేజీకి చేరుతోంది. ప్రకాశం బ్యారేజీలో గరిష్ట నీటి నిల్వ సామర్థ్యం 3.07 టీఎంసీలు మాత్రమే. బ్యారేజీలో నిల్వ చేయలేక నముద్రంలోకి వదిలేస్తున్నారు. దీంతో కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల రైతులకు తీవ్ర నష్టం వాటిల్లక తప్పదు.

ప్రాంతమైన కర్నూలు జిల్లా పడమట ప్రాంతానికి బ్రిజ్‌వేకుమార్ (బ్రిజ్‌వనల్ కేటాయించిన నాలుగు టీఎంసీల నీటికి వ్యతిరేకంగా తెలంగాణలో ఆందోళనలు ప్రారంభం కావడం విచారకరం. ఆర్డీఎస్ కుడికాలువకు బ్రిజ్‌వేకుమార్ కేటాయించిన 4 టీఎంసీల నీటి వాడకాన్ని తెలంగాణ ప్రశ్నిస్తోంది. కాని బచావత్ నివేదిక అమలులో ఉన్నందున మిగులు

మధ్య మాటల యుద్ధం కొనసాగి అది చేతల వరకు వెళ్లింది. ఇరురాష్ట్రాల సరిహద్దుల్లో గల శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు పులిచింతల వద్ద ఉద్రిక్త వాతావరణం నెలకొంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్, పులిచింతల వద్ద పూర్తిస్థాయిలో విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేస్తోంది. తగినంత నీటిమట్టం లేకుండానే విద్యుదుత్పత్తికి ఆదేశించడం ఆంధ్రప్రదేశ్ హక్కులను కాలరాయడమే. తెలంగాణ ప్రభుత్వం శ్రీశైలం నుంచి ఏకపక్షంగా రోజూ 3 టీఎంసీల నీటిని వాడేస్తోంది. శ్రీశైలం గరిష్ట సామర్థ్యం 215 టీఎంసీలు కాగా.. ఇప్పుడు అత్యల్పంగా 43.27 టీఎంసీలు మాత్రమే నిల్వ ఉంది. పూర్తిగా నిండాలంటే మరో 173 టీఎంసీలు కావాలి. సాగర్‌లో గరిష్ట నీటి నిల్వ 312.05 టీఎంసీలకు గాను.. 176.26 టీఎంసీల నిల్వ ఉంది. మరో 135.79 టీఎంసీల వరద రావాలి. పులిచింతల ప్రాజెక్టు సామర్థ్యం 45.77 టీఎంసీలకు గాను.. 21.21 టీఎంసీల నిల్వ ఉంది. పులిచింతల

ప్రతికూల పరిస్థితుల వల్లే

ఏదేళ్ల పాలనలో ప్రతికూల వాతావరణం ఏర్పడిన తెలంగాణ సీఎం కేసీఆర్ ప్రజల సెంటి మెంట్‌ను మరోసారి వాడుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రజావ్యతిరేకతను మొత్తం ఆంధ్రులపై తోసేసేందుకు సాగునీటి ప్రాజెక్టులను వాడుకుంటున్నారు. వాస్తవానికి ఇరు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాల్నూ ప్రాజెక్టుల విషయంలో నియమనిబంధనలను పాటించలేదు. తాము చేపడుతున్న ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన ప్రాజెక్ట్ నివేదికలను కె.ఆర్.ఎం.బి, అపెక్స్ కౌన్సిల్లకు సమర్పించలేదు. తెలంగాణలో పాలమూరు-రంగారెడ్డి, డిండి ప్రాజెక్టులతో సహా ఆరు ప్రాజెక్టులకు ఎలాంటి అనుమతీ లేదు. రాయలసీమ ఎత్తిపోతల పథకం, పోతిరెడ్డిపాడు కాలవల వెడల్పు పెంచడం, విడుదల సామర్థ్యాన్ని 44 వేల క్యూసెక్కుల నుంచి 80 వేల క్యూసెక్కులకు పెంచడం.. వీటిలో దేనికీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు అనుమతులు లేవు.

రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే ప్రారంభించిన పాలమూరు, రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతల పథకం, తుంగభద్రపై తుమ్మిల్ల వద్ద ఎత్తిపోతల పథకాలతోపాటు ఆలంపూర్ వద్ద బ్యారేజ్ కట్టి పైపుల ద్వారా నీటిని తీసుకెళ్తామని, కల్వకుర్తి వంపు సామర్థ్యాన్ని పెంచి అదనంగా నీటిని తరలిస్తామని, పులిచింతల ప్రాజెక్టు వెనుక నుండి 2 లక్షల ఎకరాలకు నీరు తీసుకుపోతామని తెలంగాణ కేబినెట్ తీర్మానించింది. కరవు

జలాలను వాడుకునే స్వేచ్ఛ ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఉంది.

రాయలసీమకు జగన్ ఏం చేశారు?

ఏదో ఒకటి చేశానన్నట్టు, కనీసం చేస్తున్నట్టు ప్రచారం కోసం ఏపీ ప్రభుత్వం రాయలసీమ ఎత్తిపోతల పథకం, పోతిరెడ్డిపాడు కాలవల వెడల్పు పెంచడం వంటివి ముందుకు తెచ్చింది. వీటికి నిధులు లేవు. ప్రత్యేక కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేసి, తద్వారా రుణాలు సేకరించి, కేవలం 600 కోట్ల రూపాయలతో సిద్ధిశ్వరం అలుగును నిర్మించి, వాలు ద్వారా కృష్ణా జలాలను తీసుకునే అవకాశం ఉండగా, రూ. 6,825.15 కోట్లతో ఎత్తిపోతల ద్వారా నీటిని తోడుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

ఒకపక్క తెలంగాణ ప్రభుత్వం కృష్ణానీటిని ఏకపక్షంగా తోడేస్తుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ సీఎం జగన్ చోద్యం చూస్తున్నారు. తెలంగాణలో ఏపీ ప్రజలున్నారని తెలంగాణ ప్రభుత్వంతో గొడవ పడితే

తురగా నాగభూషణం
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అక్కడి ఆంధ్రులు ఇబ్బందులు పడతారని మాట్లాడటం చేతకానితనంగా ప్రజలు భావిస్తున్నారు. ఆంధ్ర సెటిలర్లపై తెలంగాణవాదులు దాడులు చేయాలనేది జగన్ ఉద్దేశం కావచ్చు. జగన్ ఉద్దేశంతో కేసీఆర్ అనుకున్న లక్ష్యం నెరవేరుతుంది. తెలంగాణ జలదీక్ష, కాశేశ్వరం నిర్మాణంలో కూడా అక్కడ ఆంధ్రులున్నారు. అప్పుడు జరగని దాడులు ఇప్పుడెలా

ఆటలు!

జరుగుతాయనుకుంటున్నారు? ఇంత సంయమనానికి కారణం పక్క రాష్ట్రంలో ఆయన అస్తులు కాపాడు కోవడం కోసమేనని విశ్లేషకులు అనుమానిస్తున్నారు. సున్నితమైన సాగునీటి ప్రాజెక్టుల విషయంలో రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలు తమ వాటా జలాలకు కట్టుబడి ఉంటూ, మిగులు జలాలను ఇచ్చిపుచ్చుకునే ధోరణిలో సామరస్యంగా నీటి వివాదాలను పరిష్కరించుకోవాలి. భావోద్వేగాలు పెంచే వైఖరితో వ్యవహరించరాదు.

చిత్తూరు మామిడి రైతుల కష్టాలు

ధర లేకపోవడం, సరుకు తీసుకునే కంపెనీలు చేస్తున్న జాప్యంతో మామిడి రైతులు పంటను కోల్పోయి తీవ్రంగా నష్టపోతున్నారు. రాష్ట్రంలోనే అత్యధికంగా చిత్తూరు జిల్లాలో 2.8 లక్షల ఎకరాల్లో మామిడి పంట సాగువుతోంది. గుజ్జు (పల్వీ) కోసం 1.6 లక్షల ఎకరాల్లో తోతాపురి, బేనిషా, మల్లిక, ఇమాంపనంద్, నీలం రకాలు లక్ష ఎకరాల్లో సాగువు తున్నాయి. ఏటా వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల అభివృద్ధి ఎగుమతి సంస్థ తోడ్పాటుతో ఎగుమతులు జరుగుతున్నాయి. రెండేళ్లుగా కరోనా విపత్తుర పరిస్థితుల వల్ల ఎగుమతులు ఆగిపోయాయి. తోతాపురి రకానికి మద్దతు ధర ఇవ్వకపోవడం, ఇతర వెరైటీలకు లాక్ డౌన్ తో ఎగుమతులు జరగకపోవడంతో రెండువేల కోట్ల రూపాయల నష్టం జరిగినా ప్రభుత్వానికి పట్టకపోవడం విచారకరం. తోతాపురి

కాయకు చిత్తూరు జిల్లా కలెక్టర్ రూ.13 ధర నిర్ణయించగా, గుజ్జు యజమానులు రూ.11 మాత్రమే చెల్లిస్తామని ఒప్పుకున్నారు. కానీ తొమ్మిది రూపాయలు మాత్రమే చెల్లించారు. చిత్తూరు జిల్లాకు చెందిన మంత్రి అండతో గుజ్జు యజమానులు జిల్లా కలెక్టర్ నిర్ణయాన్ని తుంగలో తొక్కారు. మామిడికి మద్దతు ధర లేక 15 రోజులుగా రైతులు ఆందోళన బాటపట్టారు. గత ప్రభుత్వం కిలోకు రూ.2.50 పైసలు సబ్సిడీ ఇచ్చి మామిడి రైతులను ఆదుకుంది. రైతాంగం డిమాండ్ మేరకు ధరల స్థిరీకరణ నిధి నుంచి నిధులు కేటాయించి కిలో ధర రూ. 20లుగా నిర్ణయించి, మామిడి రైతుల వెతులు తీర్చేందుకు తక్షణ చర్యలు చేపట్టింది.

గుజ్జు తయారీ కంపెనీల యజమాన్యం పండ్లను తీసుకునే విధానంలో అనుసరిస్తోన్న జాప్యం కారణంగా పండ్లు మారిపోవడంతో రైతులు నష్టపోతున్నారు. తోతాపురి రకం మామిడిపండ్ల నుంచి జ్యూస్ తయారు చేస్తారు. ఈ పంట మూడు విధతల్లో కోతకొస్తుంది. ధర లేకపోవడం, కరోనాతో ఇతర ప్రాంతాల నుంచి వ్యాపారులు రాకపోవడంతో రైతులు ఒకేసారి పంట మొత్తాన్ని దింపేస్తున్నారు. పంటనంతటినీ ఒకేసారి జ్యూస్ ఫ్యాక్టరీలకు తరలించాల్సి వస్తోంది. దీంతో, ఫ్యాక్టరీల వద్ద మామిడి ట్రాక్టర్లు బారులు తీరుతున్నాయి. తమ వంతు వచ్చే వరకూ అక్కడే పడిగావులు కాస్తున్నారు. ఈలోపు కాయలు మారిపోతున్నాయి. యజమాన్యాలు వీటిని తిరస్కరిస్తుండడంతో మామిడి రైతులు నష్టపోతున్నారు. ఒక్కో ఫ్యాక్టరీ ఏడున్నర నుంచి పది వేల టన్నులు మాత్రమే కొనుగోలు చేస్తున్నాయి. చిత్తూరు జిల్లాలో 45 జ్యూస్ ఫ్యాక్టరీలు ఉండగా, కరోనా నేపథ్యంలో 27 ఫ్యాక్టరీలే పని చేస్తున్నాయి. జ్యూస్ ఫ్యాక్టరీ వద్ద ట్రాక్టర్ ఎన్ని రోజులు ఉంటే అన్ని రోజులూ రోజుకు మూడు వేల రూపాయల చొప్పున ట్రాక్టర్ యజమానికి అద్ద చెల్లించాల్సి వస్తుండడంతో రైతులపై అదనపు భారం పడుతోంది. తొలకరి చినుకులు పడుతుండడంతో కాయలు దెబ్బతినకుండా ఉండేందుకు టార్పాలిన్లు కప్పాల్సి వస్తోంది. దీంతో రెండు, మూడు రోజులకే కాయలు మారిపోతున్నాయి. ఇటువంటి కాయలను ఫ్యాక్టరీలు తీసుకోవడం లేదు. కొన్ని ఫ్యాక్టరీలు తమ వద్దకు పంటను తీసుకురావద్దని, ఇప్పటికే మా వద్ద స్టాక్ ఉన్నందున కొత్తగా కొనుగోలు చేయలేమని చేతులెత్తేస్తున్నాయి. ఫ్యాక్టరీల యజమానులు టన్ను 9వేలకే కొంటున్నారు.

ఉద్యానశాఖ పట్టించుకోదు!

రైతుల ఇబ్బందులను ఉద్యాన శాఖాధికారులు పట్టించుకోవడం లేదు. సాధారణంగా ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో రైతులకు పరీక్షింపు మంజూరు చేయాలి. ఇలా చేస్తే తనకు కేటాయించిన సమయానికి రైతులు

కాయలు కోస్తారు. దీనివల్ల నిరీక్షణ ఉండదు. కాయలు పాడవవు. రవాణా ఖర్చులు కూడా తగ్గుతాయి. ఉద్యాన శాఖాధికారులు తమకెందుకొచ్చింది అనే తీరులో వ్యవహరిస్తున్నారు. మామిడి సీజన్ పూర్తి అయ్యేలోపు చిత్తూరు నుంచి డిమాండ్ ఉన్న ప్రాంతాలకు ప్రత్యేక మామిడి కిసాన్ రైలు ప్రారంభించేందుకు కేంద్రం వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటే రైతులు గట్టెక్కుతారు.

మధ్యనిషేధం ఏదీ?

వైకాపా ప్రభుత్వం మధ్యపానాన్ని దశలవారీగా నిషేధిస్తామని హామీ ఇచ్చింది. కానీ దశలవారీ నిషేధం జరగకపోగా గ్రామాల్లో, వాడవాడలా మధ్యం సరఫరా అవుతూ పేదల జేబులను గుల్లచేస్తోంది. ప్రభుత్వం రూ.25 కు మధ్యం సీసాను కొంటుంది. దానిని రూ.300 లకు అమ్ముతూ

సామాన్యుల జేబుకు చిల్లుపెడుతోంది. మధ్యంపై రూ.18 వేల కోట్ల ఆదాయం లభిస్తుందంటే ఎంతగా ప్రజలను దోచేస్తున్నారో అర్థం చేసుకోవచ్చు. బెల్ట్ షాపులు తొలగించినట్లు చెప్పినా పాన్ షాపుల్లో అమ్ముతున్నారు. గత ఏడాది మధ్యం దుకాణాలను తగ్గిస్తున్నట్లు చెప్పినా అమ్ముకాలు మాత్రం ఇంకా పెరిగాయి. ఒక్క షాపు నుండే ఆయా గ్రామాల్లోని వాడలకు చేరుతున్నాయి. ఒక్క క్వార్టర్ బాటిల్ కు అదనంగా రూ.20 నుండి రూ.30 వరకూ విక్రయిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ మధ్యం షాపుల్లో విక్రయాల నిర్వహణకు ప్రభుత్వం కొన్ని నిబంధనలను కూడా రూపొందించింది. మధ్యం విక్రయాలు సిసి కెమెరా పర్యవేక్షణలో జరగడం, స్టాక్ బ్యాచ్ నంబరు మధ్యం బాటిల్ కనుగోలుకు సంబంధించి ఆయా కొనుగోలు దారుడికి తప్పనిసరిగా బిల్లును ఇవ్వాలి. ఒక్కో వ్యక్తికి పరిమితంగానే మద్యాన్ని విక్రయించాల్సి ఉంది. నిబంధనలు ఉన్నప్పటికీ యధేచ్ఛగా మధ్యం విక్రయాలు గ్రామాల్లో వాడవాడలా జరుగుతున్నాయి. ★

అష్టరాల్ అతడో చుంచెలుక - నేను గండర గండుపిల్లని అనుకుంది కొమ్ములు తిరిగిన బ్రిటిష్ మహాసామ్రాజ్యం. ఆట మొదలుపెట్టింది. రెండేళ్ళు దాటినా ఇంకా ఆడుతూనే ఉంది. ఎలుక మాత్రం దొరకలేదు.

మొదట కోల్ కతాలో ఎలుక ఉన్న బొరియ చుట్టూ డజన్ల కొద్దీ పిల్లలను కాపలా పెట్టింది. అన్నిటి కళ్ళలో కారం కొట్టి ఎలుక తప్పించుకుపోయింది. కొన్ని నెలల తరవాత కాబూల్ నుంచి బయలుదేరి ఇరాన్, ఇరాక్, టర్కీల మీదుగా ఎలుక జర్మనీకి పారిపోనున్నదని గండుపిల్లికి ఉప్పందింది. ఎక్కడ దొరికినా చంపెయ్యమని ఆ దారి పొడవునా దేశదేశాలలోని తన గూఢచారి పిల్లలను పురమాయించింది. దాని నెత్తిన జెల్లా కొట్టి ఎలుక ఆకాశంలోంచి బెర్లిన్ కు ఎగిరి పోయింది. అది అక్కడ చేరిన సంగతి చాలా నెలలకు గానీ గండుపిల్లి వాసన పట్టలేకపోయింది. దాన్ని ఎలా ఒడిసిపట్టాలా అని ప్లాన్లు వేయగా వేయగా ఇన్నాళ్ళకు చుంచెలుక జాడ పిల్లి మారాజులకు తెలిసింది.

నేతాజీ సుభాష్ చంద్ర బోస్ ను సముద్రమార్గాన తూర్పుకు తరలించాలన్న నిర్ణయాన్ని జర్మన్ ప్రభుత్వం అతి రహస్యంగా ఉంచింది. ఫ్రీ ఇండియా సెంటర్ లో తన ఉత్తరాధికారి అయిన ఎ.సి.ఎన్.నంబియార్ కి మినహా ఆ సంగతి నేతాజీ బెర్లిన్ లో తన సహచరులెవ్వరికీ తెలియనివ్వలేదు. ఆయన ఫ్రైవేట్ సెక్రటరీగా వెంట వెళ్ళిన ఆబిడ్ హాసన్ కు తాను ఎటు వెళ్ళుతున్నదీ సబ్ మెరైన్ లోకి దిగేదాకా

తెలియదు. అసలు నేతాజీకే ప్రయాణానికి పది రోజుల ముందుగానీ వివరాలు చెప్పలేదు. అంతకుముందు నేతాజీ ఇటలీ నుంచి విమానంలో దూరప్రాచ్యానికి వెళ్ళాలని ప్రయత్నిస్తే 'పద్దు. క్షేమం కాదు. ఇటలీ వాళ్ళు రహస్యాన్ని గుట్టుగా ఉంచలేరు' -అని జర్మన్ అధికారులు వారించారు. గుట్టు దాచటం తమకే బాగా చేతనవునని వారికి పెద్ద నమ్మకం.

కానీ రహస్యతంత్రాల్లో ఆరితేరిన నాజీలు పసిగట్టలేనిది ఏమిటంటే వారి అతి రహస్యం బట్టబయలయింది. నేతాజీ సబ్ మెరైన్ లో తూర్పుకు వెళ్ళబోతున్న వైనం ఆయన బెర్లిన్ నుంచి బయలు

సాగరగర్భంలో సాహస

దేరకముందే తెలియకూడని వారికి తెలిసిపోయింది.

నాజీలు కలనైనా ఊహించలేని.. తెలిస్తే హిట్లర్ కి గుండెపోటు రాగల భయంకర రహస్యం ఇంకొకటి ఉంది. ఒక్క నేతాజీ సముద్రయానం గురించే కాదు. జర్మన్ ప్రభుత్వ గుట్టుమట్టు, టాప్ సీక్రెట్ కమ్యూనికేషన్లు అన్నీ ఎప్పటికప్పుడు బ్రిటిష్ నిఘా వ్యవస్థకు చేరిపోతున్నాయి.

అది ఎలా జరిగింది అన్నది తెలియాలంటే మన కథాకాలానికి తొమ్మిది నెలల వెనక్కి వెళ్ళాలి. 1941 మే 9 మధ్యాహ్నం ఉత్తర అట్లాంటిక్ లో జర్మన్ U-110 జలాంతర్గామిని బ్రిటిష్ యుద్ధ నౌక HMS

Bulldog పేల్చేసింది. దానిలోని నావికులు ప్రాణాలు దక్కించుకోవటానికి హడావుడిగా పారిపోయారు. ఆ తొందరలో మెషిన్లను కట్టెయ్యటం మర్చిపోయారు. ధ్వంసమైన సబ్మెరైన్ ఉపరితలానికి తేలింది. బ్రిటిష్ యుద్ధనౌక లోంచి పందొమ్మిది ఏళ్ళ సబ్ లెఫ్టినెంట్ డేవిడ్ బామే తాడు కట్టుకుని సబ్మెరైన్ శిథిలాలలోకి చేరాడు. నిచ్చైన మెట్లు దిగి వైరెస్ టెలిగ్రాఫ్ ఏరియాలోకి వెళ్ళాడు.

అక్కడ టైప్ రైటర్ లాంటి మెషిన్ ఒకటి కనిపించింది. అది ఇంకా పని చేసే స్థితిలోనే ఉంది. ఇంగ్లీషు వాళ్ళ పంట పండింది. అది Enigma మెషిన్! రెండో ప్రపంచ యుద్ధ కాలమంతటా దుర్భేధ్యమైన సీక్రెట్ కోడ్ లో అతి రహస్య వర్తమానాలను పంపటానికి జర్మన్ ప్రభుత్వం ఉపయోగించిన రహస్య యంత్రమూ, దాని సీక్రెట్ సెట్టింగులు, అందులో వాడే కోడ్ భాష అలా అనుకోకుండా బ్రిటిష్ మిలిటరీ ఇంటలిజెన్స్ వారికి చిక్కాయి. గణిత శాస్త్రంలో దిట్టలైన Alan Turing,

John Jeffreys ల బృందం సంవత్సరం పైగా కష్టపడి మొత్తానికి 1942 జూలైలో ఎనిగ్మా కోడ్ ను భేదించింది. నాజీ జర్మనీ రహస్య రేడియో సందేశాల ట్రాన్సిమిషన్ ట్రాఫిక్ అంతటినీ బ్రిటిష్ కోడ్ బ్రేకర్ల బృందం డీకోడ్ చేయగలిగింది. ఆ పరిజ్ఞానంతో జర్మన్ రహస్య వర్తమానాలు అందింది అందినట్టు డీకోడ్ చేయగల Ultra మెషిన్ తయారైంది. అది మొదలు రెండో ప్రపంచ యుద్ధం గతి మారింది. హిట్లర్ పతనానికి బీజం పడింది. (దీని మీద 2014లో The Imitation Game అనే ఇంగ్లీషు సినిమా కూడా వచ్చింది.)

1943 ఫిబ్రవరి 9న కీల్ నుంచి U-120 జలాంతర్గామిలో సుభాష్ చంద్ర బోస్ బయలు దేరనున్నాడని బెర్లిన్ లోని జపాన్ రాయబారి ఒషిమా హిరోషి బెర్లిన్ కు పంపిన రహస్య వర్తమానం టోక్యోతో పాటు లండన్ కి కూడా చేరింది! దారి మధ్యన బోటు మార్పిడి చేసి బోస్ ను అందిపుచ్చుకోవటానికి జపాన్ వారు సన్నాహాలు చేసినట్టే దారికాచి బోస్ ను అంతమొందించటానికి బ్రిటిష్ వారు కసరత్తు చేశారు.

నేతాజీ ఉన్న U బోటు అట్లాంటిక్ ను చుట్టుదారిలో దాటి కేప్ ఆఫ్ గుడ్ హోప్ వైపు సాగుతుండగా బయలుదేరి నెల గడిచాక లండన్ కు వాయవ్యాన చిన్న పట్టణం Bletchleyలో బ్రిటిష్ ఇంటెలిజెన్స్ కు చెందిన మూడు కీలక విభాగాల ప్రతినిధులు సమావేశమయ్యారు. డైబ్లీలో ఎందుకంటే - ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో బ్రిటిష్ ఇంటెలిజెన్స్ కు

అదే హెడ్ క్వార్టర్స్. శత్రువుల గుట్టు విప్పే అల్ట్రా మెషిన్ ఉన్నదీ అక్కడే. ఇండియన్ పొలిటికల్ ఇంటలిజెన్స్ (ఐ.పి.ఐ.), సీక్రెట్ ఇంటలిజెన్స్ సర్వీస్ (ఎస్.ఐ.ఎస్.), కౌంటర్ ఇంటలిజెన్స్ చేసే MI 5 ఏజెన్సీల అధికారులు ఆవాళ భేటీ అయ్యారు. సుభాష్ చంద్ర బోస్ విషయంలో ఏమి చేయాలన్నది మీటింగు ఎజెండా. బెర్లిన్ నుంచి, జలాంతరామి నుంచి వెలువడిన రేడియో మెసేజిలను బట్టి బోస్ ఎప్పుడు ఎక్కడ బయలుదేరాడు, ఎటువైపు వెళుతున్నాడు అన్నది తెల్లదారలకు తెలుసు. మధ్యలో ఎక్కడో జలాంతరామి మారబోతున్నాడనీ వారు ఎరుగుదురు. అందిన సమాచారాన్ని మదింపు చేసి తదుపరి కర్తవ్యం నిర్ణయించటానికి. ఇంతకీ నిర్ణయం ఏమి చేశారన్నది తెలియదు. దీనికి సంబంధించిన సమాచారం అనంతరకాలంలో బహిరంగపరచిన బ్రిటిష్ రహస్యపత్రాల్లో ఎక్కడా లేదు. కొన్నేళ్ళ కింద ఒక రష్యన్ పరిశోధకుడికి సోవియట్ ఆర్కైవ్స్ లో ఒక సీక్రెట్ డాక్యుమెంట్ దొరికింది. బ్రిటిష్

అడ్డగించాలని చూసినా ఏమీ చేయలేక బ్రిటన్ విఫలమయిందా ?

దీని మీద గ్రంథకర్తలు, చరిత్రకారులు ఎవరికి తోచిన ఊహ వారు చేశారు. చాలామంది (వారిలో The Lost Hero రాసిన మిహిర్ బోస్ ఒకడు) తేల్చింది ఏమిటంటే జర్మనీ నుంచి నేతాజీ సబ్మెరైన్లో బయలుదేరిన సంగతి బ్రిటిష్ ప్రభువులకు తెలుసట. తలచుకుంటే ఆయనను సముద్రంలో ఉండగానే గువ్వపిట్టలా పట్టుకోగలిగే వారేనట. అయినా పట్టుకుండా వదిలేశారట. ఎందుకంటే బోస్ను దారికాచి పట్టుకుంటే అతడి ప్రయాణం వివరాలు బ్రిటన్కు ముందే తెలుసని జర్మనీకి అర్థమవుతుందట. దాంతో జర్మన్ల ఎనిగ్మా సీక్రెట్ కోడ్ ను బ్రిటన్ Ultra మిషను భేదించిందన్న రహస్యం రట్టు అవుతుందట. అలాగే అమెరికా వారు కనిపెట్టిన Magic మిషను జపాన్ వారి రహస్య వైర్లైన వర్తమానాలనన్నిటినీ న్యూస్ పేపర్ చదివినట్టు చదివేస్తున్నదట. బోస్ మీద బ్రిటన్ చేయి వేస్తే ఒక్క Ultra సంగతే కాదు. అమెరికన్ల Magic మర్కం కూడా జపాన్కు తెలిసిపోతుందట. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అలా జరగకూడదట. ఎందుకంటే 1941 డిసెంబరులో పర్ల్ హార్బరు మీద బాంబులేసిన యమమోతో అనే జపాన్ వాడిని మట్టు పెట్టాలని అమెరికా పగపట్టిందట. అతగాడి ఆనుపానులు 'మాజిక్' మిషను ద్వారా ఆరా తీస్తూ మాటువేసి వేటు వేయటానికి సమయం కోసం ఎదురు చూస్తున్నదట. ఇప్పుడు బోస్ పని పడితే అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన ఆ ప్రతీకార హత్య పథకం చెడిపోతుందట. అది బ్రిటిష్పవాళ్లకు ఇష్టం లేదట. అందుకే అసలైన టార్గెట్ అయిన యమమోతో పథకం ఆటంకం వస్తుందన్న భయంతో ఆహ్లాల్ నేతాజీ బోస్ను పోతేపోనీ అని వదిలేశారట. ఇది తలతిక్క తర్కం. ఎందుకంటే అప్పుడు మిత్రరాజ్యాలకూ అక్షకూటానికి మధ్య అట్లాంటిక్ ,

ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

హిందూ మహాసముద్రాలలో భీకర యుద్ధం జరుగుతున్నది. చేతికి చిక్కిన ప్రతి జర్మన్ సబ్మెరైన్నూ బ్రిటిష్ యుద్ధనౌకలు ధ్వంసం చేస్తున్నాయి. బ్రిటిష్ యుద్ధ విమానాలు శత్రు జలాంతరాములమీద బాంబులేయటానికి నిరంతరం ఆకాశంలో ఎవర్ రెడీగా ఉన్నాయి. అలాంటి సమయంలో బోస్ ప్రయాణిస్తున్న జర్మన్ జలాంతరామిని పేల్చేసి ఆయనను పట్టుకున్నా మట్టుపెట్టినా అది మామూలు యుద్ధంలో భాగమే అవుతుంది. జర్మనీ అతి రహస్యాలను ఇంగ్లీషు వాళ్ళ అల్ట్రా మిషను పట్టేసింది కాబట్టే అలా అయిందన్న అనుమానం జర్మన్లకు కానీ జపనీయులకు కానీ అతీంద్రియశక్తి ఉంటే తప్ప కలగదు.

అదీ కాక - అసలు గురి అని చెప్పబడే అడ్మిరల్ యమమోతో కదలికలను 'మాజిక్' ద్వారా కనిపెట్టి, ఐలాండ్స్కు సైనిక తనిఖీకి వెళ్తూండగా అమెరికన్లు మాటువేసి 1943 ఏప్రిల్ 18న ఖతం చేశారు. అప్పటికి నేతాజీ ఇంకా సబ్మెరైన్లోనే ఉన్నాడు. ఆ తరువాత వదిరోజులకు గానీ ఆయన జపాన్ జలాంతరామిలోకి మారలేదు. మరి యమమోతోను చంపాక కూడా బోస్ను ఎందుకు వదిలేసినట్టు? తూర్పుకు వెళ్లి మాత్రం అతడేమి చేయగలడు? పోతే పోనీ - అన్న చిన్నచూపుతోనా? నేతాజీ అంటే బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యానికి భయం లేదా? అలా చెప్పటానికి వీలేదు.

యాత్ర-2

ఇంటలిజెన్స్లో చొరబడ్డ ఒక సోవియట్ ఏజెంటు పంపిన రహస్య నివేదిక అది. జర్మన్ సబ్మెరైన్లో బోస్ జపాన్కు వెళుతున్న సంగతి 1943 మార్చి 12 లండన్ సమావేశంలో గూఢచారి సంస్థల ప్రతినిధులు చర్చించినట్టు అందులో ఉంది.

కాబట్టి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి ఉప్పందింది. అయినా బోస్కి ఏమీ కాలేదు. సాగరగర్భంలో ఆయన సాహసయాత్ర నిరాటంకంగా సాగింది. నేతాజీ క్షేమంగా గమ్యం చేరాడు. తెలిసి కూడా అడ్డగించే ప్రయత్నం చేయక బ్రిటన్ నేతాజీని వదిలేసిందా?

స్థాపితము 1978

అందరి ఆదరాభిమానాలతో 38 సం॥లుగా ఫాదీనగర్

పట్టణంలో దిగ్విజయంగా నడుస్తున్న సంస్థ

నమ్మకానికి, సమయపాలనకు, మారుపేరుగా.

శ్రీ వాసవి చిల్డ్రన్స్ & షూనింగ్స్

ఫాదీనగర్, రంగారెడ్డి జిల్లా. 08548-252311

జపాన్ దౌత్యాధికారి అన్న మారుపేరుతో సుభాస్ చంద్రబోస్ రష్యా గుండా ప్రయాణం చేయవచ్చు. అతడిని అడ్డుకోండి. అతడే ఫాసిస్టు. అలాంటివాడిని ఉపేక్షించటం మిత్రరాజ్యాల ప్రయోజనాలకు హానికరం - అని రష్యా విదేశాంగ మంత్రి మాలతోవ్కు చెప్పవలసింది అంటూ ఘనత వహించిన బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం మాస్కోలోని తన రాయబారి సర్ ఆర్చిబాల్డ్ కెర్రీకి 1942 జూన్ 22న టెలిగ్రాం పంపింది. The Man India Missed The Most అనే గ్రంథం 227వ పేజీలో భువన్ లాల్ బయటపెట్టిన విషయమిది. అవి ఇటలీ సాయంతో విమానం మీద ఎలాగైనా తూర్పు ఆసియాకు వెళ్ళాలని నేతాజీ విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తున్న రోజులు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ బోస్ను తూర్పుకు వెళ్లనివ్వకూడదు అని బ్రిటన్ ఎంత పట్టుదలతో ఉన్నదో ఆ టెలిగ్రామం బట్టి అర్థమవుతుంది. మా శత్రువును మా ఇలాకాల వైపు వెళ్ళనివ్వకండి బాబూ అని రష్యాను దేబిరించిన బ్రిటిష్ మారాజులు అదే శత్రువు తమ కళ్ళముందే ఏకంగా మూడు నెలల పాటు సముద్రాలలో ప్రయాణం చేస్తూంటే చేతుల్లో కావలసినన్ని యుద్ధ నౌకలు, యుద్ధ విమానాలు, లెక్కలేనన్ని బాంబులు ఉన్న ఆంగ్ల మహా సామ్రాజ్యం పోతే పోనీ అని చూస్తూ చూస్తూ వదిలేస్తారా?

బోస్ విషయంలో లండన్ లెక్క ఇప్పటికే ఒక సారి తప్పింది. 1941లో కోల్ కతా ఇంటి నుంచి జేమ్స్ బాండ్ తరహాలో సుభాస్ చంద్ర బోస్ తప్పించుకు పోయిన సంగతి చాలా రోజుల తరువాతకానీ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం వాసన కనుక్కోలేక పోయింది. పెషావర్ నుంచి అతడు కాబూల్ కు వెళ్ళబోతున్నాడని తన గూఢచారి భగత్ రాం తల్వార్ ద్వారా ముందే తెలిసింది. వెళ్లి మాత్రం అతడేమి చేయగలడు ? అతడి వల్ల ఏమవుతుంది? అతడు ఇండియాలో ఉంటేనే ప్రమాదం. దేశం వదిలి పోతే మనకే లాభం. పీడ విరగడ అవుతుంది - అని తలపోసి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం బోస్ను ఇండియా దాటనిచ్చింది. ఆ అతితెలివే దాని కొంప ముంచింది.

కాబూల్ నుంచి బోస్ నాజీ జర్మనీకి చేరబోతున్నాడని తెలిశాక లండన్ నాళిక కరుచుకుని కంగారు పడింది. అతడు కనిపిస్తే కాలేయ్యమని అతడు వెళ్ళాడనుకున్న దారి పొడవునా ఉన్న తన ఏజెంట్లకు ఆజ్ఞ ఇచ్చింది. నాజీలతో బోస్ కలవబోతున్నాడంటేనే అంత గంగవెరులైతిన బ్రిటిష్ మహా సామ్రాజ్యం అతగాడు నాజీల కోటలో పాగావేసి, జపాన్ తో మాట్లాడుకుని తమపై సైనిక దండయాత్ర చేయటానికి ఒంటరిగా వేలమైళ్ళ దూరం సముద్రంలో మెల్లిగా సాగిపోతున్నాడని తెలిశాక తెల్లవాళ్ళు ఊరు కుంటారా? ఏ మాత్రం వీలు చిక్కినా ఇండియాలో తమ ప్రధాన శత్రువును సముద్రంలోనే సమాధి చేయకుండా ఉంటారా? అంత కని ఉన్నా, అపార

ఆయుధ శక్తి ఉండి కూడా నేతాజీని ఏమీ చేయలేక పోయారంటే - చేతకాకే అని మట్టిబుర్రలకు కూడా అర్థం కాదా?

రెండు ఖండాల మీదుగా రెండు మహా సముద్రాలలోంచి సాగిన నేతాజీ ప్రయాణంలో ముఖ్యంగా బ్రిటన్ అధీనంలో ఉన్న ప్రాంతాల్లో ఎన్ని ప్రమాదాలు ఎదురయ్యాయో ఇంతకు ముందు చూశాం. సముద్రపు వేర్వేరు లోతుల్లో అమర్చిన బాంబులు, పేల్చిన మందుపాతరలు, యుద్ధవిమానాల గిరికీలు ప్రపంచ యుద్ధంలో మామూలే. కానీ అదే దారిన తమ సామ్రాజ్యానికి ప్రబల శత్రువు వెళ్లనున్నాడని ముందే ఉప్పందినప్పుడు బ్రిటిషు బలగాలు కొంతమంది గ్రంథకర్తలు ఊహించి నట్టు గుడ్డపూగించి చూస్తూ కూర్చోవు. అవి మామూలుకంటే ఎక్కువ ఎలర్టుగా ఉండి బోస్ను తమ పద్ధతిలో రిసీవ్ చేసుకోవటానికి ఒళ్ళంతా కళ్ళు చేసుకుని ఎదురు చూశారనటంలో అనుమానం అక్కర్లేదు. కెప్టెన్ మూసెన్ బెర్గ్ నావికా బృందం చాకచక్యం వల్ల తప్పిన అనేక గండాలు ముఖ్యంగా నేతాజీకి గురిపెట్టినవని ఊహించవచ్చు.

మరి దారి వెంబడి ఇన్ని మారణాస్థలాలను ముందే మొహరించి ఉంచినా, సబైరెన్ కు వెళ్ళే, దానినుంచి పోయే వైరెస్ వర్తమానాలను పొంచి వినగలిగినా బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య మహా సైనిక శక్తి నేతాజీని ఎందుకు మట్టు పెట్టలేకపోయింది? His Majesty's Opponent గ్రంథంలో సుగతా బోస్ చెప్పినట్టు సముద్ర గర్భంలో అతడి ఉనికిని కచ్చితంగా పసికట్టి, గురి చూసి దాడిచేయగల నిఘా, మిలిటరీ వ్యవస్థలు ఆ కాలాన శత్రువుల చేతిలో లేకపోవటమే దీనికి కారణం అనుకోవచ్చు.

అయితే ఆ సంగతి నేతాజీకి కానీ, నావికులకు కానీ తెలియదు. ముప్పులను ఒడుపుగా తప్పించు కుంటూ ముందుకు సాగుతూనే శత్రువులను ముప్పుతిప్పలు పెట్టటానికి వారు చేయాల్సింది వారు

చేశారు. U-120 ని పంపించింది కేవలం నేతాజీని సగం దూరంలో డ్రాప్ చేసి రావటానికే కాదు. దొరికిన శత్రునౌక నల్లా ముంచేసే ద్యూటీ కూడా దానికి పురమాయించారు. అది అంత వసీ చేసింది కూడా. అట్లాంటిక్ మధ్యలో ఇంధనం నింపుకున్న తరువాత మూసెన్ బెర్గ్ వేట మొదలు పెట్టాడు. బ్రెస్ట్ రేవు నుంచి దక్షిణం వెళ్ళవలసి ఉండగా పడమరకు మళ్ళి శత్రువుల సరుకు నావలను గాలిస్తూ బ్రెజిల్ తీరం దాక వెళ్ళాడు. కానీ వేట దొరకలేదు. ఆఫ్రికా తీరం మీదుగా కేవే ఆఫ్ గుడ్ హోప్ కు వెళ్తుండగా మధ్య దారిలో శత్రువుల MV Corbis ఆయిల్ టాంకర్ కనపడింది. దాని బరువు 8 వేల టన్నులు. కొంతదూరం దాన్ని కిందినుంచి వెంబడించిన తరువాత U బోటు ఉపరితలానికి వెళ్లి కార్గో బోటును టార్పెడో చేసింది. బోటు మునిగిపోయింది. ఆయిల్ పొర్లి సముద్రంలో చాలాదూరం విస్తరించింది. అంతలో మంటలు లేచాయి. నల్లటి పొగ ఆకాశాన్ని కమ్మింది. సముద్రం మందే భయానక దృశ్యాన్ని జీవితంలో మొదటిసారి బోస్ చూశాడు. దానికంటే భయంకరమైనది మునగనున్న బోటులోని నల్లజాతివాళ్ళ దుర్గతి. ముందుగా నల్లవాళ్ళ కోసం ఒక మామూలు బల్లకట్టును విసిరేశారు. వాళ్ళు ప్రాణాలు దక్కించు కోవటానికి అబగా దాని మీదికి దూకారు. దాని వెనుక తెల్లతోలు సిబ్బంది కోసం అసలైన లైఫ్ బోటును బయటికి విడిచారు. తెల్లవారు అందులో క్షేమంగా ఎటో చేరతారు. నల్లజనం నడిసంద్రంలో ఎక్కడో గల్లంతవుతారు. జాతి వివక్ష మరి ఇంత క్రూరమా అని నిర్ఘాంతపోయాడు నేతాజీ.

ఇది జరిగిన రెండు రోజులకు ఇంకో వైపు నుంచి ప్రమాదం ముంచుకొచ్చింది. శత్రువుల యుద్ధ నౌకల బారి నుంచి నేర్పుగా తప్పించుకోగలిగిన U బోటు కర్మకారి ఒక మామూలు కార్గో బోటు పాల పడింది. మామూలుగా అయితే జలాంతర్గామికి కార్గోబోటు లోకువే. వాటం చూసి గురిపెట్టి ఇట్టే టార్పెడో చేయగలదు. కానీ ఆ లోపే దానికి చిక్కితే అదే జలాంతర్గామిని నుజ్జు చేయగలదు. అదే జరగబోయి వెంట్రుకవాసిలో ముప్పు తప్పింది. ప్రమాదవశాత్తే, అంచనా తప్పటం వల్లే గాని సబైరెన్ ఉపరితలంపైకి తేలి కార్గోబోటుకు చాలా దగ్గరికి వెళ్ళింది. అది చూసి కెప్టెన్ నావను టక్కున వెనక్కితిప్పి అతివేగంగా జలాంతర్గామి వైపు పుల్ స్పీడులో ఉరికించాడు. ఆ తరువాత ఏమైందో ఆబిడ్ హసన్ మాటల్లో వినండి:

ఇంటర్ కమ్యూనికేషన్ సిస్టంలో కెప్టెన్ "డైవ్ డైవ్" అంటూ కంగారుగా కేకలు పెట్టాడు. కాని పొరపాటున ఉపరితలం పైకి వెళ్ళినప్పుడు ఉన్నప్రళాన కిందికి మునగటం కుదరదు. దానికి కాస్త సమయం వడుతుంది. ఆ లోపే దాన్ని చిదిమెయ్యటానికి కార్గో బోటు పెద్ద చప్పుడుతో

దూసుకొస్తున్నది. నా గుండె ఝల్లుమన్నది. మా పని అవాళిటితో అయిపోయిందనే అనుకున్నాను. నావికులందరూ భయంతో గజగజలాడారు. అంతలో “హసన్! ఇప్పటికీ రెండు సార్లు చెప్పాను. నువ్వు రాసుకోవటం లేదు” అని నేతాజీ మందలించు! అది నేను జర్నల్లో మరచిపోలేను. జర్నల్ క్రూ హడలి పోయారు. కెప్టెన్ హడావిడిగా అరుస్తున్నాడు. అంతటా భయవిహ్వత. ఒక్క నేతాజీ మాత్రమే నిర్వికారంగా ఉండిపోయాడు. అంతా గమనిస్తూనే ఏమీ జరగనట్టు డిక్టేషన్ ఇస్తూ పోయాడు.

మా రోజులు బాగుండి బతికిపోయాం. కార్గో బోటు మా బ్రిడ్జి రైలింగులని రాచుకుంటూ వెళ్ళింది. రివెల్లు బుల్లెట్లూ లేచిపడ్డాయి. సబ్మెరైన్ ను చివరి సెకండులో నావికులు డైవ్ చేయించగలిగారు. మేము 45 డిగ్రీలలో పక్కకి నెట్టివేయబడ్డాము. నెమ్మదిగా స్థిమితపడ్డాం. తరువాత కెప్టెన్ ఇంటర్ కమ్యూనికేషన్ సిస్టంలో మాతో మాట్లాడాడు: “మనం నిజంగా పెద్ద ప్రమాదం నుంచి బయట పడ్డాం. మనది జర్నల్ జాతి. మహా ధైర్యస్థులం అని మనం చెప్పుకుంటాం. కానీ మీలో చాలామంది ఇందాక ఎలా రియాక్ట్ అయ్యారో నేను గమనించాను. ఆపదలో ఎలా ఉండాలి అన్నది ఇక్కడ మనతో పాటు ఉన్న ఇండియన్ లీడర్ మిస్టర్ బోస్ ను చూసి మనం నేర్చుకోవాలి”

[Netaji Subhas Chandra Bose.. From Kabul to Battle of Imphal, H.N.Pandit, pp 159-160]

ఎట్టకేలకు జర్నల్ జలాంతర్గామి కేప్ ఆఫ్ గుడ్ హోప్ ను చుట్టి హిందూ మహా సముద్రంలో క్షేమంగా ప్రవేశించింది. మరి కొన్నాళ్ళలో మడగాస్కార్ కు నైరుతి దిక్కున జపాన్ జలాంతర్గామిని కలుసుకోవలసిన సంకేత స్థలానికి ఏప్రిల్ 26 న చేరుకుంది. బ్రిటిష్ నౌకలు హిందూ మహాసముద్రంలోకి అడుగుపెట్ట కుండా సబ్మెరైన్ బారికేడ్ ను ఏర్పరచమని హిట్లర్ జపాన్ కు సూచించింది ఆ స్థలమే. సాధారణంగా అక్కడ సముద్రం ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. కాని ఇప్పుడు మాత్రం మహా సంక్షుభితంగా ఉంది. వీరు వెళ్ళేసరికే జపాన్ I-29 రకం సబ్మెరైన్ వచ్చి వేచి ఉన్నది. మలయా తీరంలోని పెనాంగ్ రేవులో ఏప్రిల్ 20న బయలుదేరి నిర్ణీత స్థలానికి పదిగంటలముందే అది చేరుకుంది.

నేవిగేషన్ డేటాను ముందే సేకరించినందువల్ల దాన్ని తేలిగ్గానే పోల్చుకున్నారు. ఇందులోంచి అందులోకి ప్రయాణికులను తరలించటం ఎలా అన్నదే సమస్య. సముద్రం చాలా రఫ్గా ఉన్నందువల్ల జలాంతర్గాములు ఒకదానికి దగ్గరగా ఇంకొకటి వెళ్ళితే అలల వేగానికి పరస్పరం ఢీకొనే ప్రమాదం ఉంది. ఒకరికొకరు రేడియో మెసేజీలూ పంపుకోలేరు. వాటిని బట్టి శత్రు విమానాలు ఎక్కడ వస్తాయోనని భయం.

కనుచూపు దూరంలో రెండు సబ్మెరైన్లూ చాలా సేపు మెల్లిగా కదులుతూ చాలాసేపు వేచి ఉన్నాయి. సముద్రం ఎంతకీ శాంతించలేదు. త్వరలో నెమ్మదిస్తుందన్న ఆశా అగుపించలేదు. ఇంకా ఎక్కువకాలం అలాగే సమయం వృథా అయితే తిరుగు ప్రయాణానికి ఇంధనం తక్కువ పడవచ్చన్న భయమూ జర్నల్ ను పట్టుకుంది.

అలా రెండు రోజులు గడిచాక కెప్టెన్ మూసెన్ బెర్గ్ తెగించి ఒక సాహసం తలపెట్టాడు. 27వ తేదీ సాయంత్రం జర్నల్ బోటు నుంచి ఒక ఆఫీసరు, ఒక సిగ్నల్ మాన్ సముద్రంలో ఈడుకుంటూ జపాన్ బోటును చేరారు. ఆరాత్రి అక్కడే గడిపారు. జపనీస్ భాష రాదు కనుక పరిస్థితిని సైగలతో వివరించారు. నేతాజీని స్వాగతించటానికి ప్రత్యేకంగా వచ్చిన జపాన్ నౌకా దళ ఉన్నతాధికారి కమాండర్ తెరావోక అర్థం చేసుకుని మర్నాడు ఉదయం ఒక రబ్బరు తెప్పను, ఒకకొసను తమ నావకు గట్టిగా కట్టిన పెద్ద తాడును జార విడిచాడు. జర్నల్ ను ఆ తెప్పలో తమ బోటుకు తిరిగివెళ్ళి తాడు రెండో కొసను దానికి గట్టిగా కట్టారు. వాళ్ళు దిగిన తెప్పలోకి నేతాజీ, హసన్ లు ప్రాణాలకు తెగించి ప్రవేశించారు. సముద్రపు అలలు మహా ఉధృతంగా తెప్పను ఈడ్చి కొట్టసాగాయి. ఏ మాత్రం జారిపోయినా సముద్రంలో ఆనవాలు మిగలకుండా

కొట్టుకుపోతారు. పైగా అది షార్క్ చేపలు తెగ తిరుగుతుండే మడగాస్కార్ సముద్రప్రాంతం. జర్నల్ నావికులు తుపాకులు పేల్చి, చప్పుళ్ళు చేసి సొరచేపలను అటువెళ్ళ నీయరాదని ప్రయత్నించారు. కాని అవి మనిషి వాసన పట్టినట్టు ఎంతకీ ఆ చుట్టే తిరగ సాగాయి. అది మహా అనుభవ శాలురైన నావికలకే గుండె గతుక్కుమనే వరిస్థితి. నడిసంద్రంలో తెప్ప మీద పోవటం నేతాజీకి, హసన్ కు అదే మొదలు. అయినా మొండి ధైర్యంతో ప్రాణాలు చిక్కబట్టుకుని తాడును గట్టిగా పట్టుకుని, ప్రమాదకరంగా అన్ని వైపులా ఊగిసలాడే తెప్పకు అంటిపెట్టుకుని ఎలాగో ప్రాణాలతో ఆ కొసకు చేరుకున్నారు. సురక్షితంగా జపాన్ జలాంతర్గామిలోకి అడుగుపెట్టారు.

అది నౌకా చరిత్రలోనే కనీ వినీ ఎరుగని అద్భుతం. భీకర యుద్ధం సాగుతున్న కాలంలో జలాంతర్గామి నుంచి జలాంతర్గామిలోకి మహా సముద్ర మధ్యాన సివిలియన్లను తరలించటం ప్రపంచ చరిత్రలో చిరస్థాయిగా నిలిచే మహా సాహసం. దేశం కోసం మన స్వాతంత్ర్యం కోసం మన మహా

నాయకుడు చేసిన ఆ అపురూప విన్యాసాన్ని వింటేనే ఒళ్ళు జలదరిస్తుంది. కళ్ళు చెమర్చుతాయి. కాని ఈ పరమాద్భుత సాహసకృత్యం ఈ తరంలో ఎందరికీ తెలుసు?

మలి ఘట్టంలో ప్రయాణం సాఫీగా సాగింది. కమాండర్ తెరావోక I-29 లోకి నేతాజీని సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. సరిగ్గా అదే రోజు జపాన్ చక్రవర్తి హిరోహిటో జన్మదినం కూడా. దానికి, నేతాజీ విజయయాత్రకూ గౌరవార్థంగా మాంచి మసాలా కూరతో వేడివేడిగా భోజనం పెట్టారు. చాలా కాలం తరవాత తూర్పు తిండి దొరకటంతో నేతాజీకి ఇంటికి తిరిగొచ్చిన ఫీలింగు కలిగింది. జర్నల్ దానికంటే జపాన్ జలాంతర్గామి పెద్దది. సౌకర్యాలూ మెరుగ్. తరావోకే తన కాబినీ ఖాళీ చేసి నేతాజీకి ఇచ్చాడు. దాంతో తుది మజిలీ హాయిగా గడిచింది. రోజుకు నాలుగుసార్లు జపనీయులు ఆరార తినిపించిన తిండిని

సుష్టుగా మెక్కుటం ఒక్కటే కాస్త వెక్కుపడేదల్లా !

మొదట అనుకున్న ప్రకారం పెనాంగ్ లో బయలుదేరిన సబ్మెరైన్ మళ్ళీ అక్కడికే తిరిగిరావాలి. అయితే మామూలుగా గస్తీ కి వెళ్ళే జలాంతర్గామికి కెప్టెన్ గా తెరావోక అంతటి నౌకాదళ ఉన్నతాధికారి వెళ్ళటం రేవులో స్థానికులు గమనించి చెవులు కొరుక్కున్నారు. వెళ్తూ వెళ్తూ భారతీయులు ఇష్టపడే కూరగాయలను సబ్మెరైన్ వంటవాళ్ళు కొనుక్కు వెళ్ళారు. అది చూసి వస్తాడు వస్తాడు అని ఎప్పటి నుంచో వినవస్తున్న నేతాజీ బోస్ ను వెంటబెట్టుకు రావటానికి వీరు వెళ్ళారా అనీ ఊహాగానాలు సాగాయట. ఇది తెలిశాక ఎందుకైనా మంచిదని తిరుగు ప్రయాణంలో రూటు మార్చారు. పెనాంగ్ లో కాక సుమత్రాకు ఉత్తరాన వినీరేసినట్టు ఉండే సబాంగ్ లో దిగమని మధ్యదారిలో ఉండగా ఆదేశాలు వెళ్ళాయి. కీల్ లో జలాంతర్గామి ఎక్కి దాదాపు మూడు నెలలు కావస్తుండగా 1943 మే 6న నేతాజీ సుభాష్ చంద్ర బోస్ సబాంగ్ రేవులో దిగి మళ్ళీ ఆసియాలో అడుగుపెట్టాడు.

మిగతా వచ్చేవారం..

భారతీయతలో గురువుకి గొప్ప స్థానం ఇచ్చారు. బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరుల స్వరూపంగా గురువును కొలుస్తారు. వేల సంవత్సరాల క్రితమే కృష్ణద్వైపాయనుడు లేదా వేదవ్యాసుడు వేదరాశిని విభజించి నాలుగు వేదాలను, అష్టాదశ పురాణాలను, మహాభారతాన్ని, భాగవతాన్ని మనకు అందించాడు. వేదవ్యాసుని జన్మదినాన్ని గురు పూర్ణిమగా నిర్వహించడం మన సమాజంలో భాగమైంది. ఒక వ్యక్తి ఎటువంటి పరిస్థితులలోనైనా గురువు అనుగ్రహం కారణంగానే సుఖాలను గానీ, శాంతిని గానీ పొందుతుంటాడు.

ఎవరు గురువు? ఏది

దేశానికి ఎలాంటి జెండా ఉండాలన్న చర్చ వచ్చినప్పుడు భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ 1931లో పతాక రూపకల్పనకు సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. అందులో సర్దార్ పటేల్, నెహ్రూ, మౌలానా వంటి నాయకులు ఉన్నారు. ఈ సంఘం దీర్ఘచతురస్రాకారంగా ఉండి, ఒకే రంగుతో కాషాయధ్వజాన్ని, దానిలో నీలి రంగు చరఖా గుర్తుతో జాతీయ జెండాను సూచించింది. ఆ సంఘంలో ఆర్ఎస్ఎస్ వారు లేరు. కాబట్టి అది ఆర్ఎస్ఎస్ ధ్వజం కాదు.

కాషాయ ధ్వజం మన చరిత్ర, మన పరంపరకు గుర్తు. సిక్కుల పదవ గురువు గురు గోవిందసింహ గురుగ్రంథ సాహెబ్ న రచిస్తూ 'గురుగ్రంథ సాహెబ్' తన తదనంతరం గురువు అని నిర్ణయించారు. కారణం గురుగ్రంథ సాహెబ్లో భారత పరంపరలోని గొప్పతనం ఉంది. అంటే తన తదనంతరం వ్యక్తి గురువుగా ఉండరు అని నిర్దేశించారు. ఈ రోజు ప్రపంచం నలుమూలల ఉన్న లక్షలాది సిక్కులకు గురువాణి రూపంలో ఆ గ్రంథం మార్గదర్శనం చేస్తున్నది. ఇది తత్పరూపమేగాని వ్యక్తికాదు. అలాగే ఏకలవ్యుని ఉదాహరణ. నేరుగా కాకుండా గురువు బొమ్మ పెట్టుకొని విలువిద్య అభ్యసించాడు. కనుక శ్రద్ధ ఉన్నప్పుడు గురువు మార్గదర్శనం తప్పక లభిస్తుంది. రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘాన్ని ప్రారంభించాక డాక్టర్ మన సంస్కృతికి ప్రతీక, త్యాగానికి గుర్తుగా, వేల సంవత్సరాల చరిత్రకు

సాక్షిభూతంగా నిలిచిన కాషాయధ్వజాన్ని మనకు గురువుగా అందించారు.

ఆ రోజుల్లో (1927 సంవత్సరంలో) డాక్టర్ స్వయంగా తనే గురువుని అని ప్రకటించుకొని ఉంటే వ్యతిరేకించేవారు ఎవరూ లేరు. కానీ డాక్టర్ అలా చెప్పుకోలేదు. 'సమాజంలో ఒక సంఘటన' కాకుండా, సమాజం మొత్తాన్ని సంఘటితం చేయడానికి ఆవిర్భవించినది సంఘం. సంఘం ఒక ఉదాత్త శాశ్వత లక్ష్యం కోసం పనిచేస్తుంది. అందుకే ఈ సమాజం మొత్తానికి మార్గదర్శనం చేయగల భగవాన్ ధ్వజాన్ని డాక్టర్ సంఘానికి గురువుగా అందించారు.

సమర్థులంటే.... ఎందుకు?

దధీచి మహర్షి తన తపోశక్తితో దేహాన్ని చాలించి వృత్తాసుర సంహారం కోసం దేవతల సేనా నాయకుడైన దేవేంద్రుడికి తన వెన్నెముకని సమర్పించాడు. ఆ వెన్నెముకను వజ్రాయుధంగా మలచిన దేవేంద్రుడు రాక్షస సంహారం పూర్తి చేశాడు. ధర్మ సంరక్షణకు ప్రాణాలర్పించిన దధీచి మనకి ఆదర్శప్రాయుడు.

లక్ష్మీదేవి విష్ణుమూర్తి వక్షస్థలంపై కొలువై ఉంటుందని పురాణాలు చెబుతాయి. శరీరానికి కావలసిన రక్తం హృదయం ద్వారానే సరఫరా అవుతుంది. ప్రతిరోజు కూడా ఇంత రక్తం అన్ని అవయవాలకు అందజేస్తున్నాను, కొద్దిసేపు నావద్ద ఉంచుకోవాలని హృదయమనుకుంటే ఏమవుతుంది? కానీ హృదయం అలా అనుకోదు. కొద్దిసేపు కూడా తన వద్ద రక్తాన్ని ఉంచుకోకుండా కొట్టుకుంటున్నంత కాలం అదే వేగంతో ప్రతి అవయవానికి అందిస్తూ ఉంటుంది. ప్రతీ అవయవం పనిచేయడానికి,

హృదయం పని చేయడానికి కూడా రక్తం అవసరం.

తనకి ఎంత కావాలో అంతే ఉంచుకుని మిగిలిన మొత్తాన్ని గుండె శరీరానికి పంపినట్లు మనం ఉండాలి. సంపాదించాలి. గౌరవంగా బ్రతకడానికి కావలసినంత ఉంచుకొని మిగిలింది సమాజానికి, ధర్మ కార్యాలకు అందించాలి. అందుకే లక్ష్మీదేవి విష్ణుమూర్తి వక్షస్థలవాసిని అయింది. త్యాగంతోనే అమృతత్వం.

'స ప్రజయా, స కర్మణా, స ధనేన

త్యాగేనైకే అమృతత్వ మనశః'

అని కైవల్యోపనిషత్తులో పేర్కొన్నారు. చేస్తున్న పనుల (కర్మల) వల్లగానీ, సంతానం వల్లగానీ, ధనం వల్లగానీ అమరత్వం లభించదు. కేవలం త్యాగం వల్లనే సిద్ధిస్తుందని అర్థం. ఇది హైందవ సిద్ధాంతం. 'పరోపకారార్థమిదం శరీరం' అనే జీవిత పరమార్థం భారతీయ సంస్కృతికి, త్యాగభావనకు అద్దం పడుతుంది. విశ్వగురు స్థానం పొందే క్షమత ఈ మట్టికి ఉంది. అయితే ఆచరించే వారిని తయారు చేయాలి. పరాక్రమంతో, త్యాగబుద్ధితో ఇది సాధ్యం. పరాక్రమం ఎందుకు? ధర్మస్థాపనకు! త్యాగం ఎందుకు? ఇది నాది కాదని భావన కలిగించేందుకు. మానవులుగా జన్మించిన ప్రతి ఒక్కరికి జీవిత లక్ష్యం ఇది. ఇతర జీవరాసులకు మనుషులకు తేడా ఇదే. లఘు అంటే చిన్నది. గురు అంటే పెద్దది. సెంటర్ ఆఫ్ గ్రావిటీని గురుత్వాకర్షణ శక్తి అంటారు. అలాంటి సెంటర్ ఆఫ్ గ్రావిటీని భారత్ పునఃస్థాపన చేయాలి.

ధర్మమే ఆధారంగా ఉన్న మన దేశంలో ఈ త్యాగ భావన కుటుంబం నుండే వికసించింది. కుటుంబ పెద్ద తనకన్నా కుటుంబంలోని అందరి అవసరాలు తీర్చడానికి ప్రాధాన్యమిస్తాడు. ఇదే సమాజానికి వర్తింపచేయడం మనకు అలవాటయింది. సమాజ పరమేశ్వరుని ముందర నేను చిన్న వాడిని. సమాజమనే విరాట్ పురుషునిలో నేనొక అవయవ స్వరూపాన్ని. కనుక మనల్ని పోషిస్తున్న

సమాజం ముందు నా అవసరాలు చిన్నవి, సమాజం అవసరాలు పెద్దవి అని సమర్పణ గావించాలి. అందువల్ల అహంకార విముక్తి అవుతుంది.

జీవనేయావదా దానం - స్యాత్ ప్రదానం తతోధికం ఇత్యేకం ప్రార్థనా స్మృతం - భగవన్ పరిపూర్ణతే.

సమాజం శాశ్వతం. నేను అశాశ్వతం. కనుక నేను పొందిన దానికన్నా అధికంగా సమాజానికి తిరిగి ఇవ్వాలి. 'ఓ భగవంతుడా! నా ఈ ప్రార్థనను మన్నింపుము' అనేది అనాది కాలంగా మన ప్రార్థన. ప్రపంచంలోని ఇతర దేశాలు, ఇతర సిద్ధాంతాలు

సంఘం - సమర్పణ

సంఘ ఆరు ఉత్సవాల్లో ఒకటి గురుపూజ. ఆషాఢ పౌర్ణమికి చేస్తాం. సంఘం నాది, సంఘం మనది అనే భావనతో ప్రతి ఒక్కరు కూడా ఆ రోజు స్వయంగా ఉత్సవంలో పాల్గొని ధ్వజానికి ప్రణామం చేసి, పూజ చేసి సమర్పణ చేస్తారు. ఇది విరాళం కాదు. నిధి సేకరణ కార్యక్రమం కాదు. మెంబర్ షిప్ కాదు. భక్తిశ్రద్ధలతో సమాజానికి సమర్పించుకునే సమర్పణ ఇది. సంఘం తన కోసం ఏ రోజూ విరాళాలు సేకరించలేదు, సేకరించదు. సేవా కార్యక్రమాల కోసం, సేవా ప్రకల్పాల కోసం, విద్యా సంస్థల నిర్వహణ కోసం ప్రజలే విరాళాలు ఇచ్చి భాగస్వాములై నిర్వహించే విధంగా సంఘం ప్రోత్సహిస్తుంది.

స్వయం సమృద్ధి సాధించే దిశలోనే డాక్టర్ల సంఘాన్ని గురించి ఆలోచన చేశారు. సంఘం కోసం సమయం ఇచ్చే ప్రతివ్యక్తి కూడా ఈ పని నాది అనే భావనతోనే సమర్పణ చేస్తాడు. గురుదక్షిణ ఇచ్చేటప్పుడు తమ పేరు, ప్రచారం, పుణ్యం ఏమీ ఆశించకుండా సమర్పణ చేస్తున్నారు. కాబట్టి సంఘంలో గురుదక్షిణ భక్తి శ్రద్ధలతో, సమర్పణ భావంతో చేస్తాం. ఎక్కడ ఉన్నా గురుదక్షిణ నా బాధ్యత అనే భావంతో స్వయంగా వెళ్లి వినప్ర భావంతో భగవాధ్వజం ముందు సమర్పణ చేస్తాం.

సంఘం కోసం ప్రతిరోజూ ఒక గంట సమయం ఇవ్వాలి. అదేవిధంగా మన సంపాదనలో కొంత శాతాన్ని సంఘానికి ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తాం. ఒక దేవాలయానికి ఒక పాఠశాలకు ఒక ఆసుపత్రికి డబ్బులు ఇవ్వవచ్చు. అయితే ఎంతటి భవంతి కట్టినా, దానిని నిర్వహించే చక్కటి వ్యక్తి లేనప్పుడు అది వృధా. అలాంటి సమాజ హితాన్ని ఆలోచన చేసి సమాజ కార్యాన్ని స్వతః కార్యంగా భావించి పని చేసే లక్షలాది

స్వయం సమృద్ధి సాధించే దిశలోనే డాక్టర్ల సంఘాన్ని గురించి ఆలోచన చేశారు. సంఘం కోసం సమయం ఇచ్చే ప్రతివ్యక్తి కూడా ఈ పని నాది అనే భావనతోనే సమర్పణ చేస్తాడు. గురుదక్షిణ ఇచ్చేటప్పుడు తమ పేరు, ప్రచారం, పుణ్యం ఏమీ ఆశించకుండా సమర్పణ చేస్తున్నారు. కాబట్టి సంఘంలో గురుదక్షిణ భక్తి శ్రద్ధలతో, సమర్పణ భావంతో చేస్తాం. ఎక్కడ ఉన్నా గురుదక్షిణ నా బాధ్యత అనే భావంతో స్వయంగా వెళ్లి వినప్ర భావంతో భగవాధ్వజం ముందు సమర్పణ చేస్తాం.

మంది స్వయంసేవకులను తయారుచేసే రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ శాఖ చాలా కీలకమైనటువంటిది, ముఖ్యమైనది.

సంఘం వ్యక్తి కేంద్రం కాదు. వ్యక్తి ఆధారం. డాక్టర్ల స్వర్ణస్తులైనప్పుడు 'ఆర్ఎస్ఎస్ ఈస్ ద షాడో ఆఫ్ డాక్టర్ హెడ్వార్' అని బయటి వారు అనుకున్నారు. అంటే డాక్టర్ల తర్వాత సంఘం కనుమరగవుతుందని భావించారు. డాక్టర్ల గొప్పదనం ఏమిటంటే సంఘాన్ని వారి నీడగా వారు పెంచలేదు.

రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘం స్థాపన జరిగిన 95 సంవత్సరాల కాలంలో సంఘం మూడు నిషేధాలను ఎదుర్కొని వాటిని నుండి బయటికి వచ్చిన తర్వాత కూడా పెరుగుతూనే ఉంది. ఆరుగురు సర్ సంఘచాలకులు మారిన తర్వాత కూడా సంఘం ఒక్కటిగానే ఉంటూ, పెరుగుతూనే ఉంది. సంఘం నాది అని భావించి సంఘం కోరిన విధంగా జీవించే కోట్లాది కుటుంబాలు వారి హృదయాలలో సంఘం పట్ల వారికి ఉన్న అచంచల విశ్వాసం భక్తి శ్రద్ధలే దీనికి ఆధారం.

సమాజ సంఘటనా కార్యం అన్నిటికంటే శ్రేష్ఠమైనది. కాబట్టి దానిని సాధించడంలో 95 సంవత్సరాలుగా సాధన చేస్తున్న సంస్థలో ఒక బాధ్యత తీసుకోవాలి. దానికి తగినట్టుగా పనిచేసి 'రాబోయే కొద్ది సంవత్సరాలలో భారత దేశాన్ని విశ్వగురు స్థానంలోకి తీసుకెళ్లడంలో నా జీవితాన్ని కూడా భాగస్వామ్యం చేస్తాను' అని సంకల్పించుకోవడం నేటి ఆవశ్యకత.

వ్యాసకర్త : ఆర్ఎస్ఎస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంత ప్రచారక్

సమర్పణ?

ఎలా బతకాలో నేర్పితే హిందుత్వం మాత్రం ఎందుకు బతకాలో నేర్పింది.

రాజస్థాన్ కు చెందిన బామాషా అనే వ్యాపారి దేశదేశాలు తిరిగి వ్యాపారం చేసి పెద్ద మొత్తంలో ధనాన్ని సంపాదించాడు. తిరిగి వచ్చాక దేశంలో అక్బర్ అరాచకాలతో హిందువులు పడుతున్న కష్టాలను గమనించి అక్బర్ కి వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్న రాణా ప్రతాప్ వద్దకు వెళ్లి తాను సంపాదించిన మొత్తం సమర్పించాడు. సుమారు 450 సంవత్సరాల తర్వాత కూడా బామాషాను 'తాను సంపాదించినందుకు కాదు, సంపాదించినది ఉన్నత లక్ష్యం కోసం సమర్పించినందుకు' ఈ సమాజం గుర్తుంచుకుంటుంది.

సమాజానికి మహిళల సాధికారత చాలా ముఖ్యం. మహిళా సాధికారత కోసం 2014లో రాజస్థాన్ ప్రభుత్వం బామాషా యోజన ప్రారంభించింది.

2

‘నీ దృష్టిలో స్వేచ్ఛకి నువ్విచ్చుకుంటున్న అర్థం నాకు తెలీదు. కానీ, నీ మాటకీ నేనేనాడు అడ్డు చెప్పలేదు. నేనే కాదు అమ్మ, ఇంట్లో వాళ్లెవరూ నీకు ఆంక్షలు పెట్టలేదు. అసలు నువ్వు వచ్చి ఎన్నోరోజులు కూడా కాలేదు. ఈ కాస్త సమయంలోనే నువ్వు మా ఇంటిమీద ఇంత వ్యతిరేకత పెంచుకున్నావంటే నాకేం అనాలో తెలీడం లేదు, ఈ రోజున నీ స్వేచ్ఛని లాగేసుకున్నామని నీకనిపిస్తే మమ్మల్ని క్షమించు. ఈ ఇంట్లో అందరూ నిన్ను ప్రేమించారు, కాబట్టి నిన్ను కట్టిపడేయాలని అనుకోవడం లేదు. నీకు ఎంతో స్వేచ్ఛని ఇచ్చారు. ఆ స్వేచ్ఛతోనే నీ అంతట నువ్వు వెళ్లిపోదామని అనుకుంటున్నావు.’

సుధీర ఏం మాట్లాడలేదు.

‘నిజమే. నీ వాదనని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ముందు అనుకున్న ప్రకారం పెళ్లైన నాలుగు రోజులకే మనం అమెరికా వెళ్లాల్సిన వాళ్లమే. టిక్కెట్లు కూడా ఉన్నాయి. కానీ ఎందుకు వెళ్లలేకపోయామో నీకు తెలుసు. ఇది కావాలని చేసినది కాదు. పరిస్థితులు అలా వచ్చాయి. నేనన్నది నిలబెట్టుకోలేకపోయాను. అయితే మోసం కాదు, జరుగుతున్న దాంట్లో నా ప్రమేయం ఏం లేదు.’

‘ఇప్పుడవన్నీ ఎందుకు? నేనేం అనలేదు కదా’
విక్రాంత్ వినిపించుకోలేదు.

‘నువ్వు అనలేదు కానీ, నీ మనసులో ఇదే ఉంది. నా వర్షన్ కూడా నువ్వు వినాలి. ఢిల్లీ లాంటి సిటీలో పెరిగిన నిన్ను తీసుకొచ్చి, లంకంత ఇంట్లో ఊరికి దూరంగా, ఓ విధంగా పల్లెటూరులో ఉంచాం. అది తాత్కాలికం అని అందరం అనుకున్నాం. కానీ అది ఎప్పటికీ అయిపోయే పరిస్థితి వస్తుందని ఎవరం కూడా అనుకోలేదు. అందరూ మనం అమెరికా వెళ్తున్నామనే అనుకున్నారు. కాని వెళ్లడం లేదు. జరిగిందేంటో నీకు తెలుసు. ఇందులో మోసం ఏం లేదు. కానీ నువ్వు ఆ మాట పదే పదే వాడుతూ స్వేచ్ఛ, హక్కులు అంటూంటే చాలా బాధ

అనిపిస్తోంది.

నువ్వు హక్కుల గురించి మాట్లాడితే, నేను నా దృఢత గురించి మాట్లాడాల్సి వస్తుంది. మా అమ్మకి ఎంత గౌరవం ఇచ్చానో, నీకు కూడా అంతే ఇచ్చాను. కానీ నిన్ను తీసుకొచ్చి పంజరంలో ఉంచామని అనుకోలేదు. ఈ కొద్ది రోజులకే అంత పెద్ద మాట వాడావు. పంజరం అని అన్నావు. నేను బాధపడతానని నీకనిపించకపోవడం కష్టంగా ఉంది. నువ్వు అంతా అర్థం చేసుకుంటున్నావని అనుకున్నాను.

ఇప్పుడు నువ్వు వెళ్లి, మళ్లీ వస్తావని నాకు నమ్మకం లేదు. అందుకే నేను నీతో రావడం లేదు. వచ్చి, నా విలువని నేను పోగొట్టుకోదల్చుకోలేదు. నీకిష్టమై నువ్వెళ్తున్నావు. నీ కిష్టమైనప్పుడు రావచ్చు. అసలు రాకూడదని అనుకుంటే..’ ఆగిపోయాడు. గొంతు గాఢదికం అయింది. అది సుధీర గమనించింది. కదిలిపోయింది.

‘నువ్వు ఏ రోజున కూడా గొడవ పెట్టలేదు. నా మాట కాదనలేదు. పరిస్థితులు నన్ను ఈ ఊరు నుంచి కదలనీయలేదు.’

ఇది రెండురోజుల క్రితం వారి మధ్య జరిగిన సంభాషణ. ఇద్దరికీ ఆనాటి సంభాషణ గుర్తుంది. ఈ క్షణాన గుర్తొచ్చింది.

అంతలో సీతారాం కారు డిక్కిలోంచి పెట్టెల్ని తీసుకొచ్చి కింద పెట్టాడు.

‘నేను అమ్మగార్ని అంతవరకూ దింపి వస్తాను. నువ్వు పార్కింగ్ లాట్లో ఉండు. నేనే అక్కడికి వస్తాను.’

వాడు తల ఊపి కారు వైపు కదిలాడు.

విక్రాంత్ పెట్టెని, బ్యాగ్ని ట్రాలీలో పెట్టి

ముందుకు వెళ్లి గేటు దగ్గర నుంచున్నాడు. సుధీర మౌనంగా ఆ పక్కనే నుంచుంది.

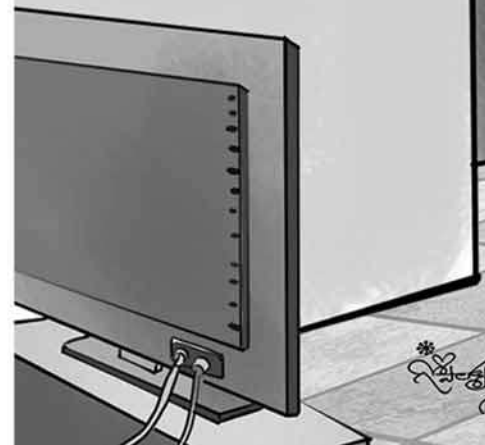
‘నీ ఐడీ, టిక్కెట్లు ఓసారి చూసుకో’ వెంటనే చేతికున్న బ్యాగ్ తెరిచి చూసుకుంది.

‘తొందరలోనే వస్తావని అనుకుంటున్నాను. రాలేకపోతే ఇంట్లో ఏం సమాధానం ఇవ్వాలో, ఎలా ఇస్తే ఇంట్లో వాళ్లని కన్ఫిస్ చేయ్యగలమో మనం ఇద్దరం కలిసి ఆలోచించుకోవాలి..’ అంటూ వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా గబగబా వెళ్లిపోయాడు.

విక్రాంత్ వెళ్లిన వైపు ఒక క్షణం చూసి మెల్లిగా నిట్టూర్చింది.

పెళ్లి, అమెరికా జీవితం గురించి ఎంతో ఊహించు కుంది. ఆ ఊహల్ని విక్రాంత్, ఆ ఇంట్లో వాళ్లు చెరిపేసారు. అమెరికా గురించి ఎన్నో కలలు కంది. అన్నీ చెరిగి పోయాయి. కాదు, చెరిగిపోయేలా చేసారు. అందుకే ఆ ఇంటినుంచి వెళ్లిపోవాలని అనుకుంది. అలాంటప్పుడు ఆ ఇంట్లోంచి బయటికి వచ్చేయడం తప్పు కాదు. అసలు తన జీవితం అనుకున్నట్లుగా ఎందుకు జరగలేదు? ఎందుకవడం లేదు. ఎందుకిలా జరుగుతోంది? ఎంతలో ఎంత మార్పు! పెళ్లి తరువాత జీవితం ఊహించుకున్నట్లు జరగడం లేదని, విక్రాంత్ ఇంట్లో వాళ్లు ఆమెను అవమానించారని, ఏదో జరిగిపోయిందని ఇప్పుడు ఢిల్లీ వెళ్తోంది.

ఈ వెళ్లడంలో సంతోషం లేదు. మనసులో ఎక్కడో ఏదో చెప్పలేని భావం. అది తప్పు చేస్తున్నానన్న భావమా! వివాహ బంధాన్ని తెంపుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నందుకా! ఆ బంధం తెగిపోయాకా జీవితం ఎలా ఉంటుందో తెలీదు. అంతదూరం ఆలోచించలేదు.

గంటి భానుమతి

అసలు పరిస్థితి ఇంతవరకు ఎందుకొచ్చింది? కారణం ఎవరు? విక్రాంత్ కాదా! విక్రాంతే. ఏమాత్రం సందేహం లేదు. పెళ్లికి ముందు అమెరికా అన్నాడు. పెళ్లైన వెంటనే అమెరికా వెళ్లడం లేదన్నాడు. ఇది మోసం కాదా? ఏదైనా భరించవచ్చు కానీ మోసాన్ని భరించడం కష్టం. అందుకని, ఈ పరిస్థితికి కారణం తను కాదు, విక్రాంత్. అందుకే అందుకే వెళ్లిపోతున్నానని మనసులో ఎంత అనుకున్నా సమాధానపడలేకపోతోంది. తన ఆలోచనల్లో పరిపక్వత లేదా, చిన్నపిల్లలా ప్రవర్తిస్తోందా, తన ఆలోచనలు సరైన దిశలో వెళ్తున్నాయా, తనకి ఎవరు సరైన పరిష్కారం చెప్తారు?

ట్రాలీ తోసుకుంటూ లోపలికి వెళ్లింది. లోపల అంతా, అటూ ఇటూ హడావుడిగా తిరుగుతున్న మనుషులతో అంతా పెళ్లివారి హాలులా ఉంది. తను వెళ్తున్న ఏర్లైన్స్ కౌంటర్ దగ్గర ఎవరూ లేరు. అటూ ఇటూ చూసి ఖాళీగా ఉన్న కుర్చీ కనిపిస్తే ట్రాలీని పక్కకి జరిపి కుర్చీలో కూచుంది. అంతా పరికించి చూసింది. ఎక్కువ మంది యువతీ యువకులే కనిపించారు. కొంతమంది అయితే అప్పుడే నిద్ర లేచి వచ్చినట్లుగా, నిద్ర మొహాలతో, మరికొందరు బర్బుడాలతో ఉన్నారు. చాలా మంది ఆడవాళ్లు కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఏదో తింటూ, తాగుతున్నారు. సుధీరకి ఏం తాగాలనిపించలేదు.

నాలుగు నెలల క్రితం వరకూ విక్రాంత్ అంటే ఎవరో తెలీదు. అతనితో పెళ్లి నిర్ణయించారు. పెళ్లి అన్నారు. ఆ తరువాత అమెరికా అన్నారు. అందరికీ చెప్పుకున్నది. అందరూ అసూయపడ్డారు. పెళ్లి జరిగింది. కానీ అమెరికా వెళ్లేలేదు. ఇప్పుడు అది అవమానంగా అనిపిస్తోంది. ఈ

అవమానం తనకి మాత్రమే అర్థం అవుతుంది. ఇతరులకు అర్థం కాదు. పైగా విన్న వాళ్లకి సిల్లీగా అనిపించవచ్చు. కానీ ఇది తన జీవితం.

‘జీవితంలో ఏది ఎప్పుడు కావాలో అప్పుడు తప్పకుండా వస్తుంది. ఎంతకాలం నీతో ఉండాలో అంతకాలం మాత్రమే ఉంటుంది. ఏది ఎప్పుడు వదిలి పోవాలో అప్పుడే పోతుంది. దేన్నీ ఆపలేవు. నీ చేతిలో ఉన్నది ఒక్కటే. ఉన్నంత వరకూ నీతో ఉన్న వాటి విలువ తెలుసుకుని జీవించడమే.’ ఇవి మామ్మ గారు అన్న మాటలు. ఆమె ఉండి ఉంటే ఈ రోజున ఈ పరిస్థితి వచ్చేది కాదు.

ఈ కాస్త సమయంలోనే ఎన్ని మార్పులు. ఊహించని మార్పు. పెళ్లి జరిగింది. ఎన్నో రోజులు కూడా కాకుండానే విడిపోవడానికి తయారయింది.

కళ్లు మూసుకుంది.

‘సారీ సుధీరా, నన్ను క్షమించు. మనం అనుకున్నట్లుగా వెంటనే అమెరికా వెళ్లడం లేదు. నాన్నగారు పడిపోయారు. హైద్రాబాద్ తీసుకొచ్చాం. ప్రస్తుతం మంచం మీద ఉన్నారు, చూస్తున్నావుగా ఇంటి పరిస్థితి. కొన్ని రోజులు ఆగుదాం. పనివాళ్లు సరిగాలేరు. ఇంటికి ఫోన్ చేసి ఎవరైనా అటెండర్ని పంపించమన్నాను. వాళ్లు ఇద్దర్ని పంపిస్తారు. ఒకరు రాత్రి, మరొకరు పగలు. అమ్మకి ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటుంది. మామ్మ పోవడంతో అమ్మ ఒక్కటి అయిపోయింది. అందుకే కొన్నిరోజులు మన ప్రయాణాన్ని వాయిదా వేస్తున్నాను. అయినా సరే

ఈ నెలాఖరుకి బ్లాక్ చేస్తాను. ఆ తరువాత ఏ రోజుకి టికెట్ దొరికితే ఆ రోజు ఢిల్లీ నుంచి వెళ్తాం. మీ పేరెంట్స్ని కూడా చూసినట్లుంటుంది.’ అని అన్నాడు.

కానీ అది కూడా జరగలేదు. ఇక చాయిస్ లేకుండా పోయింది. ఆలోచించుకోవాల్సిన అవసరం కూడా లేకపోయింది. అన్నీ అలా అలా గబగబా జరిగిపోయాయి. ఆ మార్పులకి కోపం వచ్చింది. కానీ దాన్ని ఎవరి మీద చూపించగలదు?

ఆ ఇంట్లో వాళ్లని వరోక్షంగా కూడా అనలేకపోయింది. కారణం ఆ ఇంటి వాతావరణం, ఆ ఇంట్లోని మనుషులు, వాళ్ల ఆప్యాయతలు, ప్రేమలు. అందులో ఎక్కడా కవటం లేదు. ఎంతో సహజంగా మరో మనిషిని, ఆ ఇంటికి వచ్చిన కొత్త కోడలిని గౌరవంగా, మర్యాదగా, అభిమానంగా చూస్తూంటే ఏమీ అనలేకపోయింది. ఇప్పుడు, అక్కడి నుంచి బయట పడడానికి కారణం దొరికింది. స్నేహితురాలి పెళ్లి. వారం రోజుల ముందే వెళ్తోంది. పెళ్లి తరువాత మరో వారం రోజులు ఉంటుంది.

ఆ తరువాత. ఏం చెయ్యాల్సి? ఢిల్లీలో ఉండిపోతే! ఉండచ్చు. అయినా ఎన్ని రోజులని ఉండగలదు? ఉన్నా అమ్మా వాళ్లకి ఏం చెప్పాలి?

విక్రాంత్ని చూసిన రోజు గుర్తొచ్చింది. విక్రాంత్తో పరిచయం సుధాకర్ అంకుల్ వాళ్ల ఇంట్లో జరిగింది.

ఆ రోజునే విక్రాంత్ని మొదటిసారి చూసింది.

రోజూ ఏడు గంటలయితే గాని ఇంటికి చేరుకోని సుధీర, ఆ రోజు ఆఫీసు నుంచి కాస్త తొందరగా, అంటే నాలుగంటలు కాకుండానే ఇంటికి వచ్చేసింది. దానికి ఓ కారణం ఉంది. ఆమె స్నేహితురాలు అంశు చాందినీ చౌక్ వెళ్లాం, కొంచెం వెండి నగలు కొనాలని అంది. వాటిని అక్కడికి వెళ్లి కొనాలని ముందు రోజే ప్లాన్ వేసుకున్నారు.

అక్కడి షాపింగ్ అయ్యకా వచ్చేప్పుడు అక్కడే పరాతా గల్లీ కెళ్లి ఓ నాలుగు రకాల పరాతాలు అవీ హెవీగా తిని, ఇంటికి వచ్చేయాలని కూడా ప్లాన్ వేసుకున్నారు. ఇప్పుడు ఇంట్లో ఏదో లైట్గా తినేసి, అంశూ ఇంటికి వెళ్తే, అక్కడి నుంచి వాళ్ల కార్లో వెళ్ళాలి. మెట్రోలో వెళ్లచ్చు కానీ కార్లో వెళ్ళామని అంది, దానికి ఓ కారణం ఉంది.

ఆ రోజున కారు వాళ్ల పప్పు తీసుకెళ్లరని, తను డ్రైవ్ చేస్తూ వెళ్తే అవకాశం దొరుకుతుందని అంది. డ్రైవ్ మార్చాల్సిన పని లేదు. ఈ డ్రైవ్ తోనే వెళ్ళొచ్చు. షాపింగ్ గురించే ఆలోచిస్తూ ఇంటికి వెళ్లింది.

లిఫ్ట్ దగ్గర ఉండగానే అంశు ఫోన్ వచ్చింది. 'సారీ సుధీ, కారు అన్యాయ తీసుకెళ్ళాడు. మనకి ఈ రోజు వెళ్లడం కుదరదు. రేపు వెళ్ళాం.'

సుధీర డీలా పడిపోయింది. చక్కటి ప్రోగ్రాం పోయింది.

'నో ప్రాబ్లం. రేపు వెళ్ళాం. యూట్యూబ్ లో మంచి హిందీ సినిమాలు ఉన్నాయి కదా ఆ సినిమాలు చూస్తూ కూచుంటాను. మసాన్, అక్టోబర్, రాజీ, బద్లా ఇంకా చాలా ఉన్నాయి. ఇవన్నీ చాలా బావున్నాయిట కదా, హెచార్ పమ్మీ వాలియా చెప్పింది. అవి చూస్తాను.'

'మా ఇంటికి వచ్చేసెయ్. ఇద్దరం కలిసి చూసెద్దాం' 'డస్'

'సారీ మమ్మీ, నేను రాను. డిన్నర్ కి మిమ్మల్ని పిలిచారు, నువ్వు, డాడ్ వెళ్లండి. వెళ్లి భోంచె య్యండి. నా భోజనం గురించి బెంగ పడక్కర్లేదు. నేను అంశూ ఇంట్లో తినేస్తాను. అక్కడ తినకపోతే మన సొసైటీ ఎదురుగా ఉన్న మెక్ డోనాల్డ్స్ నుంచి ఏదో ఒకటి తెచ్చుకుంటాను, లేకపోతే నూడుల్స్ చేసుకుంటాను.' అని అక్కడినుంచి వెళ్లిపోయింది. కూతురు వెనకాలే నడిచింది స్వర్ణ.

'డిన్నర్ మా ఇంట్లో, ఓకే. ఆరు గంటలకి వచ్చేయ్యి.'

సెల్లో మాట్లాడుతూనే తలుపు తీసుకుని ఇంట్లోకి అడుగు పెడుతూ సెల్ లోని బ్యాగ్ లో పెట్టేసింది.

ఆమె తల్లి, స్వర్ణ ఆమె కోసమే ఎదురు చూస్తున్నట్లుగా హడావుడిగా ఎదురొచ్చింది.

'హమ్మయ్య వచ్చావా. నీ కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను. నీకు ఫోన్ చేసాను, కానీ బిజీ అని వస్తోంది. మెసేజ్ పెట్టాను. మెసేజ్ కానీ, మిస్డ్ కాల్స్ కానీ చూసుకుని వస్తావని తెలుసు.'

తల్లిని తేరిపార చూసింది. ఎదురుగా ఉన్న తల్లిని నిర్లక్ష్యంగా రాసుకుంటూ సోఫా వరకు వెళ్లింది. ఆమె వెనకాలే స్వర్ణ వెళ్లి నుంచుంది. తల్లి తన జవాబు కోసం చూస్తోందనుకుని ఆగింది.

'నేను అవేం చూడలేదు. నాకు వేరే పని ఉంది. చాలా సినిమాలు మిస్సయ్యాయి. వాటిని అంశూతో కలిసి చూడాలి. వాళ్లింటికి వెళ్ళాలి. అందుకే తొందరగా వచ్చాను.'

'ఇప్పుడు వాళ్లింటికి వెళ్లక్కర్లేదు. సినిమాలూ అది

ముఖ్యం కాదు. ఇప్పుడు మనం మయూర్ విహార్ సుధాకర్ ఇంటికి భోజనానికి వెళ్ళాలి. అందుకని అలవాటుగా ఆ డీవీ ముందు కూచోకుండా తొందరగా తయారవు.'

'ఇప్పుడా, అంత దూరం! ఎవరొస్తారు, నేనైతే రాను, పైగా రాగానే నా మూడ్ అంతా పాడు చేశావ్. నేనెక్కడికీ రాను.'

'నాకు అవేం చెప్పకు. సాయంత్రం పీక్ టైం, ట్రాఫిక్ చాలా ఉంటుంది. అందుకని ఐదు గంటలకి బయల్దేరితేనే మనం టైముకి చేరగలుగుతామని మీ నాన్నగారు ఫోన్ చేసి చెప్పారు. నాన్న వచ్చేసరికి మనం తయారుగా ఉండాలి. లేకపోతే కోప్పడతారు.' అంది స్వర్ణ.

అసహనంగా తల ఎగరేసి తల్లిని చూసింది. నిర్లక్ష్యంగా చేతిలోని బ్యాగ్ ని సోఫాలో పడేసి, రిమోట్ తీసుకుని సోఫాలో దభీమని కూచుంది.

'నిన్నే. నీకే చెప్పన్నది, లేచి తయారవు' అంటూ కూతురి చేతిలోని రిమోట్ లాక్కుంది.

తల్లిని కోపంగా చూసి, లేచింది.

'సారీ మమ్మీ, నేను రాను. డిన్నర్ కి మిమ్మల్ని పిలిచారు, నువ్వు, డాడ్ వెళ్లండి. వెళ్లి భోంచె య్యండి. నా భోజనం గురించి బెంగ పడక్కర్లేదు. నేను అంశూ ఇంట్లో తినేస్తాను. అక్కడ తినకపోతే మన సొసైటీ ఎదురుగా ఉన్న మెక్ డోనాల్డ్స్ నుంచి ఏదో ఒకటి తెచ్చుకుంటాను, లేకపోతే నూడుల్స్ చేసుకుంటాను.' అని అక్కడినుంచి వెళ్లిపోయింది. కూతురు వెనకాలే నడిచింది స్వర్ణ.

'నాకేం తెలీదు. నాకేం చెప్పకు. మీ నాన్నగారు ఓ పదినిమిషాల్లో వస్తున్నారు. నాతో చెప్పినవే మీ నాన్నతో చెప్పు. నేను మాత్రం తయారవుతున్నాను.'

తండ్రి అంటే కాస్త భయం ఉంది. అందుకే కాస్త జంకింది.

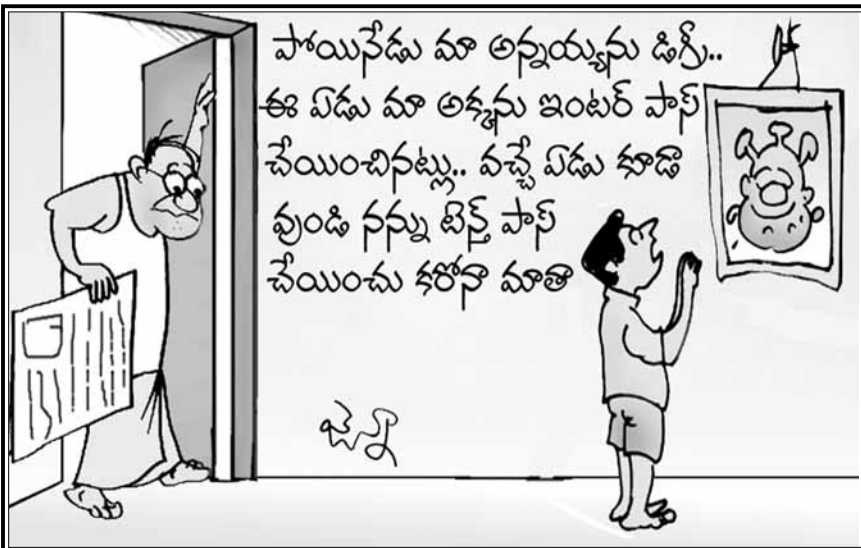
'అది కాదమ్మా, మేము షాపింగ్ ప్రోగ్రాం పెట్టుకున్నాం. ఇప్పుడు లాస్ట్ మినిట్ లో అది క్యాన్సిల్ అయింది. ఈ మధ్య ఎన్నో మంచి మంచి సినిమాలు మిస్ అయ్యాయి. ఇప్పుడు వాటిని చూడాలి. నేను రాను. మీ ఇద్దరూ వెళ్లండి.'

'నాకేం తెలీదు. ఇప్పుడు నాతో అన్నవన్నీ కూడా ఇలాగే చెప్పు, నాన్నగారికి.'

'నాన్నగారికి నేనెలా చెప్తాను, నాకు భయం. నేను వచ్చి ఏం చెయ్యాలి, పైగా ఆ ఇంట్లో నా ఏజ్ వాళ్లు ఎవరూ లేరు, నాకు భోర్ కొద్దుంది. నేను సినిమాలు చూసుకోవాలి.' అని మరోసారి తన ప్రోగ్రాం చెప్పి, బాత్రూంలోకి దూరి, వెంటనే తలుపు గట్టిగా వేసుసింది.

ఆమె వెనకాలే స్వర్ణ కూడా వెళ్లి, ఏం చేయాలో తెలీక మూసిన తలుపుని చూస్తూ బాత్రూం దగ్గర ఆగిపోయింది.

(ఇంకా ఉంది)

రథం ఆగింది... రక్తం చిందింది

జలియన్‌వాలా బాగ్ దురంతానికి ఒడిగట్టిన బ్రిటిష్ పాలకులనూ అహింసాయుత ఉద్యమంతోనే ఎదుర్కొనాలని గాంధీజీ ఆశించారు. జాతీయోద్యమానికి అహింసా సిద్ధాంతాన్ని చోదకశక్తిని చేశారు. ప్రజలు ఆచరించారు. ఆ సిద్ధాంతం కోసం శతాబ్దాలుగా వస్తున్న సంప్రదాయాలను కూడా వదులుకున్న ఘటనలు జరిగాయి. కానీ బ్రిటిష్ ఇండియా పోలీసులు ఏ చిన్న అవకాశం చిక్కినా, వీలైన చోట్లా జలియన్‌వాలా బాగ్ దురంతాన్ని పునరావృతం చేయడానికే చూశారు. సెప్టెంబర్ 4, 1920న గాంధీజీ సహాయ నిరాకరణోద్యమానికి పిలుపునిచ్చారు. ఈ సువిశాల భారతం మారుమూల ప్రాంతాలలో సైతం ఆ పిలుపు ప్రతిధ్వనించింది. చిత్రంగా, గాంధీజీలో ప్రజలు దేవుడిని చూశారు. నాటి మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీలోని తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో జరిగిన రెండు ఘటనలు అహింసాయుత పంథాలో సాగిన భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలకు రెండు రకాల అనుభవాలను ఇచ్చాయి. సాగరతీరంలోని ప్రఖ్యాత పుణ్యక్షేత్రం అంతర్వేది, గోదావరి తీరంలోని మరొక పెద్ద పుణ్యక్షేత్రం వాడవల్లి ఆ ఘట్టాలకు వేదికలైనాయి. అంతర్వేదిలో అహింసా వ్రతం కోసం రథయాత్ర ఆగింది. వాడవల్లిలో రథం ముందే రక్తం చిందింది.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా, కోనసీమలో మారుమూల గ్రామం అంతర్వేది. లక్ష్మీనరసింహ స్వామి కొలవైన ఈ పుణ్యతీర్థానికి ఎంతో ప్రాశస్త్యం ఉంది. శతాబ్దాలుగా అక్కడ ఏటా భీష్మ ఏకాదశికి గొప్ప ఉత్సవం జరుగుతున్నది. ఆ తీర్థం (తిరనాల)లో రథోత్సవమే గొప్ప ఆకర్షణ. రథం ప్రధాన ఆలయం దగ్గర నుంచి బయలుదేరి, నమీవంలోని అశ్వరూఢాంబిక (స్వామివారి సోదరి) ఆలయం వరకు వెళ్లి వస్తుంది. తీర్థానికి వచ్చే లక్షలాది మంది భక్తులు ఆ రథం లాగాలనీ, లోపల ఉన్న స్వామివారిని దర్శించుకోవాలనీ కోరుకుంటారు. కానీ చరిత్రలో మొదటిసారి, అదే ఆఖరిసారి కూడా కావచ్చు, 1922లో రథోత్సవం ఆగిపోయింది. కారణం- గాంధీజీ చిత్రపటం.

‘ది హిందు’ (ఫిబ్రవరి 13, 1922) సంచిక ఆ ఘట్టాన్ని నమోదు చేసింది. రాజమండ్రి దగ్గరి ధవళేశ్వరం నుంచి అంతర్వేది ఉత్సవానికి వెళ్లిన ఒక గ్రాడ్యుయేట్ టీచర్ ఆరోజు జరిగిన ఘటనలను తెలియచేయగా, అక్కడ నుంచి ఆ పత్రిక విలేకరి నమోదు చేశారు. ఇది ఆ వార్త-

‘ఏటా ఏకాదశికి అంతర్వేదిలో జరిగే రథోత్సవం ఈ ఏడు జరగలేదు. ఉత్సవం చూడడానికి వచ్చిన వేలాది మంది భక్తులు నిరాశతో వెనుదిరగవలసి వచ్చింది. అంతర్వేది మహా పుణ్యక్షేత్రంలో రథం కదలకుండా నిలిచిపోయిన ఏకైక సంవత్సరం చరిత్రలో బహుశా ఇదే. గత ఏడాది ప్రజల అభ్యర్థనను అధికారులు మన్నించారు. గాంధీజీ చిత్రపటాన్ని అలంకరించి రథోత్సవం నిర్వహించు కోవడానికి నిరుదు అనుమతించిన సంగతి గుర్తుండే ఉంటుంది. ఆ ఉపాధ్యాయుడు చెప్పిన మరొక అంశం- ఈ ఉత్సవానికి, రథం మీద దేవునితో పాటు గాంధీజీ పటం కూడా ఉంచాలన్న ఆశయానికి, కాంగ్రెస్ వాడుకీ ఏమీ సంబంధం లేదు. ఒక

అంతర్వేది లక్ష్మీనరసింహస్వామి వారి ఆలయం

మతానికి చెందిన ఈ ఉత్సవంలో రథం లాగడం గురించి కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు జోక్యం చేసుకోరాదని పార్టీ తీర్మానించింది. అలాగే రథాన్ని గాంధీగారి పటంతో అలంకరించాలా వద్దా అనే అంశంలోను పార్టీ కార్యకర్తలు జోక్యం చేసుకోరాదని కూడా తీర్మానంలో స్పష్టం చేశారు. ఏది ఏమైనా తాము కోరుకున్నట్టు గాంధీజీ చిత్రపటాన్ని రథం మీద అలంకరించడానికి అధికారులు నిరాకరించడంతో రథాన్ని లాగడానికి భక్తులు కూడా నిరాకరించారు. పోలీసులు, సహాయవాదులు కూడా నయానా భయానా నచ్చ చెప్పే (భక్తులకు) ప్రయత్నం చేశారు. రథం లాగవలసిందని ప్రజలను ముందుకు నెడుతూ పోలీసులు, అధికారులు బలవంతపెట్టడంతో ఘర్షణ వాతావరణం నెలకొంది. ఎంఎల్ఎస్ డివాన్ బహదూర్ డి. శేషగిరిరావు మాటను కూడా భక్తులు లెక్కపెట్ట లేదు. పంచములను, క్రైస్తవులను రథం లాగ వలసిందని కోరినా వారు ముందుకు రాలేదు.

విదేశీ వస్త్రాలు అమ్మే దుకాణాల దగ్గర జాతీయకాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు పికెటింగ్ జరపడంతో అమృతాలు బాగా పడిపోయాయి.’ (శ్రీధం స్ట్రగుల్

ఇన్ ఆంధ్రప్రదేశ్, మూడో సంపుటం, మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య, 1965).

నిజానికి అంతర్వేది రథం ఘటనకు ఇది నూరేళ్ల సందర్భం.

ఒక సంప్రదాయం భగ్గుమవుతున్నా గాంధీజీ పిలుపునీ, అహింసా వ్రతాన్నీ ఆచరించడానికే నాడు సాధారణ భక్తులు ప్రాధాన్యం ఇచ్చారని అంతర్వేది ఘటన చెబుతుంది. గాంధీజీ ఫోటోను రథం మీద నుంచి తొలగించినందుకు ఆ ఉత్సవాన్ని నిలిపివేశారు. తొమ్మిదేళ్ల తరువాత... అదే ఏకాదశి, అలాంటి రథయాత్ర, గాంధీజీ సహా స్వరాజ్య సమరయోధుల చిత్రపటాలను రథం మీద అలంకరించాలన్న యత్నం... కానీ స్థలం మారింది. వాడవల్లిలో జరిగిన ఈ ప్రయత్నం పోలీసు కాల్పులతో, రక్తపాతంతో భగ్గుమైంది. రథం దగ్గర ఉన్న ప్రజలపై జరిగిన కాల్పులలో నలుగురు చనిపోయారు. కొందరు తాటాలు తగిలి గాయపడ్డారు. బ్రిటిష్ వైఖరిలో వచ్చిన మార్పునకు ఇదొక గుర్తు.

రావులపాలానికి 10 మైళ్ల దూరంలో ఎగువ

గోదారి తీరాన, ఆత్రేయపురం మండలంలో ఉంది వాడపల్లి. ఏడు శనివారాల వెంకన్న పేరుతో ఇక్కడ వేంకటేశ్వరస్వామి కొలువై ఉన్నాడు. ఏకాదశికే ఇక్కడ కూడా రథోత్సవం నిర్వహిస్తారు. ఈ క్షేత్రంలోను 1921 నుంచి రథం మీద గాంధీజీ చిత్రపటాన్ని అలంకరించి ఉత్సవ విగ్రహాలతో పాటు ఊరేగించేవారు. అందుకు మొదట అధికారులు అనుమతించారు కూడా. కానీ తరువాత అణచివేత పెరిగి పోలీసులు వరమ క్రూరంగా ఇలాంటి ఘటనలను ఆపడానికి యత్నించారు. మార్చి 30, 1931న వాడపల్లి రథోత్సవంలో జరిగిన రక్తపాతం దాని ఫలితమే.

వాడపల్లి వెంకన్న తీర్థం కూడా చాలా ప్రసిద్ధమైనదే. భక్తులు కూడా విశేష సంఖ్యలో హాజరవుతారు. అందుకోసం ప్రభుత్వ యంత్రాంగం కూడా జాగ్రత్తలు తీసుకుంటుంది. ఇది గతం నుంచి ఉన్నది. ఆ సంవత్సరం కూడా మార్చి 28న ఈ గ్రామానికి మూడు మైళ్ల దూరంలో ఉన్న ఆత్రేయపురం పోలీసు స్టేషన్ నుంచి సిబ్బంది వచ్చి బస చేసింది. సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ పి.ఎస్. రాఘవయ్య, ఎస్ఐ ఖాదర్ బాషా ఆరోజు వచ్చారు. కొత్తపేట మేజిస్ట్రేట్ మహమ్మద్ అమానుల్లా, పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంట్ బక్ష్ ముస్తఫాఅలీ ఖాన్ (రాజమండ్రి), కొత్తపేట ఎస్ఐ బి. వీరాస్వామి మరునాడు వచ్చారు. రాజ్ కోట్ ఫస్ట్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ (తహసీల్దార్) కోకా సత్యనారాయణ రథోత్సవం రోజే వచ్చాడు.

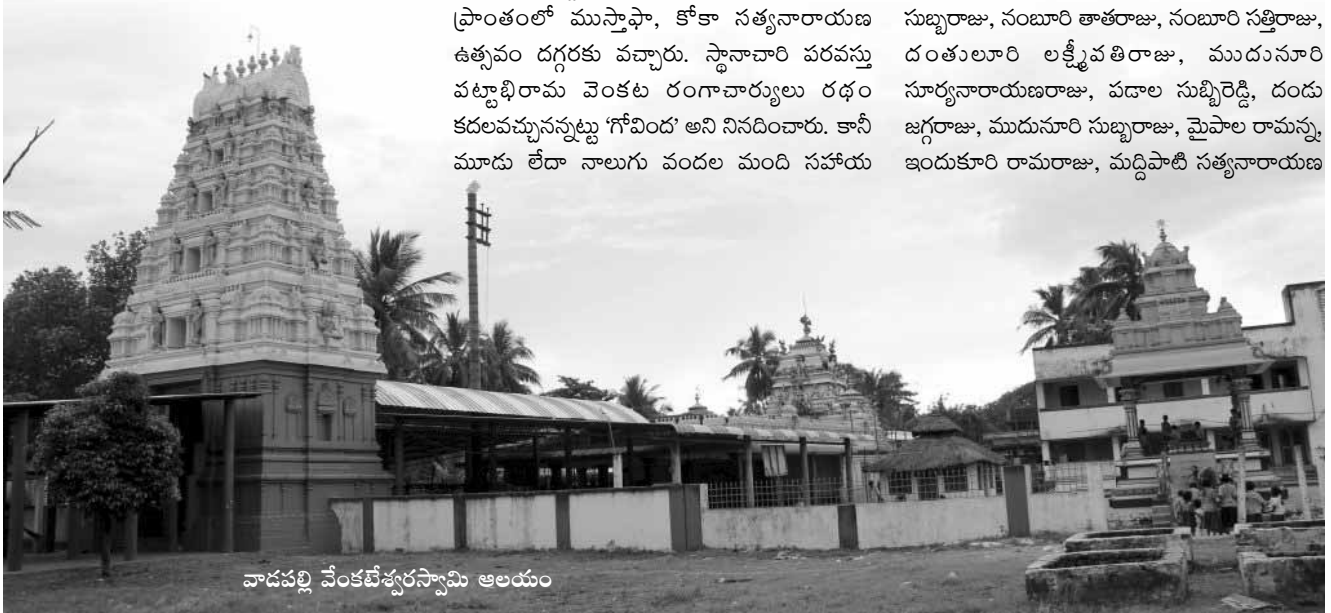
మువ్వనైల జెండా, గాంధీజీ, సరోజినీ నాయుడు, నెహ్రూ (తరువాతి కాలాలలో మొదలయింది) చిత్రపటాలను వాడపల్లి వెంకన్న రథానికి అలంకరించేవారు. ఇందుకు మొదట్లో పోలీసుల నుంచి, అధికారుల నుంచి ప్రతిబంధకాలు

ఎదురుకాలేదు. అందుకే యథాప్రకారం 1931లో కూడా దంతులూరి లక్ష్మీపతిరాజు అనే జాతీయ కాంగ్రెస్ స్థానిక నాయకుడు స్వరాజ్య సమరయోధుల చిత్రపటాలతో పాటు త్రివర్ణ పతాకాన్ని కూడా రథానికి అలంకరించారు. కానీ, మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట ప్రాంతంలో రథం కొద్దిసేపట్లో కదులుతుందనగా కొందరు పోలీసులు వచ్చి వాటిని తొలగించారు. ఆ రోజులలో పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంట్ ముస్తాఫా అలీఖాన్ వరమ క్రూరునిగా పేరు మోశాడు. కాంగ్రెస్ వారు చేసిన ప్రతి ఉద్యమాన్ని వరమ కిరాతంగా అణచివేసిన ఘనత ఇతడికి ఉంది. ఆ సంవత్సరం జెండా, చిత్రపటాల తొలగింపు కూడా ముస్తాఫా ఆజ్ఞ మేరకేనని నిరసన ప్రకటించిన ప్రజలకు పోలీసులు చెప్పారు. దీనితో భక్తులు రథం లాగడానికి నిరాకరించారు. పైగా రథం మోకుల మీదే కూర్చున్నారు. దీని గురించి ముస్తాఫాకు కబురు వెళ్లింది. తహసీల్దార్ సత్యనారాయణ, కొత్తపేట సబ్ మేజిస్ట్రేట్ అమానుల్లా, ముస్తాఫా అక్కడికి వచ్చారు. అక్కడే వీళ్లలో వీళ్లు చర్చించుకుని లాఠీచార్జికి ఆదేశించారు. తరువాత జనం తిరగబడడంతో పోలీసులు కాల్పులు జరిపారు. నలుగురు చనిపోయారు.

జరిగినది ఒకటైతే, పోలీసులు కోర్టులో దానికి పూర్తి విరుద్ధమైన కథనం వినిపించారు. అయినా ఇందులో కొన్ని తెలుసుకోవలసిన అంశాలు ఉన్నాయి. వాళ్లకి తెలియకుండానే కొన్ని చారిత్రక వాస్తవాలు వెలువడినాయి. ఆ రోజు మధ్యాహ్నం రెండు గంటల వేళ 12 మంది పోలీసులతో కలసి ఆత్రేయపురం సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ ఖాదర్ బాషా, కొత్తపేట ఎస్ఐ బి. వీరాస్వామి, రాజ్ కోట్ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ రాఘవయ్య రథం చుట్టూ వలయంగా నిలిచారు. 3.30 ప్రాంతంలో ముస్తాఫా, కోకా సత్యనారాయణ ఉత్సవం దగ్గరకు వచ్చారు. స్థానాచారి పరవస్తు పట్టాభిరామ వెంకట రంగాచార్యులు రథం కదలవచ్చునన్నట్టు 'గోవింద' అని నిదించారు. కానీ మూడు లేదా నాలుగు వందల మంది సహాయ

నిరాకరణోద్యమకారులు రథం తాడు మీద కూర్చుని గాంధీజీ, సరోజినీ నాయుడు, నెహ్రూ, త్రివర్ణ పతాకం అలంకరిస్తే గాని రథాన్ని కదలనీయమని భీష్మించారు. రథం లాగవద్దని భక్తులను హెచ్చరించారు. అయినా భక్తులు రథం లాగడానికి యత్నిస్తే ఉద్యమకారులు నిరోధించారు. దీనితో భక్తులే పోలీసులను కోరగా ఉద్యమకారులను వారు పంపేసారు. వెళ్లిపోయిన ఉద్యమకారులు ప్రజల మీద, అధికారుల మీద రాళ్లు రువ్వారు. కొత్తపేట ఎస్ఐ గెడ్డానికి గాయమైంది. మొదట గాలిలోకి కాల్పులు జరిపినా ఫలితం లేకపోవడంతో మేజిస్ట్రేట్ కాల్పులకు అనుమతించాడు. ఐదుగురు సాయుధ పోలీసులు కాల్పులు జరిపారు. మొత్తం 30 రౌండ్లు కాల్యారు. కరటూరి సత్యనారాయణ, పాతపాటు వెంకటరాజు, వాడపల్లి గంగాచలం, బండారు నారాయణస్వామి తూటాలకు నెలకొంగారు. ఒక దశ తుపాకీ కాల్పులు జరిగాక జనం తిరగబడ్డారు. దాదాపు వేయి మంది పోలీసుల మీద దాడి చేశారని కొందరు చెబుతారు. దానితో రెండోసారి మళ్లీ కాల్పులు జరిగాయి. ఇందుకు పోలీసులు ఇచ్చిన వివరణను కూడా న్యాయమూర్తి విశ్లేషించలేదు. కానీ కాల్పులు జరిపిన తరువాత కూడా ప్రజలు ధైర్యాన్ని కూడగట్టుకుని మరొకసారి పోలీసులను ఎదిరించారంటే చిన్న విషయం కాదు.

నంబూరి జగ్గరాజు, నామన బాపన్న, పెన్నత్తు సత్యనారాయణరాజు, దాట్ల సత్యనారాయణరాజు (నాయకులు), పెన్నత్తు వెంకట నరసింహరాజు, చేకూరి సత్యనారాయణరాజు, చేకూరి రామరాజు, ముదునూరి నారాయణరాజు, ముదునూరి గనిరాజు, మర్ల శాస్త్రులు, సాగిరాజు వెంకటసుబ్బరాజు, సాగిరాజు వెంకటరాజు, తూము వెంకన్న, ఇందుకూరి సత్యనారాయణరాజు, నఖినేటి సుబ్బరాజు, నంబూరి తాతరాజు, నంబూరి సత్తిరాజు, దంతులూరి లక్ష్మీపతిరాజు, ముదునూరి సూర్యనారాయణరాజు, వడాల సుబ్బిరెడ్డి, దండు జగ్గరాజు, ముదునూరి సుబ్బరాజు, మైపాల రామ్మన్న, ఇందుకూరి రామరాజు, మద్దిపాటి సత్యనారాయణ

వాడపల్లి వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయం

లపై కేసు పెట్టారు. జిల్లా సెషన్స్ కోర్టులో కేసు నడిచింది. ఆ సంవత్సరం నవంబర్ 23న తీర్పు వచ్చింది. కానీ పోలీసుల కథనాన్ని న్యాయమూర్తి కొట్టి పారేశారు. ఇందులో ఐదుగురు ఆరోజు అసలు సంఘటన జరిగిన సమయంలో వాడపల్లిలోనే లేరని తేలింది.

వాడపల్లిలో కూడా ప్రజలు గాంధీజీ, పతాకం, ఇతర నేతల చిత్రపటాలు తీసివేసినందుకు శాంతియుతంగానే నిరసన తెలియచేశారు. నిజానికి ముస్తాఫా, ఇతర అధికారులు కక్ష పూరితంగానే ఇంతమంది మీద కేసు పెట్టారు. ఈ ఉత్సవంలో నిరసన ప్రకటించిన కాంగ్రెస్ వాదులలో అత్యధికులు అంతకు ముందు వరకు జరిగిన స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో చురుకుగా పాల్గొన్నవారే. అనేక కేసులను ఎదుర్కొంటున్నవారే. కానీ గాంధీ-ఇర్విన్ ఒడంబడికతో రాజకీయ ఖైదీలందరినీ నిర్దోషులుగా విడుదల చేయవలసి వచ్చింది. అలా వారంతా శిక్షలు పడకుండా విడుదలయ్యారు. కానీ మళ్లీ ఏదో విధంగా కక్ష తీర్చుకోవాలన్న ఉద్దేశంతో ముస్తాఫా కేసులు బనాయించాడు. వాడపల్లి రథం మీద గాంధీజీ చిత్రపటాన్ని అలంకరించిన దంతులూరి లక్ష్మీపతిరాజు 1921 నుంచి తాలూకా, జిల్లా కాంగ్రెస్ శాఖలలో సభ్యుడు. మొదట్లో కూడా రథం మీద గాంధీజీ చిత్రపటం పెట్టినందుకు ఆయన మీద కేసు నమోదు చేశారు. కానీ అది కోర్టు కొట్టివేసింది. ఆ ఘటన తరువాత నుంచి అంతా ఆయనను దశపతి అని గౌరవంగా పిలిచేవారు. జీవితాంతం ప్రజాసేవలోనే గడిపారు. ఆస్తంతా ప్రజాసేవలో, ఉద్యమంలో పోగొట్టుకున్నారు. ఈ కేసులో ఉన్నవారిలో మైపాల రామన్న తిరునాలలో అరటివళ్ల దుకాణం పెట్టుకున్నారు. తూటా వచ్చి తొడలో దూరిపోయింది. కానీ ఇతడి మీదనే తిరిగి కేసు బనాయించారు. మరొక ముద్దాయి ఇందుకూరి రామరాజు చలివేంద్రంలో సేవాదృక్పథంతో భక్తులకు మంచినీరు అందిస్తుండగా తుపాకీ గుండు వచ్చి తగిలింది. ఈ గొడవకు 70, 80 గజాల దూరంలో ఉన్న వ్యక్తి మద్దిపాటి సత్యనారాయణ. ఈయనకు కూడా తూటా తగిలింది. పోలీసులు కేసులో ఇరికించారు.

నిజానికి ఇదంతా ముస్తాఫా కుట్ర మేరకే జరిగినట్లు కనిపిస్తుంది. అంతర్వేది ఘటన తరువాత వాడపల్లిలో కూడా ఇలాంటి ఘటన జరుగుతుందని, దానిని ఎదుర్కొనాలని కొత్తపేట సబ్ మేజిస్ట్రేట్

వాడపల్లిలో ప్రతిష్టించిన మార్చి, 1931నాటి ఘటన స్మారక చిహ్నం

మహమ్మదుల్లా ముందే జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ కు ఒక రహస్య నివేదిక పంపాడు. అదే పునరావృతమైతే తాను చర్యలు తీసుకునే అవకాశం ఉంటుందా అన్నదే అతడి విన్నపం సారాంశం. ఈ నివేదిక ప్రతిని ముస్తాఫాకు కూడా అతడు పంపించాడు. కాబట్టి అదంతా ఆ ఇద్దరి కుట్ర ఫలితమేనని తేటతెల్లమవుతున్నది. కానీ సహాయ నిరాకరణ వాదులు జెండా, గాంధీజీ చిత్రపటం పెట్టినా (వాడపల్లిలో) పోలీసులు కలగజేజుకోరాదనే జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. అయినా ఆ ఆదేశాలను ఖాతరు చేయకుండా ఇంత హింసాకాండకు పాల్పడ్డారు. పోలీసులు దౌర్జన్యం చేయకుంటే రథయాత్ర శాంతియుతంగానే జరిగేది అని న్యాయమూర్తి ఎం.ఆర్. శంకరయ్యర్ వ్యాఖ్యానించడం విశేషం. ఏ సూచనా హెచ్చరికా ఇవ్వకుండానే శాంతి యుతంగా ఉన్న యాత్రికుల మీద, గ్రామంలోను పోలీసులు అనవసరంగా కాల్పులు జరిపారు అని ఆయన నిర్ధారించారు. స్థానాచారి రంగాచార్యులవారి సాక్ష్యం కూడా విఫలమైంది. పోలీసులు బెదిరించడంతోనే వారికి అనుకూలంగా సాక్ష్యం ఇచ్చావని ఆయన కోర్టులో చెప్పారు. కరణం, మునసబు, గ్రామస్తుల పేరుతో వచ్చిన ఫిర్యాదు ఇవన్నీ కూడా సమ్మత్యంగా లేవనే న్యాయమూర్తి అభిప్రాయపడ్డారు. కాంగ్రెస్

వాదులు దౌర్జన్యానికి దిగారంటూ ఊరివారు చెప్పినట్లు కరణమే ఒక ఫిర్యాదు పుట్టించారని కూడా న్యాయస్థానం అభిప్రాయపడింది. ముస్తాఫా కూడా ఒక్కొక్కసారి ఒక్కొక్క రకంగా వివరణ ఇవ్వడంతో అభాసు పాలయ్యాడు (ముస్తాఫా సహచరుడు కానిస్టేబుల్ డప్పులు సుబ్బారావు. ఇతని ఇంటి పేరు డప్పులు కానేకాదు. ఏదో ఉంది. కానీ ఎక్కడ కాంగ్రెస్ సభ జరిగినా డప్పులు ఏర్పాటు చేసి చెడగొట్టేవాడు. 1923 నాటి కాకినాడ కాంగ్రెస్ సభల దగ్గర కూడా డప్పులు కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేశాడని చెబుతారు ఒక కవి ఇతడిని డప్పుల సుబ్బిగాడు అని ముద్దుగా ప్రస్తావించాడు). సాక్షులుగా పోలీసులు ప్రవేశపెట్టిన వారిలో ఇద్దరు చిల్లర నేరగాళ్లు కావడం విశేషం. పోలీసులు తెచ్చిన మరొక సాక్షి బి. మాణిక్యం మొదటే లాఠీచార్జి జరిగిందని, ఆ తరువాత రాళ్లు వచ్చి పడ్డాయని ఉన్నది ఉన్నట్లు చెప్పేశాడు. గంటపాటు తుపాకీ కాల్పులు జరిగిన సంగతి కూడా ఇతడే చెప్పాడు. కాల్పులు ఘటన జరిగిన ఏడురోజుల తరువాత కూడా ఎవరినీ అరెస్టు చేయలేదు. కానీ గ్రామం మీద పడి పోలీసులు బీభత్సం సృష్టించారు. కాల్పులలో గాయపడి ఆసుపత్రులలో ఉన్నవారిని సైతం అదుపులోకి తీసుకున్నారు. నిజానికి ఎవరు దొరికితే వారి మీద కేసు పెట్టారు. అరటివళ్లు అమ్ముకునే వ్యక్తినీ, చలివేంద్రంలో నీళ్లు అందిస్తున్న వారిని కూడా కోర్టులో నిలబెట్టారు. (భారత స్వాతంత్ర్య సమరాంగణంలో గోదావరి తీరం పుస్తకం నుంచి. సంకలనం పిఎస్ శర్మ. 1987 నుంచి)

వాడపల్లి రక్తపంకిల చరిత్ర స్మారక చిహ్నాన్ని అక్టోబర్ 7, 1987న అక్కడి మేకబేష్రుస్సామి ఆలయం దగ్గర జిల్లా ప్రముఖులు ప్రతిష్టించారు. ★

వాడపల్లి రథం మీద గాంధీజీ చిత్రపటాన్ని అలంకరించిన దంతులూరి లక్ష్మీపతిరాజు 1921 నుంచి తాలూకా, జిల్లా కాంగ్రెస్ శాఖలలో సభ్యుడు. మొదట్లో కూడా రథం మీద గాంధీజీ చిత్రపటం పెట్టినందుకు ఆయన మీద కేసు నమోదు చేశారు. కానీ అది కోర్టు కొట్టివేసింది. ఆ ఘటన తరువాత నుంచి అంతా ఆయనను దశపతి అని గౌరవంగా పిలిచేవారు. జీవితాంతం ప్రజాసేవలోనే గడిపారు. ఆస్తంతా ప్రజాసేవలో, ఉద్యమంలో పోగొట్టుకున్నారు.

మా అపార్ట్‌మెంట్ సముదాయం

ముఖద్వారంలోకి కారు పోనిస్తూ, గేటు వేసి ఉండటంతో హారన్ మ్రోగించాను. సెక్యూరిటీ రాలేదు. మరోసారి మ్రోగించినా ఫలితం లేదు. ఏదో అత్యవసర పనిమీద సెక్యూరిటీ గార్డు అపార్ట్‌మెంట్‌లోకి వెళ్లాడేమో అనుకుని కారు దిగబోయేంతలో, గేటు తెరచుకుంది. ఒక అబ్బాయి వచ్చి నాకు సాయం చేసాడు. కారు లోపలికి పోనిచ్చి నా పార్కింగ్ స్థలంలో కారు పార్క్ చేసాను. ఆ తర్వాత ఆ అబ్బాయికోసం నా కళ్ళు వెతికాయి. అయినా అతను కనబడలేదు. అతడిది తెలిసిన ముఖమే!

ఇప్పుడు అర్థమైంది. అతడు నన్ను చూసినప్పుడల్లా పారిపోతున్నాడు. రెండు రోజుల క్రితం లిఫ్ట్ దగ్గర నుంచోగానే అతను వచ్చాడు. నన్ను చూసి గబగబా మెట్ల వైపు నడక సాగించాడు. మొన్న సాయంత్రం మా అపార్ట్‌మెంట్‌లోని వాకింగ్ ట్రాక్ మీద నడుస్తుంటే కనిపించాడు. నన్ను చూసి తప్పుకున్నాడు. 'ఔను అతగాడు, నన్ను చూసినప్పుడల్లా తప్పించుకు తిరుగుతున్నాడు.

కారణం!? నెల క్రితం జరిగిన ఆ సంఘటన! మేము ఆ గేటెడ్ కమ్యూనిటీకి వచ్చి రెండు నెలలే అయింది. ఈ నగరంలో ఊరికి దూరంగా, మా ఫార్మా కంపెనీకి దగ్గరగా కట్టిన నాలుగొందల ఇళ్ల సముదాయం మాది. నాకు ఇదివరలో ఉన్న రెండు బెడ్ రూమ్ ఇల్లు అమ్మేసి ఆ మూడు బెడ్‌రూమ్ అపార్ట్‌మెంట్ కొన్నాను కొంత బ్యాంక్‌లోన్ తీసుకుని. అమ్మ, నేను, మా ఆవిడ, ఇద్దరు అబ్బాయిలు. పెద్దవాడు ఇంటర్ సెకండరీయర్, చిన్నవాడు ఇంటర్ ఫస్ట్ ఇయర్. ఇద్దరినీ ఒకటే కాలేజీ. మా కొత్త ఇంటికి దగ్గరే! అందుకోసమే ఈ ఇల్లు తీసుకున్నాను. పైగా అన్ని రకాల సదుపాయాలు ఉన్నాయి.

నెల క్రితం అమ్మకు మోకాలి నొప్పులు మొదలైనాయి. వయసు దెబ్బై దాటింది. డాక్టర్లు మోకాలికి ఆపరేషన్ చేస్తే బాగవుతుందని చెప్పినా, అమ్మ ఆపరేషనుకు భయపడింది. అందుకు ప్రత్యామ్నాయంగా సర్జన్ రోజుకు ఒక ఇంజక్షన్ చేస్తున్నాడు. దాంతోపాటు ఐస్ ముక్కలున్న సంచీతో మోకాలి చిప్పల మీద 'కోల్డ్ బాత్' చేయమన్నాడు. రోజుకు మూడుసార్లు చెయ్యాలి. అందుకోసం ఐస్ ముక్కలకోసం జరిపిన అన్వేషణలో అవి మా అపార్ట్‌మెంట్ పక్కనున్న బారోలో దొరుకుతాయని తెలిసి అక్కడకు వెళ్లాను. రిసిప్షన్ కౌంటర్లో డబ్బులు చెల్లించి సర్జర్ తెచ్చే ఐస్ ముక్కలకోసం ఎదురు చూస్తూంటే, నాకు ఎదురుగా సిగరెట్టు పాగ గుప్తమని వదులుతూ ఒక కుర్రాడు కనిపించాడు. అతని చేతిలోని గాజు గ్లాసులో ద్రవ పదార్థం ...!

అతడికి ఇరవై సంవత్సరాలుంటాయేమో అనిపించింది. ముఖం లేతగా ఉంది. పలచగా

పుత్రివిచ్ఛేదం ప

ఎమ్. సుగుణరావు

పెరిగిన గెడ్డం, మీసాలు. చూడగానే ఎప్పుడో చూసిన ముఖంలా అనిపించింది. ఎక్కడ చూసానో, ఎంత ఆలోచించినా అర్థం కాలేదు. నా పని ముగించుకుని ఇంటికి వచ్చేసాను. ఆరోజు సాయంత్రం

ఇంటికి వచ్చినా ఆ కుర్రాడి గురించిన ఆలోచనలు. అంత చిన్న వయసులో అలా వ్యసనాల పాలవడం బాధ కలిగించింది. 'ఎంతో భవిష్యత్తు ఉన్న ఆ వయసు కుర్రాడు, అలా ఎందుకు మారాడో?'

అపార్ట్‌మెంట్‌లో సాయంకాలపు నడక సాగిస్తుంటే, క్రికెట్ ఆడుతున్న పిల్లల్లో కనిపించాడు. అప్పుడు నాకు అర్థమయింది, ఆ అబ్బాయి మా అపార్ట్‌మెంట్ అబ్బాయి అని. రెండు రోజుల తర్వాత ఐస్ ముక్కల కోసం ఆ బారోకు వెళ్లినప్పుడు ఇదివరకూ కనిపించిన స్థితిలోనే ఉన్నాడు. నోట్లో సిగరెట్టు, చేతిలో గ్లాసు. నా వంక ఇబ్బందిగా చూసాడు. నేను అతడి అవస్థ గమనించి అతడికి దూరంగా జరిగాను.

అనే ఆలోచనలు నన్ను చుట్టుముట్టాయి. 'ఇంట్లో వాళ్లకు తెలిదేమో! అతడి గురించి చెప్పితే సరైన దారిలో పెడతారేమో!' అనిపించింది. 'అయినా ముందు ఆ కుర్రవాడితో మాట్లాడాల్సి.'

రోజుయం

ఆ అలవాట్లు మానుకోమని చెప్పాలి' అని బలంగా అనుకున్నాను. అయినా ఎన్నిసార్లు కనిపించినా అతను నా నుంచి పలాయనం సాగిస్తున్నాడు. ఈరోజు ఎలాగైనా అతడిని పట్టుకోవాలని దృఢ నిశ్చయానికి వచ్చేసాను. అలా ఆ కుర్రాడికోసం అపార్ట్‌మెంటులోని సెల్లార్ అంతా గాలిస్తూ ముందుకు కదిలాను.

జిమ్ దగ్గర కనిపించాడు. నన్ను చూసినట్టు లేదు. ఎవరితోనో మాట్లాడు తున్నాడు. మెల్లగా వెళ్లి చెయ్యి పట్టుకున్నాను. అంతవరకూ చూడని ఆ అబ్బాయి

నన్ను చూడగానే షాక్ తిన్నట్టు అయ్యాడు. ముఖం పాలిపోయింది.

“బాబూ! కంగారుపడకు. నీతో రెండు నిమిషాలు మాట్లాడాలి” అన్నాను. “సరే అంకుల్” అంటూ ముందుకు నడిచాడు.

“ఏం చదువుతున్నావ్?!” అన్నాను,
“ఖరగ్ పూర్ ఐఐటిలో మొదటి సంవత్సరం పూర్తయింది. సెమిస్టర్ సెలవులకు వచ్చాను” అన్నాడు.
“బావుంది. ఇంత మంచి చదువులోకొచ్చావ్. మరి నీకు ఈ అలవాట్లు ఎలా వచ్చాయి?” అన్నాను.
“ఇంటర్ ఫస్ట్ ఇయర్‌లో మొదలయింది” అన్నాడు.
“మై గాడ్... అంత తొందరగానా?!” అన్నాను ఆశ్చర్యంగా.

అతను క్షణం ఆలోచించి - చెప్పడం మొదలు పెట్టాడు.

“నేను టెంత్ క్లాస్ లో స్కూల్ ఫస్ట్. నన్ను ఇంటర్ ఐఐటి స్క్రీములో చేర్పించారు డా. అక్కడ టెన్షన్ మొదలయింది” అన్నాడు
“అంటే...” అన్నాను

ప్రశ్నార్థకంగా చూసి. “అక్కడ చాలా మంది నాకు పోటీగా ఉన్నారు, వారికన్నా నాకు తక్కువ మార్కులు వస్తే బాధ, భయం రెండూ కలిగేవి. మైండు బ్లాక్ అయ్యేది. అప్పుడు నా మిత్రుడు ఒక సలహా చెప్పాడు” అంటూ చెప్పడం ఆపాడు.

“ఏమిటా సలహా?!” అన్నాను.

“ఒక సిగరెట్ దమ్ము లాగమన్నాడు. అదే సర్దుకుంటుంది” అన్నాడు. అలా మొదలెట్టాను. చాలా బావుండేది. రిలీఫ్‌గా ఉండేది. టెన్షన్ వచ్చినప్పుడు ఒక సిగరెట్ తాగేవాడిని.”

“అయ్యో!” అంటూ అతడి వంక జాలిగా చూసాను. అతను చెప్పడం కొనసాగించాడు.

“ఇంటర్ పరీక్షలు పూర్తయిన తర్వాత, ఐఐటి ఎంట్రెన్స్ సమయంలో బాగా ప్రెజర్ పెరిగేది. రాత్రిళ్లు నిద్ర పట్టేదికాదు.”

“అందుకని బార్‌కు వెళ్లి ఇంట్లో వాళ్లకు తెలియకుండా ఒక పెగ్ త్రాగేవాడిని. పడుకోబోయే ముందు అలా నిద్ర పట్టేసేది” అన్నాడు.

“అర్థమయింది. నీకు ఈ అలవాట్లు ఎలా వచ్చాయో! ఇంతకీ సినిమాలు చూస్తావా?” అన్నాను.

“చూస్తాను.” “మరి సినిమా మొదలయ్యే ముందు వచ్చే యాడ్ చూసినప్పుడు భయం వెయ్యుదా?!” అన్నాను.

“ఏ యాడ్?” అన్నాడు. “అదే, నగరానికి ఏమయ్యింది?!” అన్నాను చిన్నగా నవ్వి.

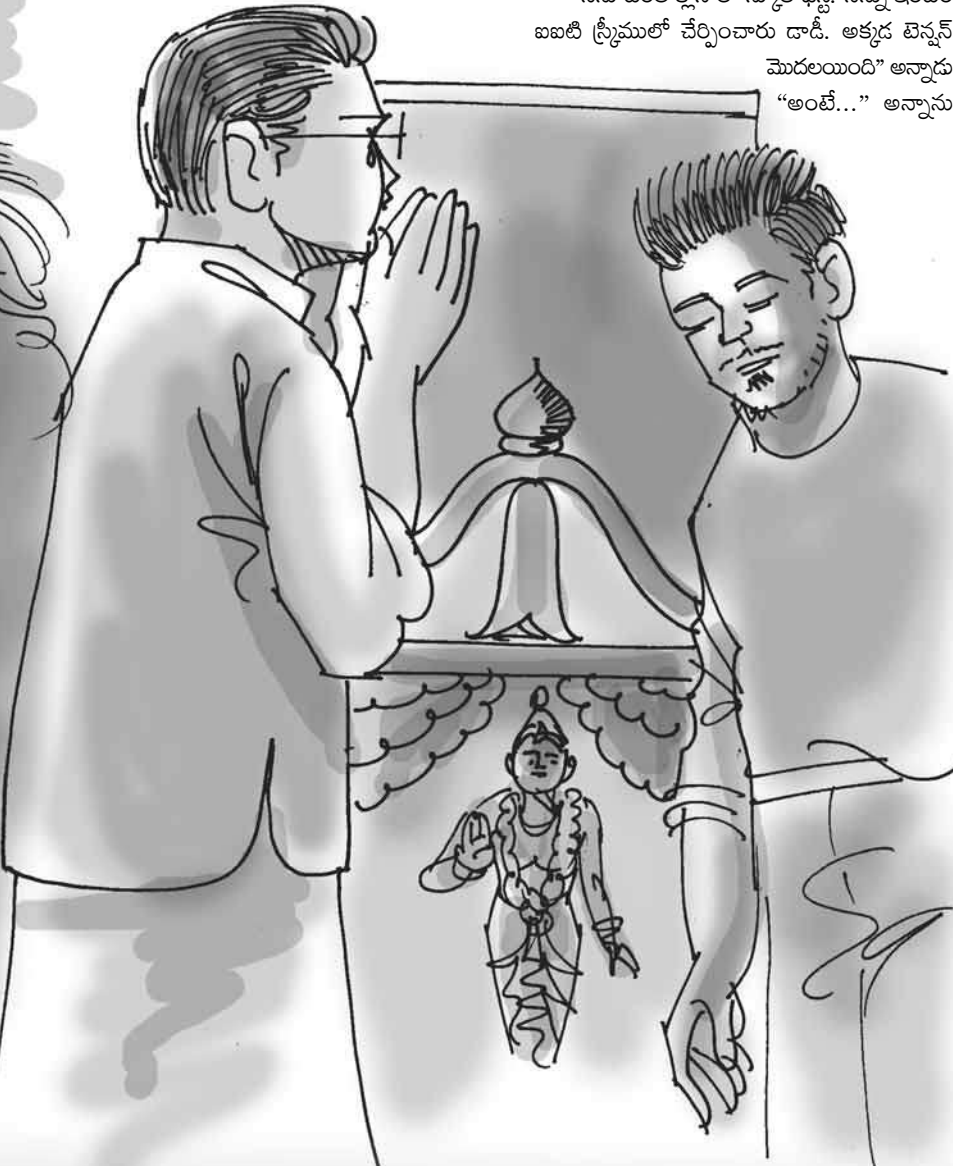
“ఔను. భయం వేసేది. అదైనా ఆ క్షణమే. నాకు తెలుసు, సిగరెట్‌లో నికోటిన్‌తో పాటూ రకరకాల హానికారకాలు ఉన్నాయి. అలాగే ఆల్కహాల్ లివర్ పై భయంకరమైన ప్రభావం చూపిస్తుంది. అయినా మానలేకపోతున్నాను” అన్నాడు దిగులుగా,

“మీ ఇంట్లో వాళ్లకు తెలుసా?!” అన్నాను.

“తెలిదు... తెలిస్తే, బాబోయ్! ఊహించడానికే భయంగా ఉంది” అన్నాడు. “నువ్వే, ఆ విషయం చెప్పియ్యరాదూ!” అన్నాను.

“నేనా, నేను చెప్పడమా!” అన్నాడు భయంగా నా వంక చూసి.

“చూడు బాబూ. ఎవరో ఈ విషయం మీ ఇంట్లో

వాళ్ళకు చెపితే, వాళ్ళు నిన్ను తిట్టడమో, కొట్టడమో చేసే పరిస్థితి రాకుండా ఉండాలంటే, నువ్వే చెప్పేస్తే ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. తమ పిల్లలు వ్యసనాల పాలుంటే, వారిని నయానో భయానో వాటి నుంచి బైట పడేలా చేస్తారు” అన్నాను.

ఆ కుర్రాడు ఆలోచనలో పడ్డాడు. నేను వెంటనే అన్నాను. “నేరం చేసి, తప్పు ఒప్పుకున్న వాడికి శిక్ష తగ్గుతుంది. సానుభూతి ఉంటుంది.” ఆ కుర్రాడికి నా మాటలు రుచించినట్టున్నాయి.

“థాంక్స్ అంకుల్. మీరు చెప్పింది నిజమే. నా అలవాట్ల గురించి ఎవరో చెప్పే బదులు నేనే చెప్పేస్తాను.”

“గుడ్... మంచి నిర్ణయం” అన్నాను. అతను గబగబా అక్కణ్ణించి కదిలాడు.

ఆరోజు ఆదివారం ఇంట్లో అందరూ గుడికి వెళ్లారు, మా అమ్మతో సహా. మా అపార్ట్మెంట్ దగ్గరిలో కొత్తగా వెలిసింది ఆ గుడి. ఆ అమ్మవారికి మ్రొక్కుకుంటే కోరికలు తీరతాయట. ‘కాళ్ళ నొప్పులు కదా అమ్మా నీకు, గుడికి వద్దులే’ అన్నా వెళ్లింది. నేను ఆరోజు ఆలస్యంగా నిద్ర లేచాను. కాఫీ ఆస్వాదిస్తూ పేపర్ చూస్తున్నాను. ఆరోజు సంపాద కీయం వైపు దృష్టి సారించాను. ఆ అక్షరాల వెంట నా కళ్ళు పరుగులు తీసాయి.

నేటి సమాజం, విషపూరిత వాతావరణానికి లోనవుతోంది. కలుషితమవుతున్న పసి మనసులు, ఆహ్లాదకరమైన బాల్యం, ఆవేశపూరితంగా మారుతోంది. ఈ రకమైన హింసాత్మక ధోరణులకు కారణం తల్లి తండ్రుల వేగవంతమైన జీవనశైలి, కుటుంబ సభ్యుల చెడు వ్యసనాలు. మాదకద్రవ్యాలు, తప్పుదారి పట్టించే సామాజిక మాధ్యమాలు, ఇంకా పోటీగా మరీ టెన్షన్ పెడుతున్న చదువులు, వీటన్నిటిలో పసితనాన్ని కనితనంగా మార్చుతోంది. నమ్మకం, విలువలు ప్రాతిపదికగా బాల్య దశ సాగాలంటే ఏం చెయ్యాలి?

ఆ సంపాదకీయం నాలో ఏదో భయం కలిగించింది. కిటికీలోంచి చూసాను. క్రింద పిల్లలు అడుకుంటున్నారు. నేను కలిసిన ఆ అబ్బాయి కనిపించాడు.

ఎందుకో ఆ అబ్బాయిని చూసి జాలి కలుగుతోంది. తల్లితండ్రులు ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకుని బ్రతుకుతుంటే... ఇలా వ్యసనాల బారిన ఇంత చిన్న వయసులో పడితే... వీడి భవిష్యత్ ఏమిటి?... ఇలాంటి కుర్రవాళ్ళు కదా రేపటి పౌరులు. సంపాద కీయంలో రాసింది నిజమే... పెద్దలు పూనుకోవాలి కదా...!

గబగబా లిఫ్ట్ వైపు నడిచి క్రిందకు చేరాను. ఆ అబ్బాయి నన్ను చూసి పరిగెత్తుకొచ్చి “గుడ్ మార్నింగ్ అంకుల్” అన్నాడు. “ఇంతకీ చెప్పావా... ఇంట్లో నీ సంగతి” అన్నాను.

లేదంకుల్, అమ్మ ఉంది... అందుకే చెప్పలేక పోయాను. అన్నట్టు అమ్మ గుడికి వెళ్లింది. అమ్మ ఉండగా చెబితే ఏడుస్తుంది. ఇదే మంచి టైమ్. నాన్నతో ఇప్పుడే చెప్పతాను. మీరూ రాకూడదు నాకు ధైర్యంగా ఉంటుంది” అన్నాడు ముందుకు నడుస్తూ.

“నేనా...” అంటూ క్షణం ఆలోచనలో పడి “సరే” అన్నాను, అతడిని అనుసరిస్తూ. ఇద్దరం లిఫ్ట్ ఎక్కాము. లిఫ్ట్ నాలుగో ఫ్లోర్ లో ఆగింది. గబగబా నడుచు కుంటూ తమ అపార్ట్మెంట్ తలుపు బయట కాలింగ్డెల్ నొక్కాడు. నాలో ఉత్సాహ మొదలయింది. చిన్నగా టెన్షన్. అతని తండ్రిగారు ఈ విషయం ఎలా తీసుకుంటారు? నాలో ఆ క్షణంలో రకరకాల ఆలోచనలు. నిమిషం తర్వాత తలుపు తెరుచుకుంది.

తలుపు తీసిన వ్యక్తిని చూసి ఒక్కసారి ఆశ్చర్య పోయాను. ఆయనది మా ఫార్మా కంపెనీనే! అయితే అతనిది వేరే డిపార్ట్మెంటు. ఆయనది మార్కెటింగ్. నాది ప్రొడక్షన్. ఇద్దరం ఎప్పుడూ కలవం. నాలుగు వేల మంది ఉద్యోగులున్న మా కంపెనీలో ఆయనతో ముఖ పరిచయం మాత్రమే ఉంది తప్ప ఆయనతో కలిసిన సందర్భాలు తక్కువే! మేం నెలకోసారి కలిసేది మా కంపెనీ రిక్రియేషన్ క్లబ్బులో జరిగే పార్టీలలో, “సార్! చాలా సంతోషం. ఏమిటి ఇలా వచ్చారు?” అన్నాడు.

“మీరు ఈ సముదాయంలో అపార్ట్మెంట్ కొన్నారని మీ అబ్బాయి ద్వారా తెలిసి వచ్చాను” అన్నాను అతికినట్టుగా.. “సంతోషం! రండి కూర్చోండి” అంటూ డ్రాయింగ్ రూమ్ లోని సోఫా చూపించాడు.

నేను కూర్చుంటూ చుట్టూ చూసాను. ఆ గదిలో పొందికగా సర్దిన సామాన గోడకు తగిలించిన ప్లాస్మా టీవి. పక్కనే ఫ్రిజ్. ఆ గదిలోనే మూలగా దేవుడి పూజా మందిరం.

అతను నా వంక చిన్నగా నవ్వి, “బావుంది మీరు రావడం.” అంటూ

నేటి సమాజం, విషపూరిత వాతావరణానికి లోనవుతోంది. కలుషితమవుతున్న పసి మనసులు,

ఆహ్లాదకరమైన బాల్యం, ఆవేశపూరితంగా మారుతోంది. ఈ రకమైన హింసాత్మక ధోరణులకు కారణం తల్లి తండ్రుల వేగవంతమైన జీవనశైలి, కుటుంబ సభ్యుల చెడు వ్యసనాలు. మాదకద్రవ్యాలు, తప్పుదారి పట్టించే సామాజిక మాధ్యమాలు, ఇంకా పోటీగా మరీ టెన్షన్ పెడుతున్న చదువులు, వీటన్నిటిలో పసితనాన్ని కనితనంగా మార్చుతోంది.

నమ్మకం, విలువలు ప్రాతిపదికగా బాల్య దశ సాగాలంటే ఏం చెయ్యాలి?

“నాన్నా! అంకుల్ గారికి మంచినీళ్ళు తీసుకురా!”

అని వాళ్ళ అబ్బాయితో అన్నాడు. ఆ అబ్బాయి లోపలకు వెళ్లాడు. నేను ఏం మాట్లాడాలో అర్థంకాక, ఆ గదిలోని టీచాయ్ మీద వున్న ఆరోజు దినపత్రికను చేతిలోకి తీసుకున్నాను.

ఇంతలో ఆ అబ్బాయి మంచినీళ్ళున్న గ్లాసు నాకు అందించాడు. తాగుతూ, ఆ అబ్బాయి వంక పరిశీలనగా చూసాను. అతనికి చెమటలు పడుతున్నాయి. చేతులు వణకడం గమనించాను.

ఉన్నట్టుండి హఠాత్తుగా తండ్రిగారి కాళ్ళపై పడ్డాడు. “నాన్నా... నన్ను క్షమించు. సిగరెట్లు, మందు తాగుతున్నాను. మానేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను” అన్నాడు ఏడుస్తూ. ఊహించని ఈ పరిణామానికి ఆయన విస్తుపోతూ,

“అయ్యో... లెగు నాన్నా” అంటూ ఆ అబ్బాయిని గుండెలకు హత్తుకున్నాడు. నాకు ఆ దృశ్యం ఎంతో మనోహరంగా అనిపించింది.

ఆయన రెండడుగులు ముందుకు వేసి, కళ్ళు తుడుచుకుంటూ ఆ గదిలోని పూజా మందిరం వైపు నిలబడ్డాడు. నేను ఊహించని ఆ దృశ్యం నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

దేవుడి విగ్రహం ముందు రెండు చేతులు జోడించాడు. ఏదో ప్రార్థించినట్లుగా పెదాలు కదులుతున్నాయి. ఆయన దేవుడిని ఏమని ప్రార్థించి ఉంటాడు?!

ఏం కోరుకున్నాడు?

తన తప్పు ఒప్పుకొంటూ, “నా కొడుకు నన్ను క్షమించమని అడిగాడు. దేవా, నన్ను నా కొడుకులా సత్కృపంతుడిని చెయ్యి.”

అంతేనా, అతడి ప్రార్థన సరిగ్గా అలాగే ఉంటుంది అంతే అనుకున్నాను. ఆ తండ్రి గతం గురించి నాకు పూర్తిగా తెలిసి ఉండడంతో - ఇక నా అవసరం ఆ కుర్రాడికి లేదనిపించి ఆ ఇంట్లోంచి బైటకు నడిచాను.

రోడ్ బ్రేక్ కోసం
ముందుగా మిత్రులు
కార్ లోన్ కోసం
ముందుగా ఎస్బిఐ

భారతదేశంలో లోన్ని అందించే వారిలో ఎస్బిఐ అతి పెద్దది, అందుకే -ముందుగా ఎస్బిఐ.

కార్ లోన్ @ 7.50%

జీరో ప్రొసెసింగ్ ఫీ &

యోనో పై తక్షణం ఇన్-ప్రిన్సిపల్ మంజూరీ

కాల్ బ్యాక్ కోసం, మిస్డ్ కాల్ ఇవ్వండి 7208933141 లేదా 7208933145 కు CAR అని SMS వంపండి.
మరిన్ని వివరాల కోసం, విజిట్ bank.sbi/sbiyono.sbi / కాల్ 1800 11 2211.

నియమ నిబంధనలు వర్తిస్తాయి

సత్య నాదెళ్ల.. ఇది పరిచయం అక్కర్లేని పేరు. అనంతపురం జిల్లాలో పుట్టి అంతర్జాతీయ స్థాయికి ఎదిగిన తెలుగు వ్యక్తి. ఈ జూన్ లో మరోమారు ప్రపంచ పత్రికలలో పతాక శీర్షికలలో నిలిచారు. పూర్తిపేరు నాదెళ్ల సత్యనారాయణ. నాదెళ్ల తండ్రి యుగంధర్, మార్క్సిజం వాసనలున్న ఐఎఎస్ ఆఫీసర్. ఈయన తండ్రి, సత్య నాదెళ్ల తాత అనంతపురం జిల్లా, బుక్కాపురం గ్రామానికి చెందిన సాధారణ రైతు.

సత్య నాదెళ్ల 1972లో హైదరాబాద్ పబ్లిక్ స్కూల్లో పాఠశాల విద్యను పూర్తి చేశారు. తర్వాత మణిపాల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ నుంచి ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగ్ లో పట్టా పుచ్చుకున్నారు. అమెరికాలో ఎం.టెక్, ఎంబీఏ పూర్తిచేశారు. ఇంటింటా కంప్యూటర్ (ఎ కంప్యూటర్ ఆన్ ఎప్రి

భారతీయతే ఆయన స్ఫూర్తి

డెస్క్ అండ్ ఇన్ ఎప్రి హోమ్) లక్ష్యంగా స్థాపించిన ప్రపంచ ప్రసిద్ధ మైక్రోసాఫ్ట్ కంపెనీకి బిల్ గేట్స్, స్టీవ్ బల్మేర్ల తర్వాత మూడవ చైర్మన్ స్థాయికి ఎదిగారు. ఈ విషయం తెలియకుండానే 1980లో నేను, భారతదేశంలో టెలికాం రంగం మార్పు లక్ష్యంగా 'హాత్ హాత్ మే టెలిఫోన్, గావ్ గావ్ మే ఇంటర్నెట్' (ప్రతి చేతిలో ఫోన్, గ్రామ గ్రామాన ఇంటర్నెట్) కార్యక్రమాన్ని ప్రకటించాను. నాదెళ్ల 1992లో అమెరికాలో మైక్రోసాఫ్ట్ లో చేరారు. అనేక ప్రాజెక్టుల్లో పనిచేశారు. ఇదే సమయంలో కంపెనీ ప్రత్యర్థుల నుంచి ఎదురవుతున్న సవాళ్లను ఎదుర్కొంటున్న తీరును గమనించారు. సంస్థ ఉద్యోగులలో ప్రతిభకు కొడువలేదు. ఎవరికి వారు మహామేధావులు. కానీ, ప్రత్యర్థులను సమర్థంగా ఎదుర్కొనే ఉమ్మడి కృషి, పరస్పర సహకారం లోపించిందనే సత్యాన్ని గుర్తించారు. ఆయన ప్రతిభను సంస్థ గుర్తించింది. ఇక అక్కడి నుంచి వెనక్కి తిరిగి చూసుకోవలసిన అవసరం రాలేదు. ఇంతై ఇంతింతై.. అన్నట్లు సత్య నాదెళ్ల 2014 ఫిబ్రవరి నాటికి ఆ సంస్థ చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ స్థాయికి చేరుకున్నారు. ప్రపంచం నలుమూలల నుంచి వచ్చిన లక్షలమంది మైక్రోసాఫ్ట్ ఉద్యోగులలో సత్య నాదెళ్ల

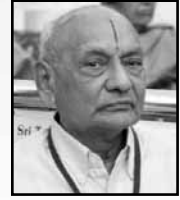
ఒక్కరే ఎందుకు విలక్షణంగా నిలిచారు? విలక్షణంగా ఆలోచించారు? అందుకు మూల కారణం ఆయనలో జీర్ణించుకుపోయిన భారతీయత, భారతీయ పెంపకం ఆయన్ని విలక్షణంగా ఆలోచించేలా చేసింది. తన విలక్షణ ఆలోచనలతో, వివేచనతో మైక్రోసాఫ్ట్ సంస్థని క్లెంట్ సర్వీస్ కంపెనీ స్థాయి నుంచి ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద క్లౌడ్ కంప్యూటింగ్ కంపెనీ స్థాయికి తీసుకువెళ్లారు. ప్రత్యర్థులతో సంబంధాల విషయంలో, వారితో వ్యవహరించే తీరులో జన్మతః సిద్ధించిన భారతీయత సత్య నాదెళ్లకు ఎంతగానో అక్కరకు వచ్చింది.

మార్కెట్లను ప్రభావానికి గురైన ఆయన తండ్రి చిన్నప్పుడు సత్య డెడ్ రూమ్ లో కార్లమార్పు

శత్రువులుగా చూడలేదు. ప్రత్యర్థులుగా, పరస్పర సహకార పోటీదారులుగా చూశారు. శత్రుత్వాన్ని తుడిచేసి, స్నేహ సహకారం ఏర్పడేలా చేశారు. (ఒకసారి ఎలకే అద్వాణీ చెప్పిన మాటలు గుర్తుచేసుకుందాం: బీజేపీయేతర పార్టీలు మనకు శత్రువులు కాదు, క్రిడల్లోలా వారు మన ప్రత్యర్థులు). ఇదే సనాతన ధర్మం, హిందుత్వం మనకు అందించే స్ఫూర్తి మంత్రం. ఆ మహామంత్రమే - ఓం సహనావవతు! సహనోభునక్తు! సహ వీర్యం కరవావహై! ఈ మహా శాంతి మంత్ర ప్రభావమే సత్య నాదెళ్ల ఆపిల్ ఐఓఎం, లినక్స్ (ఫ్రీ సాఫ్ట్వేర్ కంపెనీ) వంటి ప్రత్యర్థి కంపెనీలతో సహకార ఒప్పందం కుదుర్చుకునేలా చేసింది.

నాదెళ్ల సారధ్యంలో మైక్రోసాఫ్ట్ మిషన్ స్టేట్మెంట్ లేదా ప్రకటిత (ఇంటింటికి కంప్యూటర్) లక్ష్యాన్ని సవరించుకుని 'భూమండలంపై ఉన్న ప్రతివ్యక్తి, ప్రతి సంస్థ మరియు మంచి ఫలితాలను సాధించే సాధికారిత సాధన' అని నూతన ప్రకటిత లక్ష్యంగా పేర్కొంది. మహామంత్రంలోని తాదాత్మ్యం (సహనావవతు), సహకారం (సహవీర్యం), నిరంతర అభ్యాసం (తేజస్వి నావధీతం) ప్రగతి మార్గంగా సత్య నాదెళ్ల నొక్కి చెప్పారు. కంపెనీ సంస్కృతిలో వాటికీ ప్రాధాన్యం ఇస్తూ మార్పును తెచ్చారు. మైక్రోసాఫ్ట్ స్వభావ, సంస్కృతి, స్వరూపాలలో తెచ్చిన మార్పుకు, సాధించిన అభివృద్ధికి గుర్తింపుగా సంస్థ ఆయన్ని అదేస్థాయిలో గౌరవించింది. గడచిన నెలలో కంపెనీ బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ ఆయనను మైక్రోసాఫ్ట్ చైర్మన్ గా ప్రకటించారు.

సత్య నాదెళ్ల 2017లో బిల్ గేట్స్ ముందు మాటతో 'హిట్ రిఫ్లెక్స్' పుస్తకం రాశారు. ఇదో మహద్భుత గ్రంథం. ఎందరికో స్ఫూర్తి దాయకం.

డా. త్రిపురనేని హనుమాన్ చౌదరి

ప్రజ్ఞాభారతి

ఇందులో మైక్రోసాఫ్ట్ అత్యున్నత పునఃనిర్వచించేందుకు, అందరికీ మంచి భవిష్యత్ ఊహించేందుకు తాను పడిన తపనను చక్కగా ఆవిష్కరించారు. సత్య నాదెళ్ల 1988లో ఉన్నత చదువుల కోసం అమెరికా వెళ్లి అక్కడే స్థిరపడ్డారు. అయినా, తన తల్లి బోధించిన, తనలో ఆమె నిలిపిన భారతీయత ఈ పుస్తకంలోని ప్రతి అక్షరంలో స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. ఇస్పర్శేషన్ టెక్నాలజీ రంగం సాధించిన అభివృద్ధి (రోబోటిక్స్, కృత్రిమ మేధస్సు, క్వాంటమ్ ఆఫ్ కంప్యూటింగ్ వంటి వాటిని)ని నైతిక విలువలను పాటిస్తూ ధర్మ బద్ధంగా వినియోగించాలని ఆయన చెప్పారు. ప్రపంచ మానవాళి ప్రతిఒక్కరి, ప్రతి కుటుంబం, ప్రతిదేశం సమష్టి ఆనందానికి, సమృద్ధికి ఐటీ ఉపయోగపడాలని 'హిట్ రిఫ్లెక్స్'లో పేర్కొన్నారు. ఇది ఐటీ రంగంలోని ప్రతిఒక్కరు చదవాల్సిన పుస్తకం.

విదేశాలలో పనిచేస్తున్న భారతీయ శాస్త్రవేత్తలకు వచ్చే నోబెల్ పురస్కారాలు, భారతదేశంలో పనిచేసే శాస్త్రవేత్తలకు ఎందుకు రావు? అమెరికాలో (భారతదేశంలో కాదు) పనిచేసే సుందర్ పిచయ్ (గూగుల్), సత్య నాదెళ్ల (మైక్రోసాఫ్ట్), ఇంద్రానూయి (పెప్సీ) వంటి భారతీయ ఇంజనీర్లు/బిజినెస్ మేనేజ్మెంట్ నిపుణులు మాత్రమే ప్రపంచ స్థాయి ఫార్చ్యూన్ 500 కంపెనీలలో చైర్మన్ స్థాయికి ఎందుకు, ఎలా ఎదగగలుగుతున్నారు? భారతదేశంలో పనిచేసే ఇంజనీర్లు/బిజినెస్ మేనేజ్మెంట్ నిపుణులకు ఆ పదవులు, ఆ హోదా ఎందుకు దక్కడం లేదు? ఇందుకు నెహ్రూ నాటిన సోషలిజం బీజం, పర్మిట్, లైసెన్స్, కోటా రాజ్యం; సోనియా హయాంలో సామాజికన్యాయం పేరున జడలువిప్పిన (కులతత్వం) లౌకికవాదం, ప్రాంతీయ పార్టీల 'సంక్షేమ' సంతర్భణ.. ఈ కారణాల కారణంగానే విదేశాలలో కీర్తి శిఖరాలను చేరుకుంటున్న భారతీయుల ప్రతిభకు స్వదేశంలో గుర్తింపు రావడంలేదు. ప్రపంచ దేశాల గౌరవం దక్కడంలేదు.

అను: రాజనాల బాలకృష్ణ

త్రిమంత్రం

చిత్రపటాన్ని ఉంచారు. తల్లి ప్రభావతి, సంస్కృత పండితురాలు. తిరుపతి పద్మావతి విశ్వవిద్యాలయం అధ్యాపకురాలు. ఆమె కార్లమార్పు ప్రభావం పిల్లాడి మీద ఉండకూడదనే ఉద్దేశంతో అదే గదిలో లక్ష్మీదేవి చిత్రపటాన్ని ఉంచారు. ఆ దేవి ప్రభావం చూపింది. సత్య నాదెళ్ల మైక్రోసాఫ్ట్ సీఈఓగా వ్యాపార ప్రత్యర్థులను

ఏటా ఆషాఢశుద్ధ విదియనాడు నిర్వహించే పూర్తి జగన్నాథస్వామి రథయాత్ర ప్రపంచ వేడుక. విశ్వరక్షకుడు జగన్నాథుడిని 'దారుబ్రహ్మ' అంటారు. వేటగాడి బాణ ప్రయోగంతో శ్రీకృష్ణ భగవానుడు అవతార సమాప్తి చేసినప్పుడు ఆత్మ స్వరూపమైన బ్రహ్మ పదార్థాన్ని ఇంద్రద్యుమ్నుడనే రాజు దారు విగ్రహాలలో నిక్షిప్తం చేసి ప్రతిష్ఠించాడని పురాణ గాథ. నాటి నుంచి ఈ క్షేత్రం భూలోక వైకుంఠంగా విలసిల్లుతోంది. స్వామి మూర్తి నుంచి ప్రసాద వితరణ వరకు ఎన్నో అంశాలలో ఈ విశిష్టతలు కనిపిస్తాయి.

పూర్వీని 'శ్రీ క్షేత్రం'గా వ్యవహరిస్తారు. నీలాచలం, నీలాద్రి, జగన్నాథపురి, పురుషోత్తమ ధామం అనీ అంటారు. శ్రీకృష్ణుడు రుక్మిణీ సత్యభామ సమేతుడుగా కాకుండా అన్న బలరాముడు, చెల్లెలు సుభద్రతో జగన్నాథస్వామిగా కొలువుదీరడం ఇక్కడి ప్రత్యేకత. శంకర భగవత్పాదులు, భగవద్రామానుజ యతీంద్రులు, మధ్వాచార్యులు, సిక్కు గురువు గురునానక్, శ్రీపాదవల్లభులు, కబీర్, తులసీదాస్ తదితర మహనీయులెందరో ఈ క్షేత్రాన్ని సందర్శించారు.

శంకరులు దేశం నలుమూలల నెలకొల్పిన నాలుగు పీఠాలలో ఇది ఒకటి. దీనిని 'భోగవర్ధన' మతంగా వ్యవహరిస్తారు. పూర్తి మఠానికి 'కర్మ' క్షేత్రమని పేరు. స్వామి సదా తన కన్నుల ముందే ఉండాలంటూ 'జగన్నాథస్వామి నయన పథగామీ భవతుమే...' అని జగన్నాథాష్టకంలో శంకరులు స్తుతించారు. భగవద్రామానుజులు వైష్ణవ సంప్రదాయాన్ని ప్రతిష్ఠించారు. ఆయన ద్వారా దక్షిణాదిని, ప్రత్యేకించి తెలుగునాట 'జగన్నాథ సేవ' ప్రాచుర్యం పొందింది. చైతన్య మహా ప్రభువు శేష జీవితం ఇక్కడే గడిపారు. జయదేవుడు స్వామి సన్నిధిలో రచించిన 'గీత గోవిందం' కావ్యాన్ని ఆయనకే సమర్పించారు.

అలంకరణలు-దివ్యదర్శనం

దారుబ్రహ్మ జగన్నాథుడిని నిత్యం పట్టువస్త్రాలు, పుష్పాలతో అలంకరిస్తారు. శ్రీమహావిష్ణువు అవతరణ వర్షాదికాల సందర్భంగా ఆయా అవతారాలలో దర్శనం ఇస్తారు. ఏడాదిలో దాదాపు 34 అలంకారాలలో స్వామి కనువిందు చేస్తారు. ఒక్కొక్క వారం ఒక్కొక్క రంగు వస్త్రంతో అలంకరిస్తారు.

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

స్తారు. ఆదివారంఎరువు రంగు, సోమవారం తెలుపు, మంగళవారం పంచరంగుల వస్త్రాలు, బుధవారం పచ్చ, గురువారం పసుపు, శుక్రవారం తెలుపు, శనివారం నలుపు వస్త్రాలతో అలంకరిస్తారు.

జ్యేష్ఠ పూర్ణిమ నాడు స్నానోత్సవం అనంతరం బలరామజగన్నాథులను గణపతి రూపాలలో అలంకరించడాన్ని 'గజవేష' అని, రథయాత్రకు రెండు రోజుల ముందు భక్తులను అనుగ్రహించే దర్శనాన్ని 'సవయవ్వన వేష' అని, రథయాత్ర నాటి అలంకరణను 'సునావేష' అని అంటారు. భాద్రపద బహుళ దశమి నాడు వసభోజి అలంకరణలో (అగ్రజుడు బలదేవునితో గోవబాలునిగా వసభోజనానికి వెళ్లినట్లు), ఆ మరునాడు కాళీయమర్దననుడి అలంకారంలో, కార్తిక సోమ వారాలలో హరిహర ఏకతత్వానికి ప్రతీకంగా శివకేశవ రూపంలో దర్శనమిస్తారు.

సోదరి కోసం శోభాయాత్ర

పూర్వ పేరు విన్నవెంటనే స్ఫూరించేది రథయాత్ర. 'రథస్థం కేశవం దృష్ట్వా పునర్జన్మ నవిద్యతే...' రథంపై ఊరేగే విష్ణుదర్శనంతో పునర్జన్మ ఉండదని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. అందునా పూర్తి జగన్నాథుడి రథోత్సవం మరింత విశిష్టమైందిగా చెబుతారు.. ఇతర క్షేత్రాలలో ఉత్సవమూర్తులు పురవీధుల్లో విహరిస్తే, ఇక్కడ మూలవిగ్రహాలే తరలి వెళతాయి. ఈ రథయాత్రను సోదరి సుభద్ర పట్ల ప్రేమకు ప్రతీక అని, ఆమెను సంతోషపరచడమే ఈ రథయాత్ర ఉద్దేశమనీ చెబుతారు. బలరామ, కృష్ణులు కంసవధకు బయలుదేరిన ఘట్టం ఈ యాత్రకు నేపథ్యమని, వారితో పాటు వెళ్లాలనుకున్న చెల్లెలి ముచ్చటను ఇలా తీర్చడం ఈ రథయాత్ర నేపథ్యంగా ప్రచారంలో ఉంది. నియమం 'యాత్ర' ప్రారంభమైన తరువాత ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ రథం తిరోగమించ కూడదు. ఈ 'ఘోషయాత్ర' సందర్భంగా తొక్కినలాట చోటుచేసుకుని, ప్రమాదపశాత్తు ఎవరైనా రథం కింద పడినా, దారిలో ఏ దుశాణమైనా అడ్డు వచ్చినా

రథం వెనకగడుగు వేసే ప్రసక్తి ఉండదు.

రథత్రయం

ఏ క్షేత్రంలోనైనా స్వామివారి ఊరేగింపునకు శాశ్వత ప్రాతిపదికపై రథాలు వినియోగిస్తే పూర్తిలో అందుకు భిన్నంగా ఏటా కొత్తవి తయారవుతాయి. ఇతర ఆలయాలలోని దేవదేవేరులు ఒకే రథంలో ఊరేగడం కనిపిస్తే, ఇక్కడి జగన్నాథ, బలభద్ర, సుభద్రలు వేర్వేరు రథాలపై తిరువీధులకేగుతారు. 44 అడుగుల ఎత్తుతో 14 చక్రాలతో గల బలరాముని రథాన్ని 'తాళధ్వజం', 43 అడుగుల ఎత్తు 12 చక్రాలతో గల సుభద్రాదేవి రథాన్ని 'పద్మధ్వజం', 45 అడుగుల ఎత్తు 16 చక్రాలతో గల జగన్నాథస్వామి రథాన్ని 'సందిఘోష' అంటారు. ప్రతి రథానికి ఎనిమిది అంగుళాల మందం, 250 అడుగుల పొడవు గల తాళ్లను కడతారు. రథయాత్ర ఆరంభానికి ముందు జగన్నాథుడి తొలిసేవకుడు గజపతి మహారాజు తలపై కిరీటాన్ని తీసి నేలపై ఉంచి బంగారు చీపురుతో రథాలను శుభ్రపరచి మంచిగంధం నీటితో కడుగుతారు. 'యాత్ర'లో బలభద్రుని రథం ముందు భాగంలో, దాని వెంట

జయ 'జగ'దీశహరే

సోదరి సుభద్ర రథం వెళ్తుంటే జగన్నాథుడి తేరు వాటిని అనుసరిస్తుంది. చెల్లెలిని సు'భద్రం'గా చూసుకోవాలన్న తత్వాన్ని బోధిస్తున్నట్లుంటుంది.

కులం, భాష, సంస్కృతి, లింగ, పేద ధనిక, పండిత-పామర, వయోభేద రహితంగా లక్షలాది మంది ఈ రథయాత్రలో పాల్గొంటారు. రథాన్ని లాగడం పూర్వజన్మ సుకృతంగా భావిస్తారు. రథయాత్ర అశ్రీల పదప్రయోగంతో మొదలవు తుంది. దాహుకా అనే జగన్నాథ సేవకుడు ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా రథం వెంట ఉంటాడు. రథం నెమ్మదిగా సాగుతుండగా అగినప్పుడల్లా కొబ్బరికాయలు కొడుతూ లాగుతారు.

సర్వసమానత్వం జగన్నాథీయం

జగన్నాథుడు వైవేధ్య ప్రియుడు. నిత్యం 64 రకాల పిండివంటలను కట్టెలపొయ్యిల మీద మట్టి కుండలలోనే తయారు చేస్తారు. ఒకసారి వాడిని పాత్రను మరోసారి ఉపయోగించరు. కుండమీద కుండపెట్టి అన్నం వండడం, అన్ని పాత్రలలోని

పదార్థం ఒకేలా ఉడకడం విశేషమే. మహాప్రసాదం స్వీకరణలో అంటూ సొంటూ ఉండదు.

సర్వ మానవ సమానత్వం, లౌకికతత్వం జగన్నాథుని సిద్ధాంతం. దానిని అవగాహన చేసుకుంటే లోకమంతా అనందమయమవుతుందని, కులమతవర్ణ వైరుధ్యాలకు అతీతమైన సమసమాజం సిద్ధిస్తుందని విశ్వాసం. ఈ స్వామి సన్నిధిలో దర్శనం, అర్చనాదు లలో హెచ్చుతగ్గులు, 'మహాప్రసాద' స్వీకరణలో తేడాలు, అంటూ సొంటూ ఉండదు. ఎంగిలి అంటడు. ఆనందబజారులో ఒకే పంక్తి సప్రసాదాలు అందచేస్తారు. ఎవరైనా వడ్డించవచ్చు. ఎవరైనా తినవచ్చు. ఉదాత్త, ఉత్తమ మనసులతో అరమరికలు లేకుండా అందరూ ఆనందంగా భుజిస్తారు. కనుకనే 'సర్వం శ్రీ జగన్నాథం' అనేది వాడుకలోకి వచ్చిందంటారు.

'జగతి నాలుగు వర్ణములే సమముచేసి కుడువ చేసితివా! భళా! కుడుమవేళ యేహ్య మిసుమంతయును లేక సహ్యముగను

కోలాహలానికి కొవిడ్ ఆంక్షలు

ఐసుకేస్తే రాలనంతగా భక్తకోటి నిండిపోయే జగన్నాథుడి రథయాత్ర ఈసారి భక్తులు లేకుండానే ముగియనుంది. గత ఏడాది మాదిరిగానే ఇప్పుడూ గుర్తింపు పొందిన సేవాయితేలే రథం పగ్గాలు పడతారు. వారు కోవిడ్ టీకాలు వేయించుకున్నట్లు, కరోనా వైరస్ లక్షణాలు లేనట్లు ఆర్టీపీసీ పరీక్షా ధ్రువపత్రాలు చూపవలసి ఉంటుందని ఒడిశా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెలిపింది. కోవిడ్ నిబంధనల నేపథ్యంలో ఇతర ప్రాంత యాత్రీకులను అనుమతించరు. రథయాత్రకు (12వ తేదీ) రెండు రోజుల ముందు నుంచే పూరిలోకి బస్సులు, రైళ్ల పోకలను నిషేధించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని, రాష్ట్రంలోని ఇతర జగన్నాథ ఆలయాలలోనూ వేడుకలు అనుమతించబోమని సహాయక చర్యల ప్రత్యేక కమిషనర్ స్పష్టం చేశారు.

శ్రీజగన్నాథ చేసికే చిత్రముగను' అని వద్దివర్తి కోనమరాజు కవి కీర్తించారు.

భక్తాభీనుడు దేవదేవుడు

జగన్నాథుడు భక్తపరాయణుడు, భక్తాభీనుడు. భక్త సులభుడు. భక్తి, ఆర్పితో పిలిస్తే అప్రహతిహతంగా సాగే ఆయన రథచక్రాలు అగిపోతాయి. అందుకు ప్రచారంలో ఉన్న మన తెలుగు భాగవతోత్తముడి గాథను స్మరించుకుంటే... నేటి విశాఖపట్నం జిల్లా సర్వసిద్ధి గ్రామవాసి వద్దివర్తి కోనమరాజు కవి (1754-1834) బంధుమిత్రులతో మూరీ రథయాత్రకు వెళ్లారు. అక్కడి 'నరసింహఘాటీ' వద్ద స్వామివారు ఊరేగింపునకు సిద్ధంగా ఉన్నారు. రథం కదలడానికి ముందే స్వామి వారిని దర్శించు కోవాలన్నది కోనమరాజు పరివారం కోరిక. అప్పట్లో భక్తుల నుంచి కొంతపైకం తీసుకొని అక్కడ స్వామి వారి దర్శనానికి అనుమతించేవారు. డబ్బు చెల్లించడం ఆయనకు ఇష్టంలేదు. చెల్లించకపోవడంతో ఉత్సవ నిర్వాహకులు వారిని అనుమతించలేదు. 'మాణిక్యపురం మొదట్లో ఉన్నాను. శేషశయనా! అక్కడే ఉండు. నరసింహ! ప్రయాణం మధ్యలో ఉన్నాను. కదలకు. పుణ్యమూర్తి! రాక్షసాంతకా! జగన్నాథమూర్తి! పతితపావన బిరుదాంకితుడా! ఈ నీ సేవకుడి మీద దయజూపు. నాకు నీ దర్శనమయ్యేంత వరకు రథాన్ని కదలనీయకు' అని అశువుగా పద్యాలతో ప్రార్థించారు. అంతే... రథం కదలడంలేదు. అటు వేళ మించి పోతోంది. రథం కదలకపోవడానికి కారణం ఏమై ఉంటుందని ఆలయ ప్రధానార్చకుడు 'మహాంతి', అర్చక స్వాములు ఆలోచనలో, ఆదుర్దాలో పడ్డారు. కవి చెప్పిన పద్యాలే ఇందుకు కారణమని ఆ నోట, ఈ నోట మహాంతు చెవికి సోకడంతో ఆయన స్వయంగా కవిగారిని కలిసి విషయం తెలుసు కున్నారు. సుంకం చెల్లించకుండానే స్వామి దర్శనానికి సగౌరంగా ఆహ్వానించారు. అయినా దర్శనానికి కవి సుముఖంగా లేరు. 'మహాంతు మహాచయ! స్వామి దర్శనానికి సుంకం వసూలు నాకు సుతరాము ఇష్టం లేదు. దీనిని పూర్తిగా తీసివేయాలన్నది నా విన్నవం' అని సమాధానమిచ్చాడు. దర్శన సుంకం రద్దు చేస్తే రాబడి తగ్గిపోతుంది. దీనిపై సత్వరం నిర్ణయం తీసుకోకపోతే రథం కదలదు. ఏమిటి మార్గం? అని ఆలోచించి, ఎట్టకేలకు నరసింహఘాటీ వద్ద సుంకం వసూలును శాశ్వతంగా రద్దు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. (నేటికీ అక్కడ ఇదే విధానం కొనసాగుతోంది). ఆ వెంటనే కవిగారు స్వామి దర్శనం చేసుకున్న తర్వాత రథం కదిలింది. ఇక్కడ కవిగారి భక్తితో పాటు కవితాశక్తి ప్రదర్శితమైందని ఆచార్య కోలవెన్ను మలయవాసిని హృద్యంగా వ్యాఖ్యానించారు.

'నీలాచల నివాసాయ నిత్యాయ పరమాత్మవే! సుభద్రా ప్రాణనాథాయ జగన్నాథాయ మంగళమ్!'

మన మాతృభాష తెలుగు. ప్రాకృతం నుంచి క్రమంగా రూపొందిన భాష. తెలుగు లిపి మూలాలు బ్రాహ్మీలో ఉన్నాయి. మొదటి కావ్యం 'శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతం'. వ్యాస విరచిత సంస్కృత భారతానికి ఇది అనువాదం. 11వ శతాబ్దం వారైన నన్నయ భట్టారకులు ఆది, సభాపర్వాలు, అరణ్యపర్వం సగభాగం తెలుగులోకి తీసుకువచ్చారు. మొట్టమొదటి తెలుగు వ్యాకరణ గ్రంథం, 'ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి'. ఈ గ్రంథాన్ని కూడా నన్నయ భట్టారకులే రచించారు. అందుకే ఆయనను 'ఆదికవి' అని సముచితంగానే గౌరవించుకుంటాం. అయినా నన్నయ రచనే తొలి తెలుగు రచన అనడానికి అవకాశం తక్కువ అని పండితుల అభిప్రాయం. కానీ ఆయన కాలానికి ముందు వచ్చినట్టు చెప్పే రచనలు అలభ్యం. నన్నెచోడుని 'కుమార సంభవం' మొదటి కావ్యమే అన్న ప్రశ్న చిరకాలంగా వినిపిస్తున్న మాట నిజం.

ఇక్కడ కురిక్రియాల శిలాశాసనం గురించి ప్రస్తావించుకోవాలి. ప్రముఖ చరిత్రకారుడు నేలటూరి వెంకటరమణయ్య (1974) కరీంనగర్ జిల్లాలోని ఆ గ్రామంలో కనుగొన్న శాసనమిది. అది క్రీస్తుశకం 945 నాటిది. అందులోని విషయం మూడు భాషలలో - సంస్కృతం, కన్నడ, తెలుగు - వివరించారు. జినపల్లభుడు ప్రతిష్ఠించిన ఈ శాసనంలో తెలుగులో రాసిన మూడు కంద పద్యాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి 11వ శతాబ్దానికి రెండు వందల ఏళ్లు ముందే తెలుగులో కవిత్వం ఉందని వెంకటరమణయ్య నిర్ధారణకు వచ్చారు. వీటితో పాటు

ఇంకొన్ని శాసనాల గురించి కూడా ఆ చరిత్రకారుడు వెల్లడించారు. అవి - చాళుక్య గుణగ విజయాదిత్యుని అద్దంకి, కందుకూరు శాసనాలు, ఒకటో చాళుక్య భీముని ధర్మవరం శాసనం, రెండో యుద్ధమల్లుడి బెజవాడ శాసనం. వీటిలో విషయం తెలుగు ఛందోబద్ధ పద్యాలలోనే ఉంది. మొదటి శాసనం 'తరువోజ', రెండు శాసనాలలో సీస పద్యాలు ఉన్నాయి. చివరిది మధ్యాక్షర ఛందస్సులో ఉంది. కాబట్టి తెలుగు కవిత్వ ప్రక్రియ ఆంధ్ర మహాభారతం అవతరించడానికి ఒక శతాబ్దం ముందే వాయువ్య తెలంగాణ ప్రాంతానికి తెలుసునని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ సేవధ్యంలోనే ఒక్కసారి ప్రపంచ ప్రఖ్యాత గ్రంథాలయాలలో లభ్యమవుతున్న రచనల జాబితా ఆధారంగా 10వ శతాబ్దం నుంచి 19వ శతాబ్దం వరకు సాగిన తెలుగు సాహిత్య ప్రస్థానం గురించి చర్చించుకుందాం.

ఇక్కడ ఇంకొక విషయం. మా తాతగారు మౌలిక గణితం నేర్చుకున్న విధానాన్ని చూస్తే పూర్వకాలం నుంచి మన భాషలో ఎంత వైవిధ్య భరితంగా, ఎన్ని అంశాలలో, ఎంతటి ప్రమాణాలతో రచనలు వచ్చాయో అర్థమవుతుంది. నిజానికి ఆయన వ్యవసాయదారుడు. గణితంతో ఆయన అవసరం పరిమితం. తూకం వివరాలు, పంట పరిమాణం, నగదు లెక్క, భూమి కొలతల పద్ధతులు తెలిసి ఉంటే సరిపోతుంది. వీటన్నిటికీ సంబంధించిన పరిజ్ఞానం అందించే వుస్తకం 'గణిత చూడామణి'. అందులో యాభయే అభ్యాసాలు ఉన్నాయి. అవన్నీ పద్య ప్రక్రియలోనే చెప్పారు. అసలు గణిత సూత్రాలూ, అభ్యాసం పద్యరూపంలో బోధించ వచ్చునని ఎవరైనా ఊహించగలరా? మొదటి అభ్యాసం కూడికల

గురించి. రెండోది తీసివేత లెక్క. తరువాతి అభ్యాసాలు కొంచెం బరువైనవి. అంటే భూ విస్తీర్ణాన్ని లెక్కకట్టే విధానం గురించి గణిత చూడామణి చెప్పింది. మళ్లీ ఆ భూమి నలు చతురస్రంగా, దీర్ఘ చతురస్రంగా లేదా అసమ కోణాలతో ఉన్నా లెక్క కట్టడానికి పద్ధతులు చెప్పారు. ఒక గణిత బోధిని ఈ రీతిలో రాశారంటే అది ఎంత గొప్ప ప్రమాణాలతో ఉన్నదో అర్థమవుతుంది. ప్రపంచ శాస్త్ర విజ్ఞానానికి సున్నును, మరెన్నో సూత్రాలను అందించి మహాసాకారం చేసిన నేల నుంచి ఇలాంటి గ్రంథాన్ని మాత్రమే ఊహించగలం (కన్నన్ 2016). కన్నన్ పురాతన భారతదేశంలో వెలువడిన వివిధ గ్రంథాల నుంచి 15 సూత్రాల జాబితాను తయారు చేశారు. పైథాగరస్ సూత్రం మొదట బోధాయుడి సల్య సూత్రాలలో చూడవచ్చునని ఆయన చెప్పాడు. గణితశాస్త్ర వృద్ధికి అందించిన ఈ సేవకు గాను ప్రపంచం భారతదేశానికి రుణపడి ఉందని పండితులు చెబుతారు (స్వామినాథన్ 2014).

- శాసనాలు, లిఖిత గ్రంథాలు, వ్రాతప్రతులు, తాళపత్ర గ్రంథాల రాశినే సాహిత్యం అంటాం. ఈ

ఇది తెలుగు

అనంత తెలుగు సాహిత్య భాండాగారాన్ని అది నుంచి ఇవాళ్టి దాకా ఒక జాబితాలో పొందుపరచాలి. తెలుగువారి జ్ఞానధార, పరంపర ఎలాంటివో తెలియడానికి ఈ బృహత్కార్యం చేపట్టాలి. అయితే ఈ గ్రంథ పట్టికను రూపొందించుకోవడం ఎలా?

తంజావూరు గ్రంథాలయం

తెలుగు రాష్ట్రాలలో ఉన్న వివిధ గ్రంథాలయాలలో ఉన్న జాబితాలను, ఇరుగు పొరుగు రాష్ట్రాలలోని గ్రంథాలయాలే కాకుండా, విదేశాలలోని గ్రంథాలయాలలోను కూడా తెలుగు విభాగంలోని పుస్తకాల జాబితాలను క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేయాలి. దీనితో పాటు వివిధ గ్రంథాలయాలలో వివిధ అంశాల మీద తెలుగులో ఉన్న పుస్తకాల జాబితాను పరిశీలించాలి. ఒకటి నిజం. ఇరుగు పొరుగు రాష్ట్రాలలో, విదేశాలలో ఉన్న గ్రంథాలయాలలోని జాబితాలను పరిశీలించడం అంత సులభం కాదు. అయినా, అలాంటి తెలుగు భాషా గ్రంథాల జాబితాను తన అధీనంలోని విద్యా సంస్థల ద్వారా రూపొందించడం, ఇక్కడ ఉన్నవారికి అందుబాటులోకి తేవడం ప్రభుత్వాల కర్తవ్యం. ఇక్కడ ఒక ఆసక్తి కలిగించే విషయం గుర్తు చేసుకోవచ్చు. బెంజిమన్ షుల్ట్ బ్రిటిష్ జాతీయుడు. తెలుగు సాహిత్యానికి స్థూల పరిచయం రూపొందించాలని ఇతడు 1760 ఒక ప్రయత్నం చేశాడు. తరువాత జోలెపాలెం మంగమ్మ అలాంటి ప్రయత్నం చేశారు. ఆ ప్రయత్నంలో ఆమె వెలువరించినదే 'తెలుగులో అచ్చయిన తొలి పుస్తకాలు'

తాజాగా తయారైన జాబితాలో ఉన్న గ్రంథాలే 8,639. అన్నీ కలిపి ఆరు సంపుటాలు. ఈ అన్ని సంపుటాలను నేను చూశాను. వీటిలో ఒకే రచయిత రాసిన 21 పుస్తకాలు ఉన్న సంగతిని గమనించాను. ఆ రచయిత విశ్వనాథ సత్యనారాయణ.

చార్లెస్ ఫిలిప్ బ్రౌన్ రచనలు మొత్తం ఇవ్వమని ఒకసారి అక్కడి తెలుగు విభాగం గ్రంథాలయ అధికారిని కోరాను. బ్రౌన్ రాసిన 27 గ్రంథాలు ఆ విభాగంలో ఉన్నాయి. భారత్ నుంచి వెళ్లిపోయిన తరువాత ఆయన రాసుకున్న ఆత్మకథ ప్రతి కూడా అందులో ఉంది. చదవడానికి ఒకేసారి ఆరుపుస్తకాలు ఇస్తారు. ఇదంతా చూస్తే తెలుగు గ్రంథ సంపదకి ఎక్కడో ఉన్న బ్రిటిష్ లైబ్రరీ చేసిన మేలు చూస్తే పులకరించిపోతామంటే అతిశయోక్తి కాదు. తెలుగు భాషకే కాదు, మిగిలిన భారతీయ భాషలకు కూడా ఆ అద్భుత గ్రంథాలయం అంతే సేవ చేస్తోంది.

డా॥ దేవే రాజారెడ్డి

భారతం, రామాయణం, నైషధ పారిజాతీయం, వాల్మీకి చరితము, ఆంధ్ర ద్వీరూపకోశం, అభినయ దర్పణం, తాళదాన ప్రాణప్రదీపిక, కామందక నీతి. వీటి కర్తల పేర్లు, గ్రంథం గురించి సంక్షిప్త పరిచయం ఆ సంకలనంలో అందించారు.

తంజావూరు సరస్వతీ మహల్లో ఉన్న వ్రాతప్రతుల వివరాలు. పద్య కావ్యాలు 292; ఇందులో మళ్లీ ద్వీపద కావ్యాలు 81; శతకాలు

సెర్వోజి గ్రంథాలయం (తంజావూరు)

ఇక్కడ 822 వ్రాతప్రతులు ఉన్నాయి. భారత రాష్ట్రపతి పదవిని అలంకరించిన ఆచార్య సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ అంతకు ముందు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం ఉప కులపతిగా పనిచేశారు. ఆ సమయంలో ఆచార్య రాధాకృష్ణన్ ఈ గ్రంథాలయంలో ఉన్న మొత్తం తెలుగు గ్రంథాల జాబితాను తెప్పించుకున్నారు. అలాంటి మహా పండితుడికి తప్ప మనదైన సాహిత్య సంపద విలువ ఎంతమందికి తెలుస్తుంది? అక్కడ భద్రపరిచిన తాళపత్ర గ్రంథాలే 778. ఇందులో 455 అచ్చురూపం దాల్చాయి. 323 అమృదితాలు. కాగితాల వ్రాతప్రతులు 44. అచ్చయినవి 18. అచ్చుకానవి 26. తంజావూరు మహారాజా సెర్వోజి సరస్వతి గ్రంథాలయంలో ఉన్న తెలుగు వ్రాతప్రతులను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన పిపిఎస్ శాస్త్రి సంకలనం (1933) చేశారు. దీనికి ఆచార్య సర్వేపల్లి ముందుమాట రాశారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమే నాడు దీనిని ప్రచురించింది. ఇందులో కనిపించే కొన్ని మహా గ్రంథాలు- మహా

48, దండకాలు 5, గానాలు 46; యక్షగానాలు 26, నాటకాలు 176; పవన కావ్యాలు 13; సాహిత్య శాస్త్రం 91; ఇంకొన్ని ఇతర అంశాల మీద కూడా వ్రాతప్రతులు ఉన్నాయి.

రాజమండ్రి ప్రాంతీయ గ్రంథాలయం

తెలుగు నేల మీద ఉన్న గ్రంథాలయం. 20 శతాబ్దానికి ముందు ఇక్కడి గ్రంథాల జాబితా తయారు చేశారు. ఆ గ్రంథాలలోని అంశాలు-

గణితం -1, జ్యోతిష్యం (హస్తసాముద్రికం) 13, వేదాల మీ వ్యాఖ్యానాలు 18, పురాణాలు -18, ఆయుర్వేదం -8, ధర్మశాస్త్రాలు -18, కామశాస్త్రం-1, గీత మీద భాష్యాలు-18, కావ్యాలు/సాహిత్యం-130, కళ-2, భారతం-19, రామాయణం-48, భాగవతం-19, వ్యాకరణం/నిఘంటువు-20, ఉపనిషత్తులు -4, సంహిత-42, వేమన తత్త్వం-69, అభినానరత్నమాల-268 (మొత్తం 417). నేను ఇదే గ్రంథాలయంలో పదేళ్ల క్రితం తాళపత్ర గ్రంథాలు చూశాను. ఇప్పుడు వాటి పరిస్థితి మరింత క్షీణించి ఉంటుంది. ఎందుకంటే

వారి జాన సంపద

-1746-1856' (1925). దీనిని పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం 2001లో పునర్ముద్రించింది.

బ్రిటిష్ లైబ్రరీ (లండన్)

ఈ గ్రంథాలయంలో 8,639 తెలుగు వ్రాతప్రతులు (కాగితాల మీద రాసినవి) ఉన్నాయి. అవి ఈ అంశాలకు సంబంధించినవి (బర్నెట్ 1912).

కళలు, విజ్ఞానశాస్త్రం; సాహిత్య చరిత్ర, విమర్శల కోసం సంప్రదించే గ్రంథమాలిక, కులం, మానవ జాతుల శాస్త్రీయ వర్ణనం, జానపద సాహిత్యం, నీతిశాస్త్రం, నీతికథలు; ప్రభుత్వ పాలన, సృజనాత్మక సాహిత్యం, లౌకిక వారసత్వం; చరిత్ర, న్యాయశాస్త్రం, పరిపాలనాశాస్త్రం, భాషాశాస్త్రం, కవిత్వం, నాటకం, రాజకీయాలు-సమాజం; సామెతలు, లోకోక్తులు; మతం, భౌగోళిక స్వరూపం, యాత్ర ఉన్నాయి. దీనికి ఒక అనుబంధ జాబితా కూడా ఉంది. 1912-1939 మధ్య గ్రంథాలయం సేకరించిన పుస్తకాల జాబితా అది. ఇది రెండు సంపుటాలు. స్వతంత్ర భారత కార్యాలయం బ్రిటిష్ గ్రంథాలయానికి బదలీ చేసిన పుస్తకాలు, ఇండియా ఆఫీస్ గ్రంథాలయం, భారతీయ భాషలలో సేకరించిన గ్రంథాల (1910-1983 మధ్య) జాబితాలు మరొక రెండు. ఇవి 1998లో రూపొందించారు. వీటన్నిటి ప్రకారం

అప్పటికే అవి దారుణమైన స్థితిలో ఉన్నాయి.

తెలుగు వ్రాతప్రతుల జాబితాలు లభ్యమయ్యే గ్రంథాలయాలు, కేంద్రాలు.

1. మద్రాస్ ప్రభుత్వ గ్రంథాలయంలోని తెలుగు విభాగంలో అకారాది క్రమంలో ఉన్న జాబితా, 1893.

2. తెలుగు సెంట్రల్ ఎంఎస్ఎస్ గ్రంథాలయం, పరిషదక మహామండలి, పితాపురంలోని అచ్చు, వ్రాతప్రతుల జాబితా, 1920, రామవిలాస్ ప్రెస్.

3. తెలుగునేలకు బయట ఉన్న తెలుగు సాహిత్యం, కోరాడ రామకృష్ణయ్య, జీఎస్ ప్రెస్, వాతప్రతుల గ్రంథాలయం మద్రాస్, 1941.

4. ప్రభుత్వ ప్రాచ్య భాషల వ్రాతప్రతుల గ్రంథాలయం మద్రాస్, ఎం. రంగాచార్య సంకలనం, 1915.

5. బిబ్లియోత్ కునేషనల్ డె ప్రాస్, పారిస్లోని తెలుగు వ్రాతప్రతుల జాబితా 1995. ఈ జాబితాను నేను కొంచెం హడావిడిగా చూడడం వల్ల వివరాలు ఇవ్వలేకపోతున్నాను.

6. తెలుగులో సంప్రదింపు గ్రంథాల జాబితా, తెలుగు అకాడెమి, హైదరాబాద్.

7. ప్రభుత్వ ప్రాచ్య వ్రాతప్రతుల గ్రంథాలయం మద్రాస్, సంకలనం కె. కుప్పుస్వామి శాస్త్రి, 1932.

8. మెకంజీ వ్రాతప్రతులు: మెకంజీ చరిత్రాత్మక రచనలపై సంక్షిప్త వ్యాఖ్య. మద్రాస్ విశ్వవిద్యాలయం. సం. టీవీ మహాలింగం, 1972-76.

9. ఒడిశా స్టేట్ మ్యూజియం, ఒరియా, ఇతర భాషల వ్రాతప్రతులు. భువనేశ్వర్. సం. నీలమణి మిత్రా, 1972.

ఇవే కాకుండా, వ్రాతప్రతులను, ఇతర అపురూప గ్రంథాలను సేకరించిన వ్యక్తులు, గ్రంథాలయాలు కూడా ఉన్నాయి.

ఈ వ్యాసం కోసం సంప్రదించిన గ్రంథాలు

1. వెంకటరమణయ్య ఎన్: ది కుక్రియాల ఇన్స్క్రిప్షన్ జినవల్లభ. ఎపిగ్రాఫికా ఆంధ్రీకా. ఎపిగ్రాఫికల్ సిరీస్ నెం. 5. ది గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్, హైదరాబాద్, 1974, పే 21-30.

2. కన్నన్, వి: ప్రెసిడెన్షియల్ అడ్రస్: పిట్టీన్ పార్కులాస్ ఫస్ట్ ఫౌండే ఇన్ ఇండియా. జర్నల్ ఆఫ్ ది ఏస్సియంట్ సైన్సెస్ అండ్ ఆర్కియాలజీ వాల్యూం ఆరు పే 1-15, 2016.

3. స్వామినాథన్ వి. ఏస్సియంట్ ఇండియన్ మేథమెటిక్స్: ఏ బ్రీఫ్ సర్వే, ఇన్ ది జర్నల్ ఆఫ్ ఏస్సియంట్ సైన్సెస్ అండ్ ఆర్కియాలజీ. వాల్యూమ్ ఐదు, పే 43-52, 2014.

వ్యాసకర్త : సూర్యో సర్జన్, అపోలో

నిర్వహణ :
జింకా నారాయణస్వామి

సంఖ్యాయంత్రం

ఈ స్వేచ్ఛ చూశారు కదా! ఈ స్వేచ్ఛలో నిలుపు, ఏటవాలు, అడ్డం, నాలుగు వంతున గడులలోని అంకెలు కూడితే మొత్తం 34 వస్తుంది. కానీ ఇక్కడ కొన్ని గడులలోనే అంకెలు ఇచ్చారు. అంటే అవి క్లాలు. మొత్తం 34 రావాలంటే ఏవీ అంకెలు ఉండాలో మీ బుద్ధిని ఉపయోగించి పూరించండి! సమాధానం రాకపోతే వచ్చే వారం దాకా ఆగండి!

	8		
14		5	
	2		
	13		6

సంఖ్యాయంత్రం - 9 సమాధానాలు

1	15	6	12
8	10	3	13
11	5	16	2
14	4	9	7

మల్లీశ్వరికి అరుదైన గౌరవం!

తెలుగింటి ఆడవడుచు, సిడ్నీ ఒలింపిక్స్ పతాక విజేత కరణం మల్లీశ్వరికి అరుదైన గౌరవం దక్కింది. నరేంద్ర మోదీ నేతృత్వంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయాలలో భాగంగా ఢిల్లీలోని మొట్టమొదటి క్రీడావిశ్వవిద్యాలయానికి మల్లీశ్వరిని ఉపకులపతిగా నియమించడం ద్వారా సరికొత్త అధ్యాయానికి శ్రీకారం చుట్టారు.

కరణం మల్లీశ్వరి.. తెలుగు ప్రజలకు మాత్రమే కాదు, భారత క్రీడాభిమానులకు ఏమాత్రం పరిచయం అవసరంలేని పేరు. రెండు దశాబ్దాల క్రితం సిడ్నీ వేదికగా జరిగిన ఒలింపిక్స్ లో పతకం సాధించడం ద్వారా శతకోటి భారత ప్రజల గౌరవం నిలిపిన తెలుగు మహిళ మల్లీశ్వరి, మరోసారి వార్తల్లో వ్యక్తిగా నిలిచారు.

ఉత్తరాంధ్రకు చెందిన ఓ మారుమూల గ్రామం నుంచి భారత మహిళా వెయిట్ లిఫ్టింగ్ లోకి దూసుకొచ్చిన మల్లీశ్వరి క్రీడాజీవితం, విజయాలు దేశంలోని కోట్లాదిమంది యువతకు స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలుస్తాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లా ఆమదాలవలస మండల పరిధిలోని ఊనవానిపేట గ్రామానికి చెందిన మల్లీశ్వరి అట్టడుగు నుంచి ఉన్నతశిఖరాలు అధిరోహించిన ధీర. తల్లిదండ్రులు కరణం మనోహర్, శ్యామలల ప్రోత్సాహం, అక్క నరసమ్మ ప్రేరణ, జాతీయ వెయిట్ లిఫ్టింగ్ మాజీ శిక్షకుడు నీలంసెట్టి అప్పన్న స్ఫూర్తి, శిక్షణతో మల్లీశ్వరి అంతర్జాతీయ స్థాయి వెయిట్ లిఫ్టర్ గా గుర్తింపు సంపాదించుకుంది. జిల్లా స్థాయి నుంచి ప్రపంచస్థాయికి ఎదిగిన మల్లీశ్వరి వందమంది భారత అథ్లెట్ల బృందం సాధించలేని ఘనతను దేశానికి సంపాదించి పెట్టింది.

విశ్వవిజేత

1993 నుంచి 1996 మధ్యకాలంలో జరిగిన ప్రపంచ వెయిట్ లిఫ్టింగ్ పోటీలలో రెండు బంగారు, రెండు రజత పతకాలు సాధించడం ద్వారా తనకు తానే సాటిగా నిలిచింది. తన కెరీయర్ తొలిరోజుల్లో 54 కేజీల విభాగంలో అత్యుత్తమ లిఫ్టర్ గా గుర్తింపు

సంపాదించిన మల్లీశ్వరి మెల్బోర్న్ వేదికగా 1993లో జరిగిన ప్రపంచ పోటీలలో కాంస్యం, 1994లో టర్కీ పోటీలలో స్వర్ణ, 1995లో చైనాలోని గ్యాంగ్ రూ ప్రపంచ పోటీలలో స్వర్ణపతకాలు సాధించింది. 1996లో చైనాలోని గ్యాంగ్ రూ పోటీలలో కాంస్య పతకం నెగ్గిన మల్లీశ్వరి ఆ తర్వాత రెండేళ్లకు బ్యాంకాక్ వేదికగా ముగిసిన 1998 ఆసియాకీడల 63 కేజీల విభాగంలో రజతం సంపాదించింది.

సిడ్నీ ఒలింపిక్స్ లో..

సిడ్నీ వేదికగా జరిగిన ఈ సహస్రాబ్ది తొలి ఒలింపిక్స్ లో భారత్ 100 మందికి పైగా అథ్లెట్ల బృందంతో వివిధ క్రీడాశాలలో పోటీకి దిగింది. సహక్రీడాకారులంతా విఫలమైన తరుణంలో మల్లీశ్వరి 69 కిలోల విభాగంలో బరిలోకి దిగింది. స్నాచ్ లో 110 కేజీలు, క్లీన్ అండ్ జర్క్ లో 130 కేజీలు, మొత్తంగా 240 కేజీల బరువు ఎత్తి కాంస్య పతక విజేతగా నిలిచింది.

సిడ్నీ ఒలింపిక్స్ లో భారత్ సాధించిన ఒకేఒక్క పతకం మల్లీశ్వరిదే కావడం విశేషం. కేవలం మల్లీశ్వరి ప్రతిభ కారణంగానే సిడ్నీ ఒలింపిక్స్ పతకాల పట్టికలో భారత్ నిలువగలిగింది. అంతేకాదు, ఒలింపిక్స్ చరిత్రలో పతకం సాధించిన భారత తొలిమహిళగా ఆమె చరిత్రలో నిలిచి పోయింది.

2004 ఏథెన్స్ ఒలింపిక్స్ లో చివరిసారిగా పాల్గొన్న మల్లీశ్వరి రిటైర్మెంట్ ప్రకటించింది. 1994లో అర్జున అవార్డు, 1999లో రాజీవ్ గాంధీ

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

ఫేలోరత్తు పురస్కారాలు అందుకున్నది. హర్యానాలోని యమునానగర్ కేంద్రంగా భారత ఆహారసంస్థలో చీఫ్ జనరల్ మేనేజర్ గా పనిచేస్తున్న మల్లీశ్వరి.. ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడాప్రాధికార సంస్థ డైరెక్టర్ గా, దేశంలోని పలు స్పోర్ట్స్ కమిటీల్లో, ఇండియన్ వెయిట్ లిఫ్టింగ్ ఫెడరేషన్ లో కీలక సభ్యురాలిగా సేవలు అందిస్తున్నారు.

క్రీడాభివృద్ధి కోసం దేశవ్యాప్తంగా క్రీడావిశ్వ విద్యాలయం ఏర్పాటు చేయాలని నరేంద్ర మోదీ ప్రభుత్వం తీసుకున్న విధాన నిర్ణయంలో భాగంగా న్యూఢిల్లీలో మొట్టమొదటి విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. అయితే, ఓ రాజకీయ ప్రముఖుడినో, వ్యాపారవేత్తనో కాకుండా క్రీడాదిగ్గజం కరణం మల్లీశ్వరిని క్రీడా విశ్వవిద్యాలయ ఉపకులపతిగా నియమిస్తూ ఢిల్లీ లెజిస్లేషన్ గవర్నర్ అధికారికంగా ప్రకటించారు.

దీంతో ఇప్పటి వరకూ ఓ ఒలింపియన్ గా, ఒలింపిక్స్ లో దేశానికి పతకం తెచ్చిన భారత తొలిమహిళగా సుపరిచితమైన మల్లీశ్వరి.. ఢిల్లీలోని తొలి క్రీడావిశ్వవిద్యాలయ మొట్టమొదటి ఉప కులపతిగా బాధ్యతలు చేపట్టడం ద్వారా తెలుగు రాష్ట్రాలు, దేశంలోని కోట్లాదిమంది మహిళలకు గర్వకారణంగా నిలుస్తుంది. ఉపకులపతి పదవితో మల్లీశ్వరిని గౌరవించడం ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం తన జెన్నత్యాన్ని మరింతగా పెంచుకోగలిగింది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

• సుంచిసూర్గం •

కర్మయోగం

కర్మ చేయనిదే ఒక్క క్షణమైనా ఎవరూ ఉండరని గీత చెబుతుంది. నిత్యజీవితంలో మనం ఏపని చేయకుండా కూర్చుని నేను ఏ పని చేయట్లేదు కదా అనుకోవచ్చు. కానీ మనశరీరాన్నిచూస్తే - కళ్లు చూస్తునే ఉంటాయి. కళ్లుమూసుకున్నా దృష్టి అంతర్దీపం అవుతుంది అంటే-అంటే అక్కడ దృష్టి పనిచేస్తున్నట్లేగా. గుండె కొట్టుకుంటూనే ఉంటుంది. ఎంత యోగాభ్యాసం చేసినా గుండె కొట్టుకోకుండా ఆపివేయలేంగా. జీర్ణక్రియ, నాడీవ్యవస్థ ఇలా ఒక్క మన శరీరంలోనే ఎన్నో అవయవాలు పనిచేస్తుండే లక్షణాన్ని ప్రదర్శిస్తూనే ఉంటాయి. కర్మయోగం - పనిని చేయి, ఫలితం ఆశించకు. చేస్తున్న పనిని సైతం నేనే చేస్తున్నాని విప్రవీగకు అంటుంది. ఈ సూక్తులను ఆచరించాలంటే మనిషి ఎలాంటి పని చేయాలి? - మొక్కవోని దైర్యంతో జీవనపోరాటం చేయాలి. ఎవరికీ అన్యాయం చేయకూడదు. నలుగురూ కలసి ఉంటే ఆనందం అన్న నిజాన్ని తెలుసుకుని మెలగాలి, గాలి, నీరు, చెట్లతో నిండిన ప్రకృతి నిస్వార్థంగా చేసే సేవ వంటి సేవనే మనిషి ఆచరించాలి. కర్మ ఔన్నత్యాన్ని తెలుసుకుంటే కర్మచేస్తున్నా చేయనట్టు ఎలా ఉండాలి తెలుస్తుంది. ఇది ఆధ్యాసంతోనే అర్థమవుతుంది. చేయవలసిన కర్మవ్యాన్ని ఏమరుపాటు లేకుండా చేస్తుండాలి. పనివల్ల కలిగే సుఖదుఃఖాలకు లోనుకాకుండా ఉండాలి. పనిలో ఇతరులతో పోల్చుకోకూడదు. ఎవరిపనివారిది అన్న నిజాన్ని తెలుసుకోవాలి.

• అసలు నిజం •

తీర్థయాత్ర

జీవితంలో ఒక్కసారైనా తీర్థయాత్ర చేయాలంటారు. పురాణవాఙ్మయం తీర్థయాత్ర చేయడం వల్ల వచ్చే లాభాలను ఏకరువు పెడుతుంది. అసలు తీర్థయాత్ర చేయడంలోని రహస్యం ఏమిటంటే మొదట మనసు నిత్యకృత్యాల నుంచి బైటకు వచ్చి సేద తీరుతుంది. కొత్త ప్రదేశాలను చూసి ఆహ్లాదాన్ని పొందుతుంది. ఆ తీర్థస్నానంతో పుణ్యం వస్తుంది. ఆ నీటిలో ఉన్న శక్తి వల్ల ఆ క్షణానే మనసు ఉత్తేజితం అవుతుంది. కొత్త శక్తి మనసును ఆవరిస్తుంది. ఆ శక్తితో, ఆ ప్రశాంతతతో దానం చేసే గుణం వస్తుంది. ఆ పరిసరాల ప్రభావం వల్ల చెడు ఆలోచనలు దూరం అవుతాయి. సత్సంకల్పం కలుగుతుంది. అందుకే జాతి, కుల, మత భేదం లేకుండా తీర్థయాత్ర చేయమని చెబుతారు. ఆ నదీతీరాన ఉన్న వెలిసి ఉన్న భగవంతుడి దర్శనం కూడా చేసుకుంటే మనసు మరింత ప్రశాంతత పొందుతుంది. అక్కడే మనసుకు మెల్లగా ధ్యానం, పూజ, ప్రార్థన, జపం అన్నవీ అలవాటు చేయాలి. దీనివల్ల ఒక సరళరేఖలో సాగకుండా అటుఇటు ఊగినలాడే మనసు నిలకడను సాధిస్తుంది. ఆ నిలకడతో చేసుకున్న సంకల్పం ఆచరణలో పెట్టడానికి వీలు కుదురుతుంది ఇది తీర్థయాత్రలోని అసలు నిజం.

• సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత •

సేవాభాగ్యం

నరుడే నారాయణుడని హైందవం చెబుతుంది. సేవ చేయడం మహోన్నత గుణమని రామాయణంలోని లక్ష్మణుడు, అంజనేయుడు, భరద్వాజ మహర్షి లాంటి వారందరూ చేసి చూపించారు. రాముడు తండ్రిమాట ప్రకారం అడవులబాట పట్టినప్పుడు లక్ష్మణుడిని ఎవరూ 'రామునితో నీవు వెళ్లు' అని చెప్పలేదు. కానీ ఒంటరిగా అన్న వెళ్తున్నాడు అతనికి చేదోడుగా నేనుండాలన్న సొంత నిర్ణయంతో తాను వనచరి అయ్యాడు. వీరంటే అన్నదమ్ములు. అందుకు ఒకరికి తోడుగా మరొకరు ఉండాలనుకున్నారు అనుకుందాం. వీరితో చెలిమి చేయడానికి ముందుకు వచ్చినవారు వానరులు. ప్రత్యుపకారంగానైనా సరే తమ ప్రాణాల్లాడి రావణునితో పోరిసల్పి రామునికి సాయం అందించారు. అడవిలో సీత ఒంటరిగా ఉన్నప్పుడు కామాంధుడై, సీతమ్మకు అపకారం చేయడానికి వచ్చిన రావణునితో జటాయువు తన ప్రాణాన్ని కూడా లెక్క చేయకుండా సీతమ్మను కాపాడడామని రావణునితో కలియబడుతుంది.

ప్రత్యర్థి ముందు తన బలమెంత అనీ ఆలోచించకుండానే సాయం అందించడం అంటే ఇదేకదా. ఉడుత కూడా తనవంతు సాయం అందించాలని సముద్రపు నీటిలో తన శరీరాన్ని తడుపుకుంటూ ఇసుకలో పొర్లి పొర్లి వచ్చిన ఇసుకను రామదండు కడుతున్న వంతెనకు చేర్చిందన్న కథ మనలను ఆలోచింపజేస్తుంది. సాయం ఎంత చేస్తున్నాం అని కానీ, ఎవరికి చేస్తున్నామని కానీ ప్రత్యుపకారం చేస్తారా లేదా అని కానీ చూడకూడదు. చేతనైనంత సేవ ప్రతి మనిషీ చేసేతీరాలి. ప్రతి మనిషీ ప్రతిరోజూ సేవ చేయలేక పోయినా అవసరం అయినప్పుడు ప్రతివారూ సేవచేయడానికి ముందుకు రావాలని పురాణాలు చెబుతాయి. అప్పుడప్పుడు ప్రకృతి వైపరీత్యాలు కలగడం సహజం. ఆ వైపరీత్యాలకు గురైన వారి పట్ల సానుభూతి చూపించడం, వారికి ఇతోధిక సాయం అందించడం మనిషికి ఉండాలని ముఖ్య లక్షణం.

ఒకసారి బుద్ధుని కాలంలో వైశాలీనగరం కరవు కాటకాలతో కూనారిల్లి పోయింది. అప్పుడే అంటువ్యాధులు కూడా సోకి ప్రజలంతా హాహాకారాలు చేశారు. అప్పటి ఆ వైశాలీ నగరాధీశులు కూడా ఆ పరిస్థితులకు వెరిచారు. అటువంటి విపత్కర పరిస్థితులను చూసిన చలించిన బుద్ధుడు తన శిష్యులను తమకు తెలిసిన వైద్యవిధానాలను ఉపయోగిస్తూ ప్రజల్ని రక్షించడానికి బయల్దేరారట. కకావికలం అయిన నగరాన్ని బాగుచేయడంలో భాగంగా తాను కూడా చీపురుపట్టారట. ప్రజలకు దైర్యం చెబుతూ వైద్యం చేసారట. ఆయన్ను చూసిన ఆటవికులు కూడా వచ్చి వారికి తెలిసిన ప్రకృతి వైద్యాన్ని అందించారట. ఇదంతా చూసిన ప్రజలు వారికై వారు ముందుకు వచ్చి ఒకరికి మరొకరు తోడుగా నిలిచి ప్రకృతి వైపరీత్యాన్ని దూరం చేసుకున్నారు.

జీవితంలో ప్రేమ, భక్తి, సేవ అనేవాటిని ప్రయత్నపూర్వకంగానైనా చేర్చుకోవాలి.

మనుగడకోసం జీవన పోరాటం సాగిస్తున్నా, పక్కమనిషికి తోడుగా నిలిచినప్పుడే ఇంకా ఏదోసాధించాలన్న తపన, నిరంతరం సాగించే పోరాటంలో వారు పొందే విజయాలు ఇచ్చిన ఉత్సాహం, సంతోషం కన్నా ఆపదలో ఉన్న వారికి ఆపన్నహస్తం అందించినప్పుడు ఆ సాయం పొందినవారి సంతోషంతో చెమర్చే కనులను చూసినప్పుడు కలిగే తృప్తి అన్నింటికన్నా ఎక్కువగా ఉంటుంది. కనుక సేవ చేయడానికి ప్రతి మనిషీ ఏ క్షణమైనా సంసిద్ధంగా ఉండాలి.

వెలుగు

వెలుగు జ్ఞానానికి ప్రతీక. సూర్యుని వెలుగు మనకు పగలంతా ఉంటుంది. సూర్యుడు అస్తమించ గానే చీకటి ఆవరిస్తుంది. అప్పుడే దుష్టశక్తులు శక్తిని పుంజుకుంటాయి. అనారోగ్యాలు దరిచేరడానికి యత్నిస్తుంటాయి. వీటినుంచి దూరమవడానికి పెద్దలు సంధ్యాదీపం పెట్టమంటారు.

దీపం వెలుగునిస్తుంది. మనలోని అజ్ఞానాన్ని దూరం చేస్తుంది. దీపాన్ని పరమాత్మతో పోలుస్తాం. దీపాన్ని వెలిగించిన తర్వాత 'ఓ దీపమా! పర మాత్మగా నిన్ను భావిస్తున్నాం. మాకు సకల సౌభాగ్యాలను అందించు' అని ప్రార్థిస్తాం. ప్రతి శుభకార్యాన్ని దీపం వెలిగించడం మన సంప్ర దాయం. దీపప్రజ్వలన తర్వాతనే కార్యాన్ని ఆరంభిస్తాం. ఇంట్లో వెలుతురు చాలా అవసరం. పూర్వకాలంలో సూర్యుని వెలుగు ఇంట్లో ప్రసరించే టట్టుగా ఇంటినీర్మాణాలు చేసేవారు. ఇప్పుడున్న కాలమానపరిస్థితులు సూర్యుని వెలుగును మనకు దూరం చేస్తున్నాయి. అందుకే కృత్రిమ వెలుగునైనా సదా ఇంట్లో ఉండేటట్లు చూసుకుంటే మంచిది.

వత్తితో వెలిగించే దీపమొక్కటే దీపం కాదు. జ్ఞానమూ దీపమే కనుక తమసోమా జ్యోతిర్గమయ అంటుంది ఉపనిషత్తు. మంచిపుస్తకపఠనం, మహాను

భావులు జీవితచరిత్రను పరిశీలించడం వంటివన్నీ జ్ఞానదీపం అంకురించేటట్లు చేస్తాయి.

దీపప్రజ్వలన వల్లే అహంకారం నశిస్తుంది. పూర్వజన్మపాపం దూర మౌతుంది. సత్కర్మలుచేసే శక్తినిస్తుంది. ప్రతికూలశక్తులను పోగొడుతుంది. భగవంతుని చేరుస్తుంది కనకనే కార్తీక మార్గశిరాల్లో దీప ప్రజ్వలనకు ప్రాధాన్యతనిస్తారు. సువ్వలనూనెతో చూసే దీపారాధన కంటి దోషాలను కూడా దూరం చేస్తుందనే అంటారు. దీపం ముందు కాసేపు కూర్చుని శ్వాసమీద ధ్యానను నిలిపితే మన మనసులోనే ఎన్నో అద్భుతాలకు తెరతీయడానికి ఆస్కారం కలుగుతుం దంటారు కూడా. ప్రతిరోజు స్నానపానాదుల తర్వాత ఇంట్లో దేవునిచిత్రపటం లేదా విగ్రహం ముందు దీపం వెలిగిస్తే లౌకిక, అలౌకిక, పారమార్థిక లాభాలు కలుగుతాయి.

ఆనందం చిరునామా

ఆనందం కావాలని అందరూ అనుకుంటారు. ఆనందం కోసమే నిర్విరామంగా రోజంతా కష్టపడు తుంటారు. కొందరు ఆనందం చిరునామ తెలియక ఎక్కడెక్కడో వెతుకుతుంటారు. ఆ వెతికేదేదో ఎవరి మనసులో వారు వెతుక్కుంటే అక్కడే దొరుకుతుంది ఆనందం అని మేధావులు చెప్తారు. ఆ ఆనందం అనుభవంలోకి రావాలంటే మాత్రం కొద్దిగా శ్రమించాలి.

ఏపని చేసినా దాన్ని అంతిమఫలితం ఆనందం కోసమే కాని, కొన్ని కారణాలతో వద్దన్నా దుఃఖం ప్రతి వారి జీవితంలో ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తప్పని సరిగా వస్తూనే ఉంటుంది. ఆనందవిచారాలు రెండూ ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వస్తాయని కొందరు అంటారు. అదేమో! ఎప్పుడూ విచారమే మాకు అని మరికొందరు చెప్తుంటారు. ఇలా అనడానికి కారణం ఏమిటి? ఆనందం అనేది అంగట్లో అమ్మే వస్తువూ కాదు. కొనడానికి కాసులు అక్కర్లేదు. కాని ఆనందం పొందే క్రమంలో చిక్కులముళ్లు తీస్తున్నకొద్దీ వస్తూనే ఉన్నాయంటారు కొందరు.

నిజమే. కాని కొనసక్తరేకపోయినా రమ్మన్న ఆనందం అందరికీ రాదు. ఒకరు ఒకరి సాయంచేసి సాయం పొందినవారి కళ్లల్లో తృప్తిని చూసినప్పుడు ఆనందిస్తారు. మరొకరు వారు సంకల్పించుకున్న గమ్యాన్ని చేరినప్పుడు ఆనందం అనుభవిస్తారు. ఈ గమ్యం చేరడమనేది సులభంగా ఉండదు. ఎన్నో అవాంతరాలు మధ్యలో వస్తుంటాయి. వీటిని

అధిగమించడానికి వారికి వారిపైన నమ్మకం ఉండాలి. చేసేపని నలుగురికి మంచి చేసేది అయి ఉండాలి. ఆ పనివల్ల కలిగే ఫలితం వేరొకరికి నష్టం కలిగించకూడదు. అప్పుడే ఆనందం వస్తుంది.

ఆనందం పొందడానికి పెద్దపెద్ద పదవులు, అధికారాలు, డబ్బుసంచులు అక్కర్లేదు. నిర్మలమైన మనసుంటే చాలు. చేసే పనిని చిత్తశుద్ధితో బద్ధకం లేకుండా చేస్తే చాలు ఆనందం మనలను వెతు క్కుంటూ రానే వస్తుంది.

ఒకవేళ జాప్యం జరిగినా తప్పకుండా నిర్మల మనస్సులనే ఆనందం చేరుతుంది. కర్తవ్యాన్ని మరచకూడదు. ఏ కొత్తబాధ్యతనైనా మోయడానికి మనసును అన్నివేళలా సంసిద్ధం చేసుకుని ఉండాలి. ఎవరి సామర్థ్యాన్ని వారు సరిగ్గా అంచనా వేసుకుని ఉండాలి.

అనుభవజ్ఞులు, పెద్దలు చెప్పేమాటను వినడంలో శ్రద్ధాళువై ఉండాలి. విన్నదాన్ని విచక్షణతో ఆలోచించి సరియైన నిర్ణయం చేసుకునే నిర్ణయా ధికారం ఉండాలి.

సొంతలాభం కొంతమానుకుని అయినా ఇతరులకు సాయం చేయాలనే దృక్పథం ఉండేవలె. పరాయివాని సొత్తును పాముతో నమానంగా చూడగలగాలి. పొగడ్డలకు లొంగి చేడ్దామనుకున్న పనిని వాయిదా వేయడానికి ఉత్సుకత చూపని స్థిరచిత్తం ఉండాలి. ఇవన్నీ ఉన్నవానిని ఆనందమే వెతుక్కుంటూ వస్తుంది.

తెలుసుకుందాం

**భీల్లా రామాలయం-
నిజామాబాద్**

‘ఇందూరు ఖజురహో’ దేవాలయంగా పేరుగాంచింది. నిజామాబాద్ (ఇందూరు) జిల్లా కేంద్రానికి ఆనుకొని ఉన్నది. ఈ ఆలయాన్ని 16వ శతాబ్దంలో నిర్మించినట్లు చారిత్రక ఆధారాలున్నాయి. దీనిని ఛత్రపతి శివాజీ గురువైన సమర్థ రామదాసు కట్టించినట్లుగా చారిత్రక ఆధారాలున్నాయి. 1949లో గజవాడ చిన్నయ్య గుప్త నేతృత్వంలో గ్రామస్థులు జైపూర్ నుండి సీతారాముల పాలరాతి విగ్రహాలను తెప్పించి ప్రతిష్ఠించారు. ఆలయంపైన ఉన్న శిల్ప సంపద ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలుస్తుంది.

కథ

కోపం మార్చిన రూపం

ఒక చిత్రకారుడు జమీందారును కలవడానికి ఆయన నివాసానికి వెళ్లాడు.

ఆ సమయంలో జమీందారు చాలా కోపంగా ఉన్నాడు.

చిత్రకారుడు చెప్పే మాటలేవీ వినిపించుకోకుండా, అతన్ని నానా మాటలు అని పంపేశాడు.

కొంతకాలం ఆగి, జమీందారు సభ కొలువుతీరి ఉన్నప్పుడు చిత్రకారుడు మళ్లీ ఆయనను కలిసేందుకు వెళ్లాడు.

ఒక చిత్రపటాన్ని అందించాడు.

‘అయ్యా! మీ బొమ్మ గీశాను. మంచి బహుమతి ఇప్పించండి!’ అన్నాడు.

జమీందారు కోపంగా ఆ బొమ్మను సభికుల వైపు విసిరికొట్టి ‘ఇదా! నా బొమ్మ’ అంటూ గట్టిగా కేకలు పెట్టాడు.

‘అవును ప్రభు, నేను మిమ్మల్ని మొదటిసారి కలవడానికి వచ్చినప్పుడు కూడా ఇలాగే కోపంగా ఉన్నారు.

అప్పుడు గీసిన చిత్రమే ఇది’ అన్నాడు చిత్రకారుడు.

పక్కనే ఉన్న స్తంభానికి అమర్చిన

పద్యము

అవయవహీనుని సౌంద

ర్యవిహీను దరిద్రుని విద్య రానియతని సం

స్తవనీయు, దేవశ్యతులన్

భువి నిందింప దగదండ్రు బుధులు కుమారా!

భావం : ఓ కుమారా! వికలాంగుని, కురూపిగా ఉండువానిని, పేదవానిని, విద్యరాని వానిని, గొప్పగుణములు గల సన్మార్గుని, భగవంతుని, పవిత్ర గ్రంథములను నిందింపరారు అని పెద్దలు చెప్పుచున్నారు.

శ్లోకము

వనే రణే శత్రుజలాగ్నిమధ్యే

మహార్ణవే పర్వతమస్తతే వా!

సుప్తం ప్రమత్తం విషమస్థితం వా

రక్షన్తి పుణ్యాని పురాకృతాని !!

భావం : దట్టమైన అరణ్యాలలో, యుద్ధ భూమిలో శత్రువుల మధ్య, నీటిలో, నిప్పులో, సముద్రం మధ్యలో, పర్వత శిఖరాగ్రంపైన, నిద్రపోయి ఉన్నప్పుడు, విషమస్థితిలో కూడా మనల్ని రక్షించేవి పూర్వజన్మ పుణ్యకర్మలే!

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

జలధి	ఆది
తారలు	కోవెల
దేవాలయం	దిక్కు
తొలి	సముద్రం
దిశ	నక్షత్రాలు

గీత-౨౪ :౪౯-౫౦
:౧౯౫౩-౦౪౦౧౯౫౪ :౧౯౫౪-౧౯౫౫
:౦౪౧౯౫౫-౧౯౫౬ : ౧౯౫౬-౧౯౫౭

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

పప్పురూ రామాచార్యులు

ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు. 1896
నవంబర్ 8న అనంతపురంలో జన్మించారు. స్వాతంత్ర్య
ఉద్యమంలో చురుగ్గా పాల్గొన్నారు.
గ్రంథాలయోద్యమంతో పాటు సాహిత్య, సాంస్కృతిక
రంగంలో విశేష కృషిచేశారు. మద్యపాన నిషేధం,
ఖద్దరు వస్త్రధారణ, హరిజనోద్ధరణ వంటి కార్యక్రమాలు
చేపట్టారు. ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని జైలుశిక్షను
అనుభవించారు. మార్చి 21, 1972న మరణించారు.

జనరల్ నెరెడ్డి

1. ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రస్తుత గవర్నర్ ఎవరు?
2. రవేష్ పోఖ్రియాల్ ప్రస్తుతం కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఏ శాఖకు మంత్రిగా ఉన్నారు?
3. అంతరిక్షంలోకి అడుగుపెట్టిన మొట్టమొదటి భారత మహిళ?

హైదరాబాద్ : ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
సభ్యులు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

మెదడుకు మేత

నీటిలో ఉంటే ఎగిసిపడతాను,
నేలపైకి వస్తే కూలబడతాను.
నేను ఎవరిని?

09999: 11111

మంచిమాట

సమస్త తప్పిదాలకు
కారణం మనసు. దానిని
సరిగా ఉంచుకుంటే
ఎప్పటికీ తప్పు చేయవు.

- గౌతమబుద్ధుడు

అద్దంలో తన ప్రతిబింబం చూసుకుని
ఉలిక్కిపడ్డాడు జమీందారు.
అది చిత్రకారుడు గీసిన తన
బొమ్మలాగే ఉన్నది!
సభికులు జమీందారు చిత్రపటాన్ని
చూసి ఆశ్చర్యపడ్డారు.
ఇప్పుడు సభలో ఎలా ఉన్నాడో,
బొమ్మలో కూడా అలాగే ఉన్నాడు.
కోపం తన రూపాన్నేలా మారుస్తుందో
తెలియజేసిన చిత్రకారుడిని జమీందారు
ఘనంగా సన్మానించాడు.
తర్వాత ఆయనెన్నడూ ఎవరి మీదా
కోపగించుకోలేదు. ★

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...
అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీగంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గంధి లక్ష్మీదేవి

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్‌లో
సరికొత్త రుచులతో

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

కుటుంబంలో సమస్యలు తీరుతాయి. కొన్నివసలు విజయంతో సాగుతాయి. విద్యార్థులకు విజయాలు. మీ ఆశయాలు నెరవేరే సమయం. వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు దక్కుతాయి. ఉద్యోగులకు వివాదాలు సర్దుకుంటాయి. రాజకీయవేత్తలకు మరింత ప్రోత్సాహం. కళాకారులు, క్రీడాకారులకు కొత్త ఆశలు. 12,13 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. విష్ణు ధ్యానం చేయండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

కార్యక్రమాలు మరింత చురుగ్గా పూర్తి చేస్తారు. ఉద్యోగాన్వేషణలో విజయం సాధిస్తారు. భూవివాదాలు పరిష్కరించుకుంటారు. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులకు పనులు మంద కోడిగా సాగుతాయి. ఉద్యోగులు ఉన్నత పోస్టులు పొందుతారు. పారిశ్రామిక వేత్తలకు శుభవార్తలు. వైద్యులు, రచయితల యత్నాలలో పురోగతి ఉంటుంది. 15,16 తేదీల్లో బంధువిరోధాలు. నవ గ్రహస్తోత్రాలు పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ఆదాయం తగ్గి ఇబ్బంది పడతారు. ఆస్తుల వ్యవహారాలలో వివాదాలు నెలకొంటాయి. ఆలోచనలు నిలకడగా సాగవు. వ్యాపారులకు కొత్త సమస్యలు నెలకొనే సూచనలు. ఉద్యోగులకు పనిఒత్తిడులు పెరుగుతాయి. కళాకారులకు కొన్ని అవకాశాలు చేజారతాయి. పరిశోధకులు, వైద్యుల కృషి కొంత ఫలిస్తుంది. 14,15 తేదీల్లో ధనలబ్ధి. వాహన యోగం. దేవీస్తుతి మంచిది.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

కొన్ని పనులు పూర్తి చేస్తారు. బంధువులు, స్నేహితుల నుంచి మాటసహాయం అందుతుంది. విద్యార్థులు కోరుకున్న అవకాశాలు దక్కించుకుంటారు. యుక్తితో కొన్ని సమస్యలు, వివాదాలు పరిష్కరించుకుంటారు. వ్యాపారులకు మరింతగా లాభాలు. ఉద్యోగులు ఒత్తిడుల నుంచి బయటపడతారు. రాజకీయవేత్తలు సత్తా చాటుకుంటారు. రచయితలు, కళాకారులకు నూతనోత్సాహం. 17, 18 తేదీలలో దూరప్రయాణాలు. సుబ్రహ్మణ్యార్చనం పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

ఉత్సాహంగా కార్యక్రమాలు పూర్తి చేస్తారు. ఆలోచనలు కార్యరూపంలో పెడతారు. గృహం, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. భూవివాదాలు తీరుతాయి. వ్యాపారులకు విస్తరణపనులు అనుకూలంగా ఉంటాయి. ఉద్యోగులకు ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. పారిశ్రామికవేత్తలకు మంచికాలం. విద్యార్థులు, క్రీడాకారులకు అవకాశాలు పెరుగుతాయి. 13,14 తేదీలలో అనారోగ్యం. హనుమాన్ చాలీసా పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

ఆదాయం పెరిగి ఉత్సాహంగా గడుపుతారు. ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలలో అనూహ్యంగా విజయం సాధిస్తారు. వాహన, గృహయోగాలు. ఉద్యోగ యత్నాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. వ్యాపారులు ఎక్కువ లాభాలు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులు ఉన్నతస్థితి పోస్టులు దక్కించుకుంటారు. రాజకీయవేత్తలకు ఊహించని పదవులు రావచ్చు. 17,18 తేదీలలో మానసిక అశాంతి. ఆదిత్య వృద్ధయం పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ఆదాయం మరింత మెరుగుపడుతుంది. సమాజంలో పరవతి పెరుగుతుంది. ఆస్తుల విషయంలో ఒప్పుందాలు చేసుకుంటారు. వ్యాపారులు కొంతమేర లాభిస్తాయి. ఉద్యోగులకు అనుకూల పరిస్థితులు నెలకొంటాయి. కళాకారుల శ్రమ ఫలిస్తుంది. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. 15,16 తేదీల్లో మానసిక అశాంతి. అన్నపూర్ణార్చనం పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

కొన్ని పనులు పూర్తి చేస్తారు. బంధువులు, స్నేహితులతో ముఖ్య విషయాలు చర్చిస్తారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు కలసివస్తాయి. వ్యాపారులకు కొత్త భాగస్వాములు జతచేరతారు. ఉద్యోగులు మార్పులకు సిద్ధంగా ఉండాలి. పారిశ్రామికవేత్తలకు కొత్త ఆశలు చిగురిస్తాయి. రచయితలు, క్రీడాకారులకు సంతోషకర సమాచారం. 13,14 తేదీల్లో సన్నిహితులతో విభేదాలు. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలలో విజయం సాధిస్తారు.

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

సమాజంలో విశేష ఆదరణ లభిస్తుంది. అన్ని వివాదాలు పరిష్కారదశకు చేరుకుంటాయి. వ్యాపారులకు వివాదాలు సర్దుకుంటాయి. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు కొంత తగ్గవచ్చు. కళాకారులకు సమస్యలు నుంచి ఉపశమనం లభిస్తుంది. రచయితలకు ముఖ్య సమాచారం అందుతుంది. 12,13 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రాలు పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

కొన్ని సమస్యలను అత్యంత నేర్పుగా పరిష్కరించుకుంటారు. విద్యార్థులు ప్రతిభను నిరూపించుకుంటారు. వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. ఆరోగ్యపరంగా కొద్దిపాటి చికాకులు. వ్యాపారులు లాభాలబాటలో పయనిస్తారు. ఉద్యోగులకు ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. రాజకీయవేత్తల యత్నాలు సఫలం. క్రీడాకారులు, వైద్యులకు నూతనోత్సాహం. 15,16 తేదీల్లో మానసిక ఆందోళన. విష్ణుధ్యానం చేయండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

అవసరానికి ఆదాయం లభిస్తుంది. కొన్ని కాంట్రాక్టులు దక్కించుకుంటారు. ఒక ప్రకటన నిరుద్యోగులకు ఊరటనిస్తుంది. వ్యాపారులకు భాగస్వాములతో వివాదాలు సర్దుబాటు కాగలవు. ఉద్యోగులు విశేష గుర్తింపు పొందుతారు. కళాకారులకు అవకాశాలు దక్కుతాయి. క్రీడాకారులు, వైద్యుల యత్నాలు సఫలం. 16,17 తేదీలలో అనారోగ్యం. నృసింహస్తోత్రాలు పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

కొన్ని పనులు పూర్తి చేస్తారు. సమాజంలో గౌరవం మరింత పెరుగుతుంది. రాబడి కొంత పెరిగి అవసరాలు తీరుతాయి. వ్యాపారులు గతం కంటే కొంత మెరుగైన లాభాలు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు కొత్త ఆశలు చిగురిస్తాయి. రాజకీయ వేత్తలకు కొన్ని పదవులు దక్కువచ్చు. కళాకారులు, రచయితలు కొన్ని విజయాలు సాధిస్తారు. 12,13 తేదీలలో వృధా ఖర్చులు. కనకధారా స్తోత్రాలు పఠించండి.

కేంద్ర ప్రభుత్వం సినిమాటోగ్రఫీ
యాక్ట్ 1952లో కొన్ని సవరణలు
తీసుకొస్తూ ముసాయిదా చట్టాన్ని

తయారు చేసింది. దానిలో ఏదైనా అభ్యంతరాలు ఉంటే
తెలియచేయమని 15 రోజుల సమయం ఇచ్చింది. అది జూలై
2తో పూర్తయ్యింది. కేంద్రం ఇచ్చిన ఈ అవకాశాన్ని
సబ్సినియోగం చేసుకుంటూ కొందరు తమ సలహాలను,
సూచనలను పంపారు. సంతోషం. కానీ స్వప్రకటిత సిని
మేధావులు కొందరు మాత్రం కేంద్రం ఈ కొత్త సవరణ
చట్టం ద్వారా భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛకు భంగం
కలిగిస్తోందంటూ ఆరునొక్క రాగం అందుకున్నారు.

సిని మేధావుల చిత్త చాంచల్యం!

కమల్ హాసన్, ప్రకాష్ రాజ్ వంటి వాళ్లు
కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏం చేసినా విమర్శిస్తారని అందరికీ
తెలిసిందే. కానీ సూర్య, కార్తి, సుధీర్ బాబు వంటి
హీరోలు సైతం ఈసారి వారితో గొంతు కలిపారు.
సూర్య అయితే 'చట్టం భావప్రకటన స్వేచ్ఛను
రక్షించాలి తప్పితే దాని గొంతు కోయకూడదు'
అంటూ పరుషమైన పదాలనే ఉపయోగించాడు.
ప్రభుత్వం చేసిన సవరణలలో తమకున్న అభ్యంత
రాలను తెలియచేస్తూ, దాన్ని బలపరచవలసిందిగా
నెటిజన్లను కోరాడు. వీళ్ల సవరణలు, కోరికలు
చూస్తుంటే.. ఎదుటి వ్యక్తి చేతులు కట్టేసి తమతో
పోరాటం చేయమని అడుగుతున్నట్టుగా ఉంది.

ఏదైనా సినిమా విడుదల తర్వాత దానిపై ఏదైనా
అభ్యంతరాలు ఎవరి నుండి అయినా వస్తే, దాని
తీవ్రతను బట్టి పునః పరిశీలించమని సెంట్రల్ బోర్డ్
ఆఫ్ ఫిలిమ్ సర్టిఫికేషన్ (సీబీఎఫ్సీ)ని కేంద్రం కోరే
విధంగా ఓ సవరణ చేసింది. దీన్ని పట్టుకుని సినిమా
ప్రముఖులు గగ్గోలు పెడుతున్నారు. ఒకసారి సెన్సార్
అయిన సినిమాను రీ-ఎగ్జామిన్ చేయమని కేంద్రం
ఎలా కోరుతుంది? ఇలా చేయడం వల్ల సీబీఎఫ్సీకి
ఏం అధికారాలు ఇచ్చినట్టు? వారి నిర్ణయాలను ఏం
గౌరవించినట్టు? అని దబాయిస్తున్నారు. సిని
ప్రముఖులు కొందరు చేస్తున్న ఈ వ్యాఖ్యలతో
కేంద్రమంటే పడని మీడియా సంస్థలూ అత్యుత్సాహం
చూపిస్తూ 'కేంద్రం సీబీఎఫ్సీకి మోకాలడ్డుతోందని,
సినిమారంగంపై పెత్తనం చేయాలనుకుంటోందని
కువిమర్శలు మొదలెట్టారు. నిజానికి సినిమా
మేధావులు ఏం కోరుతున్నారో జాగ్రత్తగా గమనిస్తే
వారి హిడెన్ ఎజెండా బయటపడుతుంది. వాళ్లు
అసలు తమ సినిమాల విషయంలో ఎవరూ వేలు
పెట్టకూడదని కోరుకుంటున్నారు. వాళ్లు ఏది చూపిస్తే,

జనం వాటిని థియేటర్లలో చూడాలని ఆశపడు
తున్నారు. సీబీఎఫ్సీ సభ్యులు సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడానికి
పరిమితం కావాలి తప్పితే, అభ్యంతరకర సన్ని
వేశాలను తొలగించమని కానీ, అసభ్య పదజాలాన్ని
తీసేయమని కానీ దర్శక నిర్మాతలు కోరకూడదట.
అలా చేస్తే భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛకు భంగం కలిగించి
నట్టేదని అంటున్నారు. అంటే 'దిశమొలతో బజారులో
తిరిగే స్వేచ్ఛ నాకుంది, నా ఒంటి మీద బట్టకప్పే
పనిచేయకు' అని చెబుతున్నట్టు. సీబీఎఫ్సీకి ఏ
అధికారం ఇవ్వకూడదు అని ఓ పక్క చెబుతూనే,
సీబీఎఫ్సీ నిర్ణయాలలో కేంద్రం జోక్యం చేసుకోకూ
డదని అంటున్నారు. తమ వాదనను సమర్థించు
కుంటూ, శ్యామ్ బెనగల్ కమిటీ ఇదే సూచించింది
కదా అని చెబుతున్నారు. ఇదే విషయాన్ని ఓ సెన్సార్
అధికారిని అడిగితే, 'శ్యామ్ బెనగల్ వంటి దర్శకులు
బాధ్యతాయతమైన సినిమాలు తీశారు. కానీ ఇవాళ
అలా లేదు. భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ పేరుతో బూతు
చిత్రాలు తీసి జనం మీదకు వదిలే వారే ఎక్కువ.
ఇటీవల ఓ సినిమాకు 'ఎ' సర్టిఫికేట్ ఇచ్చినా 21
కట్స్ చెప్పాల్సి వచ్చింది. కాబట్టి కొన్ని సమయాలలో
మా కత్తెరకు పనిచెప్పాల్సిందే' అని స్పష్టం చేశారు.
ఒకసారి సెన్సార్ అయిన సినిమాను రీ-ఎగ్జామిన్
చేయమనే హక్కు కేంద్రంలోని సంబంధిత మంత్రిత్వ
శాఖకు ఇప్పటికే ఉందని, ఇదేదో కొత్తగా చేస్తున్న
సవరణ కాదని చెప్పారు.

కేంద్రం ట్రైబ్యునల్ ను రద్దు చేయడాన్ని కొందరు
సిని మేధావులు తప్పు పడుతున్నారు. దాన్ని తిరిగి
ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నారు. నిజానికి ఈ
వాదనలోనూ పసలేదు. ఎందుకంటే ఇవాళ దేశంలో
అన్ని భాషల్లో కలిపి యేడాదికి సుమారు 1600
సినిమాలు తయారైతే, సెన్సార్ సమస్య కారణంగా

న్యూఢిల్లీలోని ట్రైబ్యునల్ ను ఆశ్రయిస్తున్న వారి సంఖ్య
బదు శాతం కూడా లేదు. దీని కోసం పెద్ద వ్యవస్థను
నిర్వహిస్తూ, నిధులు ఎందుకు దుర్వినియోగం
చేయాలన్నది కేంద్రం ఆలోచన. అందుకే దానిని
రద్దు చేసింది. నిజానికి ఇప్పటికే చాలా మంది
నిర్మాతలు తమకు ఏదైనా అన్యాయం జరిగితే తమ
రాష్ట్రాలలోని హైకోర్టులనే ఆశ్రయిస్తున్నారు. అదే పని
ఇక మీదట కూడా చేయమని కేంద్రం చెబుతోంది.
కానీ కోర్టుల కంటే తమకు ట్రైబ్యునల్ వల్లే మేలు
జరుగుతుందనే ఓ భ్రమను ఈ మేధావులు సినిమా
వాళ్లలో కలగచేసి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. నిజానికి
ఈ రెండు అంశాలకు మించి వారికి ఈ కొత్త సవరణ
చట్టంను వ్యతిరేకించడానికి వేరే బలమైన కారణం
ఏదీ లేదు. పైగా ఈ కొత్త చట్టం ద్వారా పైరసీ
దారులపై కేంద్రం ఉక్కుపాదం మోపబోతోంది.
అయితే... ఆ విషయంలో కేంద్రాన్ని అభినందించ
డానికి మాత్రం మన సినిమా వాళ్లకు నోరు పెగలడం
లేదు. గతంలో కేంద్రానికి వ్యతిరేకంగా మైనారిటీలను
సి.ఎ.ఎ. విషయంలో రెచ్చగొట్టాలని చూశారు. వారి
వల్ల కాలేదు. ఆ తర్వాత వ్యవసాయ చట్టాలకు
వ్యతిరేకంగా రైతులను ఊసిగొల్పారు. అప్పుడూ వారి
పాచికలు పారలేదు. ఇప్పుడీ సినిమాటోగ్రఫీ సవరణ
చట్టంను అడ్డుపెట్టుకుని సినిమా వాళ్లను కేంద్రానికి
వ్యతిరేకంగా రెచ్చగొట్టాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. సీపీఎం
పొలిట్ బ్యూరో సైతం ఈ సవరణలను వ్యతిరేకిస్తూ
తీర్మానం చేసింది. కాబట్టి ఈ సిని మేధావుల వెనుక
ఎవరు ఉన్నారో అర్థం చేసుకోవచ్చు. నిజంగా సినిమా
వాళ్లు తెలివైనవారు అయితే... సవరణ చట్టాన్ని
బలపరచాలి తప్పితే, వ్యతిరేకించి తమను తాము
పలచన చేసుకోకూడదు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తామెవరో, ఎటువంటి ఘనచరిత్రకు వారసులారీ
మన భావితరాలకు తెలియాలి గదా!
ఆ దృష్టితో రూపొందించినదే ఈ బాల పుస్తకమాల

భారత భారతి

అతి తక్కువ ఖరీదులో లభిస్తున్న అత్యంత ఉపయోగకరమైన
భారత భారతి పుస్తకమాలను మీ ఇంటిలో,
పాఠశాలలో చదివించండి.
మీ పిల్లలు సవ్యమైనదికలలో ఎదగడానికి దోహదపడండి.
భారత భారతి బాల పుస్తకమాలగా ఇప్పటికీ వెలువడిన
169 పుస్తకాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి 15 రూపాయలు.
మొత్తం సెట్ 2200 రూ.లకే లభిస్తుంది.

సాహిత్యనికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27.
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్యనికేతన్

ఏలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 12.07.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 35

MAHAVEER

GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | IT | MECH. | CIVIL | AERO

PG

M.Tech

DE & CS | VLSI | PE & ES | CSE | SE | AMS

MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic

DECE | DEEE | DCME | DME | DCE

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | MECH.

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com

Computers & General

B.Sc

MSCs

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.